

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

ÖZEL EĞİTİM SINIFI ÖĞRENCİLERİNE FLOOR CURLING OYUNUNUN
ÖĞRETİMİNDE EŞZAMANLI İPUCUYLA ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN ETKİLİLİĞİ

DOKTORA TEZİ

Muhammed Yunusnur NİŞLİ

BURSA

2021

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

ÖZEL EĞİTİM SINIFI ÖĞRENCİLERİNE FLOOR CURLING OYUNUNUN
ÖĞRETİMİNDE EŞZAMANLI İPUCUYLA ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN ETKİLİLİĞİ

DOKTORA TEZİ

Muhammed Yunusnur NİŞLİ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zaim Alparslan ACAR

BURSA

2021

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Muhammed Yunusnur NİŞLİ

28/07/2021

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 28/07/2021

Tez Başlığı / Konusu: Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerine Floor Curling Oyununun Öğretiminde Eşzamanlı İpucu Öğretim Yönteminin Etkililiği

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 99 sayfalık kısmına ilişkin, 16/06/2021 tarihinde şahsım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %16 'dır.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar hariç/dahil
- 3- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Adı Soyadı: Muhammed Yunusnur NİŞLİ
Öğrenci No: 811710005
Anabilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor
Programı:
Statüsü: Y.Lisans Doktora

28/07/2021

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Zaim Alparslan ACAR

* Turnitin programına Uludağ Üniversitesi Kütüphane web sayfasından ulaşılabilir.

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerine Floor Curling Öğretiminde Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim Yönteminin Etkililiği” adlı Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazım Yönergesine uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Muhammed Yunusnur NİŞLİ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Zaim Alparslan ACAR

Beden Eğitimi ve Spor ABD Başkanı

Prof. Dr. Nimet Haşıl KORKMAZ

JÜRİ DEĞERLENDİRME FORMU

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı'nda 811710005 numaralı Muhammed Yunusnur NİŞLİ'nin hazırladığı "Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerine Floor Curling Öğretiminde Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim Yönteminin Etkililiği" başlıklı Doktora Tezi çalışmasıyla ilgili tez savunma sınavı 28/07/2021 günü saat 11:00-13:00 Saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara verilen cevaplar sonunda adayın tezinin başarılı olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Zaim Alparslan ACAR

Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Erkut TUTKUN

Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Gözde ERSÖZ

Fenerbahçe Üniversitesi

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan KARABULUT

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Üye

Sınav Komisyonu Başkanı

Prof. Dr. Nimet HAŞIL KORKMAZ

Bursa Uludağ Üniversitesi

ÖNSÖZ

Eğitimim süresince desteklerini esirgemeyen kıymetli hocam ve danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Zaim Alparslan ACAR'a ve desteklerini her daim hissettiğimiz tez izleme komitesinde bulunan Doç. Dr. Erkut TUTKUN'a ve Doç. Dr. Gözde ERSÖZ'e, çalışmamın şekillenmesinde önemli desteklerini çalışma öncesinden sonuna kadar hiçbir şekilde esirgemeyip, vakit mefhumunu tanımadan bizlere büyük katkılar sağlayan, Özel Eğitim Alanının önemli isimlerinden olan kıymetli Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan KARABULUT'a, doktora eğitiminin enstitü ile ilgili olan her konuda yardımını esirgemeyip, kendisini süreci tamamlamamda ikinci bir danışman gibi yanımda hissettiren Filiz DEMİRCİ'ye, lisansüstü eğitimim sürecinde bana katlanıp, alan bilgisiyle çalışmalarımın her aşamasında üstün gayretler göstererek alana önemli katkılarda bulunmama büyük fedakarlıklarla vesile olan kıymetli eşim Uzman Emine ÖZ NİŞLİ'ye, başta annem ve babam olmak üzere kıymetli aileme teşekkürlerimi arz ediyorum.

Eşime ve Çocuklarıma...

Muhammed Yunusnur NİŞLİ

İçindekiler

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI	ii
JÜRİ DEĞERLENDİRME FORMU	iii
ÖNSÖZ	iv
İçindekiler	v
TABLolar	x
ŞEKİLLER	xi
KISALTMALAR	xii
ÖZET	xiii
ABSTRACT	xv
1.Bölüm.....	1
Giriş	1
1.1. Araştırmanın Amacı	6
1.2. Araştırmanın Alt Amaçları	6
1.3. Araştırmanın Önemi	7
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	8
1.5. Araştırmanın Varsayımları	8
1.6. Araştırma Soruları ve Hipotezler.....	8
1.7. Tanımlar.....	9
2. Bölüm.....	11
GENEL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	11

2.1. Genel Bilgiler	11
2.1.1. Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim Yöntemi.	11
2.1.2. Özel Gereksinimleri Olan Çocuklar İçin Fiziksel Aktivite Uyarlamaları.....	12
2.1.3. Beden Eğitimi'nin Özel Gereksinimleri Olan Öğrenciler İçin Faydaları.....	14
2.1.3.1. Fiziksel Gelişim.....	15
2.1.3.2. Güvenli ve Sağlıklı Zihinsel Gelişim.	16
2.1.3.3. Dikkat, İlişki ve Akademik Açılardan Davranışsal Gelişim.	17
2.1.3.4. Beden Eğitiminin Özel Gereksinimleri Olan Çocuklar İçin Önemi.	17
2.1.4. Özel Gereksinimleri Olan Çocuklara Floor Curling Oyununun Öğretimi.....	18
2.2. Kapsayıcı Eğitim	19
2.3. İlgili Araştırmalar	22
2.3.1. Ülkemizde yapılan zincirleme becerilerin öğretiminde eş zamanlı ipucu öğretim yönteminin etkililiği ile ilgili çalışmalar.	22
2.3.2. Yurtdışında yapılan zincirleme becerilerin öğretiminde eş zamanlı ipucu öğretim yönteminin etkililiği ile ilgili çalışmalar.	31
3. Bölüm.....	37
YÖNTEM	37
3.1. Araştırmanın Modeli.....	37
3.1.1. Tek Denekli Araştırma Yöntemleri.....	37
3.1.1.1. Denekler Arası Yoklama Evreli Çoklu Yoklama Modeli.	38
3.2. Bağımsız Değişken	39
3.3. Bağımlı Değişken	39

3.4. Katılımcılar.....	40
3.4.1. Katılımcılarda bulunması gereken ön koşul beceriler.....	42
3.5. Uygulamacı.....	42
3.6. Gözlemci.....	42
3.7. Ortam ve Araç-Gereçler	43
3.8. Uygulama Süreci	44
3.8.1. Pilot Uygulama.	44
3.8.2. Uygulama.....	44
3.8.2.1. Yoklama Oturumları.	45
3.8.2.1.1. Toplu Yoklama Oturumları.	45
3.8.2.1.2. Günlük Yoklama Oturumları.....	46
3.8.2.2. Öğretim Oturumları.....	46
3.8.2.3. Genelleme Oturumları.....	48
3.8.2.4. İzleme Oturumları.	48
3.9. Veri Toplama Araçları.....	48
3.10. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi	49
3.10.1 Etkililik verileri.....	49
3.10.2. Güvenirlilik verileri.....	49
3.10.2.1. Gözlemciler arası güvenirlilik verileri.....	49
3.10.2.2 Uygulama güvenirliliği verileri.	50
3.10.2.2.1. Başlama düzeyi oturumları uygulama güvenirliliği verileri.	51
3.10.2.2.2. Toplu yoklama oturumları uygulama güvenirliliği verileri.	52

3.10.2.2.3. Günlük yoklama oturumları uygulama güvenilirliği verileri.....	53
3.10.2.2.4. Öğretim oturumları uygulama güvenilirliği verileri.	54
3.10.2.2.5. İzleme Oturumları uygulama güvenilirliği verileri.....	55
3.10.2.2.6. Genelleme Oturumları uygulama güvenilirliği verileri.	56
3.11. Verilerin Analizi	57
4. Bölüm.....	58
Bulgular.....	58
4.1. Floor Curling Oynama Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiğine İlişkin Bulgular	58
4.1.1. Şaban'ın Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular.....	59
4.1.2. Muharrem'in Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular.....	60
4.1.3. Gizem'in Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular.....	61
4.1.4. Normal gelişim gösteren öğrencilere Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular.....	62
4.1.4.1. Şaban ile çalışan öğrencilere ilişkin bulgular.....	63
4.1.4.2. Muharrem ile çalışan öğrencilere ilişkin bulgular.....	65
4.1.4.3. Gizem ile çalışan öğrencilere ilişkin bulgular.....	67
4.2. Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin izleme verileri	69

4.3. Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin genelleme verileri	69
5. Bölüm.....	71
Tartışma ve Öneriler.....	71
5.1. Tartışma	71
5.2. Öneriler	79
6.Bölüm.....	81
KAYNAKÇA	81
EKLER	94
1. Etik Kurul Onayı	94
2. Veli İzin Belgesi	95
3. Gözlemci Bilgilendirme	97
4. Pekiştireç Belirleme Formu	98
5.Toplu ve Günlük Yoklama Veri Toplama Formu.....	99
6. Genelleme Oturumları Veri Toplama Formu	101
7. İzleme Oturumları Veri Toplama Formu	102
8. Öğretim Oturumları Uygulama Güvenirliği Veri Toplama Formu	103
9. Yoklama Oturumları Uygulama Güvenirliği Veri Toplama Formu.....	104
10. Öğretim Planı.....	105
11. Öğretim Materyalleri	106
12. Beceri Analizi	109
13. Özgeçmiş.....	114

TABLÖLAR

Tablo 1. Katılımcı Öğrencilere Ait Demografik Özellikler	40
Tablo 2. Başlama Düzeyi, Öğretim, Günlük Yoklama, Toplu Yoklama, İzleme, Genelleme Oturumları Gözlemciler Arası Güvenirlik Verileri	50
Tablo 3. Başlama Düzeyi Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri	51
Tablo 4. Toplu Yoklama Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri	52
Tablo 5. Günlük Yoklama Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri.....	53
Tablo 6. Öğretim Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri	54
Tablo 7. İzleme Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri	55
Tablo 8. Genelleme Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri	56
Tablo 9. Şaban ile çalışan öğrencilere ilişkin sonuçlar	64
Tablo 10. Muharrem ile çalışan öğrencilere ilişkin sonuçlar	65
Tablo 11. Gizem ile çalışan öğrencilere ilişkin sonuçlar	67

ŞEKİLLER

Şekil 1. Floor Curling Saha Çizgileri	40
Şekil 2. Floor Curling Oynama Becerisinin Eşzamanlı İpucu Yöntemiyle Öğretiminin Gerçekleştirildiği Ortam.....	43
Şekil 3. Şaban, Muharrem ve Gizem'in eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi ile gerçekleştirilen Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde başlama düzeyi (B.D.), günlük yoklama (G.Y.), toplu yoklama (T.Y.) ve izleme (İ) oturumlarında gösterdiği doğru davranış yüzdeleri.	59
Şekil 4. Şaban, Muharrem ve Gizem'in eş zamanlı ipucuyla öğretimi yapılan Floor Curling oynama becerisini doğru olarak genelleme yüzdeleri.	70

KISALTMALAR

CDCP : Centers for Disease Control and Prevention(Hastalık Kontrol ve Önleme merkezleri)

UNESCO : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization(Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)

ÖZET

Yazar	: Muhammed Yunusnur NİŞLİ
Üniversite	: Bursa Uludağ Üniversitesi
Ana Bilim Dalı	: Spor Bilimleri Anabilim Dalı
Bilim Dalı	: Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı
Tezin Niteliği	: Doktora Tezi
Sayfa Sayısı	: 131
Mezuniyet Tarihi	: 28/07/2021
Tez	: Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerine Floor Curling Oyununun Öğretiminde Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim Yönteminin Etkililiği
Danışmanı	: Dr. Öğr. Üye. Zaim Alparslan ACAR

ÖZEL EĞİTİM SINIFI ÖĞRENCİLERİNE FLOOR CURLING OYUNUNUN

ÖĞRETİMİNDE EŞZAMANLI İPUCUYLA ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN ETKİLİLİĞİ

Bu araştırmanın amacı, hafif düzey zihinsel yetersizlikten etkilenmiş özel eğitim sınıfı öğrencilerine Floor Curling öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin etkililiğini incelemektir. Araştırmada amaca ulaşabilmek için tek-denekli araştırma yöntemlerinden denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli kullanılmıştır.

Araştırma, Bartın ilinde bulunan Şehit Necdet Orhan Yatılı Bölge Ortaokulunda eğitim görmekte olan, çalışmanın özelliklerine uygun olarak belirlenmiş ve zihinsel yetersizlikten etkilenmiş 2 erkek ve 1 kız öğrenciye eşlik eden 9 normal gelişim gösteren öğrenci ile yürütülmüştür.

Bu araştırmada bağımlı değişken, Floor Curling oynama becerisidir. Bağımsız değişken ise Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucu ile yapılan öğretimdir. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrenciler ile normal gelişim gösteren öğrencilere Floor Curling oynama becerisi öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretimin etkililiğini incelemek için toplu yoklama, günlük yoklama, öğretim, izleme ve genelleme oturumları planlanmıştır. Tüm oturumlarda öğrencilerle bire bir öğretim yapılmıştır. Araştırmada uygulama güvenilirliği ve gözlemciler arası güvenilirlik verileri toplanmıştır.

Araştırma sonuçları, Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucu ile öğretimin etkili olduğunu ve zihinsel yetersizlikten etkilenmiş tüm öğrencilerin ve sadece gözlem yoluyla öğretim sürecine katılan normal gelişim gösteren öğrencilerin tümünün eş zamanlı ipucu ile Floor Curling oynama becerisinin öğrenimini gerçekleştirdiklerini göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin, Floor Curling oynama becerisini farklı ortam ve uygulamacılara genelleyebildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretimi gerçekleştirilen Floor Curling oynama becerisinin, öğretim sona erdikten birinci, üçüncü ve beşinci haftalar sonrasında da kalıcılığının koruduğu, gerçekleştirilen incelemelerde tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Beceri Öğretimi, Beden Eğitimi ve Spor, Eşzamanlı İpucu, Floor Curling, Özel Eğitim, Tek Denekli Araştırma, Zihin Engelli,

ABSTRACT

Author	: Muhammed Yunusnur NİŞLİ
Universty	: Bursa Uludag Universty
Field	: Physical Education and Sport
Branch	: Physical Education and Sport
Degree Awarded	: PhD Degree
Page Number	: 131
Degree Date	: 28/07/2021
Thesis	: The Effectiveness of Simultaneous Prompting on Teaching Floor Curling Game to Special Education Class Students
Supervisor	: Dr. Öğr. Üye. Zaim Alparslan ACAR

THE EFFECTIVENESS OF SIMULTANEOUS PROMPTING ON TEACHING FLOOR CURLING GAME TO SPECIAL EDUCATION CLASS STUDENTS

The aim of this research was to examine the effectiveness of the simultaneous prompting method on teaching Floor Curling to special education class students with mild intellectual disability. In order to reach the aim of the research, a multiple probe model with intersubject probe phase, which is one of the single-subject research methods, was used.

The research was carried out with 9 normally developing students accompanying 2 male and 1 female students who were selected in accordance with the characteristics of the study and were affected by intellectual disability, who were studying at Şehit Necdet Orhan Regional Boarding Secondary School in Bartın.

In this research, the dependent variable was the ability to play Floor Curling. The independent variable was the simultaneous prompting on teaching the skill of playing Floor Curling. Collective probe, daily probe, teaching, maintaining and generalization sessions were planned to examine the effectiveness of simultaneous prompting on teaching floor curling skills to students with intellectual disability and to normally developing students. In all sessions, one-on-one instruction was given to the students. In the study, application reliability and inter-observer reliability data were collected.

The findings of the research indicated that simultaneous prompting was effective on teaching Floor Curling skill and all normally developing students participated as observational learner in the teaching process and all students with intellectual disability learned the skill of playing Floor Curling with simultaneous prompting. In addition, it was concluded that the students were able to generalize their skills of playing Floor Curling to different environments and practitioners. As a result of the analysis, it was determined that the skill of playing Floor Curling maintained its permanence on the first, third and fifth weeks after the end of the education.

Keywords: Skills Teaching, Physical Education And Sport, Simultaneous Prompting, Floor Curling, Special Education, Single-Subject Research, Intellectual Disability

1.Bölüm

Giriş

Bir bireyin zihinsel bir engele sahip olması fiziksel bir etkinlik yapamayacağı anlamına gelmez. Doğru bir teknikle öğretilen fiziksel beceriler zihinsel engele sahip bireylerde kalıcı hale gelebilir. Günlük yaşam becerileri yanında enerjisini doğru bir teknik ile harcayabileceği ve fiziksel yardım olmadan tek başına yapabileceği bu fiziksel becerileri gerektiğinde gerçekleştirebilir.

Özel gereksinimleri mevcut olan çocuklara farklı bir davranış, beceri, ya da kavramın kazandırılabilmesinin yanında bireylerin başarılı bir şekilde öğrenim yaşantısına sahip olabilmeleri, öğretim sürecinde kullanılacak yöntem ve yaklaşım ile doğrudan ilişkilidir (Yıkmış, 1999). Özel gereksinimleri olan öğrencilere kavram ya da beceri öğretiminde kullanılacak öğretim yöntemlerinin kazanımı sağlanacak olan kavram ve becerilerin niteliklerine bağlı olarak avantajları ile birlikte sınırlılıkları da bulunmaktadır (Karabulut ve Yıkmış, 2010).

Zihinsel yetersizliği bulunan öğrenciler için uygun bir beden eğitimi programı, kapsayıcı fiziksel aktiviteye katılımlarını artırabilir; ancak zihinsel yetersizliği bulunan öğrencilerin dörtte birinden daha azı mevcut fiziksel aktivite kriterlerini karşılamaktadır (Park, Collins, ve Lo, 2020).

Genellikle, özel gereksinimleri olan çocukları beden eğitimi programına dahil etme konusunda birçok zorluklar yaşanmaktadır. Bu zorluklardan biri ebeveynlerin özel gereksinimli olan çocuklarının beden eğitimi faaliyetlerine katılmalarına izin verme konusunda endişeli olmalarıdır. Bu konuda yapılan araştırmalara bakıldığında, özel eğitim öğrencilerinin beden eğitimine katılma olasılıklarının daha düşük olduğu görülmektedir. Yapılan bazı çalışmalara göre, özel eğitim alan öğrencilerin, genel eğitime devam eden akranlarına göre çocukluk çağı obezitesine yakalanma riskinin daha fazla olduğu ileri sürülmektedir. Yine de birçok olanak,

özel gereksinimleri olan çocukları beden eğitimi çalışmalarına dahil etmeyi kolaylaştırmaya başlamıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin, özel gereksinimleri olan öğrencilerin yeteneklerini ve spor ve fiziksel uygunluk aktivitelerine katılımlarını desteklemek için uygulanması gerekebilecek önlemleri belirlemesi yeterlidir. Özel gereksinimleri olan bazı çocukların, fiziksel uygunluğu, temel motor becerileri ve daha fazlasını kazanabilmeleri için gelişimsel uyarlanmış beden eğitimi programına ihtiyaç duyabilirken, normal gelişim gösteren öğrenciler sadece düzenli beden eğitimi faaliyetlerine katılmak için desteğe ve cesaretlendirilmeye ihtiyaç duyacaktır (Speciality, 2018).

Kapsayıcı ortamlarda özel gereksinimleri olan öğrenciler için diğer bir endişe, yetersiz fiziksel aktivite programlarıdır. Özel gereksinimleri olan öğrenciler için uygun beden eğitimi programlarının tasarlanmamış olması, fiziksel aktivite seviyelerinin azalmasına ve boş zaman aktivitelerine katılımdan daha az zevk alınmasına neden olabilmektedir (Park ve ark., 2020).

Birkaç yıldan fazla bir süredir eğitimciyseniz, ilgilenmek durumunda olduğunuz ve çeşitli engelleri olan çok sayıda öğrenci ile temas kurmanız ihtimali oldukça yüksektir. Bu engeller, beden eğitimi veya fiziksel aktiviteye katılım için önemli caydırıcılar gibi görünebilir. Bununla birlikte, bazı uyarlamalarla ve bu öğrencilere özel ilgi gösterilerek ve belirli aktivite seçimleri ile beden eğitimi; engelli ve kısıtlı öğrenciler için son derece kapsayıcı bir ortam olabilir (Webb ve Pennington, 2019).

Uluslararası araştırmalar, özel eğitim ihtiyaçları ve engelleri olan çocukların, genel eğitim veren okullardaki eğitim programlarına hala erişemediğini veya tam olarak dahil edilmediğini göstermektedir (Rieser, 2013). Kapsayıcılığın bu sorunu, engelli çocukların yüksek kalitede beden eğitimi programlarına erişimi söz konusu olduğunda özellikle çok önemli hale gelmektedir ve araştırma sonuçları burada bir iki noktaya işaret eder: Özel gereksinimli çocuklar, fiziksel hareketsizlikle ilgili sosyal-duygusal, davranışsal, sağlık koşullarından orantısız bir şekilde etkilenir ve beden eğitiminden dışlanırlar (Bloemen ve ark.,

2015). Ancak beden eğitimi öğretmenleri, derslerini engele sahip çocukları uygun şekilde kapsayacak şekilde uyarlayacak bilgi, güven veya pedagojik eğitim bakımından eksiktirler (Rekaa, Hanisch, ve Ytterhus, 2019).

Engelli öğrencilerin beden eğitimi derslerine etkili bir şekilde dahil edilmesinde öğretmenler kritik bir rol oynamaktadır. Öğretmenlerin, güvenli bir beden eğitimi ortamına olanak tanıyan ve genel fiziksel aktiviteyi geliştirirken (Sallis ve ark., 2012) tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayan etkili bütünleştirme stratejileri oluşturmaları beklenir (Belley-Ranger ve ark., 2016).

Beden eğitimine bütünleştirme ile ilgili 75 çalışmanın literatür taramasına göre (Qi ve Ha 2012), yalnızca 12 çalışma, akran eğitimi, eğitilmiş yardımcı ekip kullanımı, işbirlikçi takım yaklaşımı, gömülü öğretim ve işbirlikçi öğrenme dahil olmak üzere farklı bütünleştirici Beden Eğitimi stratejilerinin etkilerini incelemiştir. Kalan 63 araştırma, öğretmenlerin kaynaştırmaya yönelik tutum ve algılarına odaklanmıştır. Bu literatür taramasının bulguları, engelli öğrenciler için uygun Beden Eğitimi programlarının olmadığını doğrulamıştır ve engelli öğrencilerin dahil edilmesini kolaylaştırmak için etkili kapsayıcı Beden Eğitimi uygulamalarını keşfetmek için gelecekteki çalışmalara ihtiyaç olduğunu göstermiştir (Qi ve Ha, 2012).

Başka bir literatür taramasında, Block ve Obrusnikova (2007), 1995'ten 2005'e kadar Beden Eğitimi'ne özel gereksinimli öğrencilerin dahil edilmesiyle ilgili araştırma makalelerini analiz etmişlerdir. İncelenen 38 çalışmanın, (a) destek, (b) engelsiz akranlar üzerindeki etkiler, (c) engelsiz çocukların tutumları ve niyetleri, (d) sosyal etkileşimler, (e) beden eğitimi dersindeki özel gereksinimli öğrencilerin akademik öğrenme süresi ve (f) genel beden eğitimi öğretmenlerinin eğitimi ve tutumları dahil olmak üzere altı alanı ele aldığını bulmuşlardır. İncelemenin sonuçları, kapsayıcı Beden Eğitimi'nde akran öğretiminin, özel gereksinimli öğrencileri Beden Eğitimi'nde; akademik öğrenme süresini, orta ila şiddetli fiziksel aktivite

düzeylerini ve ayrıca motivasyonu, öz-yeterliği ve performansı artırmaya teşvik ettiğini de desteklemektedir.

Egzersiz yaşamın her aşamasında önemli faydalar sağlayabilir, bunun yanı sıra beden eğitimi derslerine düzenli katılımın özel ihtiyaçları olan öğrencilerde olumlu ilerlemeleri destekleyeceği düşünülmelidir (Speciality, 2018).

Son yıllarda fiziksel aktivitenin önemi toplumların büyük ilgisini çekmiştir. Düzenli fiziksel aktivite yapmanın çeşitli faydaları literatürde iyi bir şekilde belgelenmiştir (Yun ve Beamer, 2018). Fiziksel hareketsizlik, gençler arasında sağlıkla ilgili birçok olumsuz duruma yol açabilir (CDCP, 2011). Amerikan Tıp Enstitüsü ve Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi özel gereksinimli öğrencilerin bu sorununu çözümlen bir yolu olarak beden eğitimi savunmaktadır. Aslında, Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi okul sağlığı kılavuzu “beden eğitimi sınıfında her öğrenciye tavsiye edilen günlük fiziksel aktivite miktarının önemli bir yüzdesinin” sağlanması gerektiğini bildirmektedir (Yun ve Beamer, 2018).

Fiziksel aktivitenin, kardiyovasküler ve metabolik hastalıkların risk faktörlerini azaltmak ve sosyal etkileşimi artırmak gibi çeşitli sağlık ve sosyal faydaları da vardır. Bu öneme rağmen, özel gereksinimli çocuklar genellikle özel gereksinimleri bulunmayan akranlarına göre 4-5 kat daha az fiziksel etkinlik yaparlar (Park ve ark., 2020). Buna ek olarak, 6-17 yaş arasında olan bireylerin günde altmış dakika veya daha fazla olacak şekilde, orta ve şiddetli fiziksel aktivite yapması gerekmesine rağmen, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş çocukların yalnızca yaklaşık % 24'ü mevcut fiziksel aktivite kriterlerini karşılamaktadır (Park ve ark., 2020).

Araştırmalar, beden eğitimi programlarının özel ihtiyaçları olan çocukların yaşam tarzlarını iyileştirmek için çok şey yapabileceğini göstermiştir. Bu programların kaba motor becerilerdeki yetkinliği artırabileceği, obeziteyi kontrol etmeye yardımcı olabileceği, benlik saygısını ve sosyal becerileri geliştirebileceği, aktif bir yaşam tarzını teşvik edebileceği ve

yaşamın çeşitli alanlarında motivasyonu sürdürebileceği sonuçlarına ulaşılmıştır (Speciality, 2018).

Spor etkinlikleri, özel gereksinimli bireylerin hareketlerinde daha işlevsel olmasını destekleyerek, motor becerilerinin gelişimine katkı sağlar (Öztürk, 2011). Sadece motor gelişimi değil sporla birlikte gelişen özgüven, paylaşılan arkadaşlık ve başarı duyguları da özel gereksinimli bireyin sosyal ve psikolojik gelişimine katkı sağlar (Ün, Erbahçeci, ve Ergun, 2001). Özel gereksinimli bireylere bu becerilerin kazandırılması uygun eğitim programları ve öğretim yöntemleri ile mümkündür. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş olan öğrenciler için uygun beden eğitimi programı, kapsayıcı fiziksel aktiviteye katılımlarını artırabilir.

Günümüzde, araştırmacılar deneysel araştırma bulguları ile etkililik ve verimlilikleri desteklenen öğretim yöntemleri geliştirme arayışlarını sürdürmektedirler. Öğretim yöntemlerinin etkililik ve verimliliklerinin araştırılması, farklı öğrenme özellikleri gösteren bireylere daha nitelikli öğretim sunma açısından önem arz etmektedir. Başka bir ifadeyle, farklı öğrenme özellikleri gösteren bireylere etkili; aynı zamanda, daha az hata ile daha kısa sürede sonuçlanabilecek yöntemlerle öğretim sunarak öğretimin niteliği artırılabilir. Etkili öğretim yöntemleri ile ilgili alan yazın incelendiğinde, pek çok değişik uygulama veya yaklaşımdan söz edildiği görülmektedir. Bunlardan biri yanlışsız öğretim yöntemleridir (Tekinİftar ve Kırcaali-İftar, 2004).

Alberto ve Troutman (1995), yanlışsız öğretimi; Ayırt edici uyarının varlığında ipucunun etkili biçimde kullanılmasıyla bireyin ayırt edici uyarana doğru tepkide bulunmasının sağlanması olarak betimlemiştir. Yanlışsız öğretim yöntemleri zihinsel engelli öğrencinin öğretim sırasında hata yapmasını önlemeyi amaçlamaktadır. Yanlışsız öğretim yöntemleri, tepki ipuçlarının sunulduğu öğretim yöntemleri ve uyarın ipuçlarının sunulduğu öğretim yöntemleri olmak üzere iki grupta toplanmıştır. Zihinsel engelli öğrenci tepkide bulunmadan önce ipucu sunulmuş öğrencinin doğru tepkide bulunmasını sağlayan yöntemler tepki

ipuçlarının kullanıldığı yöntemlerdir (Tekin ve Kırcaali-İftar, 2006). Tepki ipuçlarının sunulduğu yöntemlerden bir tanesi eşzamanlı ipucuyla öğretimdir.

Eşzamanlı ipucuyla öğretimde hedef uyarının hemen ardından kontrol edici ipucu sunulur ve birey kontrol edici ipucunu model alır. Eşzamanlı ipucuyla öğretimde her denemede kontrol edici ipucunun sunulmasıyla bireye bağımsız olarak tepki verme olanağı tanınmamaktadır. Bu nedenle, uyarın kontrol transferinin gerçekleşip gerçekleşmediği, öğretim oturumlarından hemen önce düzenlenen yoklama oturumlarından anlaşılmaktadır (Tekin ve Kırcaali-İftar, 2006).

Özel eğitim okullarında, özel eğitim sınıflarında ve özel gereksinimli bireylerin bulunduğu sınıflarda, beden eğitimi ve spor dersi hedeflerinin öğretiminde kullanılan yöntemler, son zamanlarda özel eğitimde beden eğitimi ve spora verilen önemin artmasıyla daha da değer kazanmıştır. Yapılan literatür taramalarında özel eğitim öğrencileri için uygulanan beden eğitimi ve spor programlarında kullanılacak yöntemlerin etkililiğine yönelik yapılmış bir çalışmaya pek rastlanmamıştır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; hafif düzey zihinsel yetersizlikten etkilenmiş özel eğitim sınıfı öğrencilerine Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucu ile öğretimin etkililiğini incelemektir.

1.2. Araştırmanın Alt Amaçları

Aşağıdaki sorulara, bu amaca ilişkin cevap aranmıştır:

1. Eşzamanlı ipucu ile öğretim zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere Floor Curling öğretiminde etkili midir?

2. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrenciler, Floor Curling becerilerini eş zamanlı ipucu ile öğrenmelerinin ardından bu beceriler, uygulama tamamlandıktan bir, üç ve beş hafta sonra da kalıcılığını devam ettirmekte midir?

3. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere, eş zamanlı ipucu ile kazandırılan, Floor Curling becerisini farklı ortama ve farklı uygulamacıya genellemeleri sağlanabilir mi?

4. Normal gelişim gösteren öğrencilere Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretim etkili midir?

1.3. Araştırmanın Önemi

İlgili literatür incelendiğinde, Beden eğitiminde özel eğitim çalışmalarına yönelik hem tek denekli hem de eş zamanlı ipucu yöntemiyle ilgili çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışmanın alanda bir ilk olması açısından alana ve spor literatürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda özel eğitimde beden eğitimi çalışmalarında, özel eğitimde kullanılan farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin beden eğitimi ve spor uygulamalarında etkililiğinin araştırılması çalışmalarına ışık tutması açısından önemlidir.

Yanlışsız öğretim yöntemlerinden olan ve bu çalışmada etkililiğini araştırdığımız eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin, öğretmenlik bölümlerinde, beden eğitimi ve spor ders programlarına dahil edilmesi fikrini uyandırması bakımından önemli görülmektedir.

Özel eğitim öğrencileri ile derse giren beden eğitimi öğretmenlerine veya özel eğitim öğrencileri ile derse girecek olan aday öğretmenlere rehber olması açısından önemlidir.

Bu araştırma, beden eğitimi ve spor alanında çalışan öğretmenlere öğretim içeriklerinin hazırlanıp sunulması açısından başvuru kaynağı olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş bireylere beden eğitimi ve spor becerilerinin öğretimine ilişkin bugüne kadar yapılmış olan çalışma sayısının az olmasına bağlı olarak alan yazına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Floor Curling Oyununun eş zamanlı ipucu öğretim yöntemiyle öğretilerek yarışma ortamlarına genellemesinin yapılması. Buz üzerinde oynanan Curling oyununa basamaklama olması. Aynı öğretim tekniği ile farklı beden eğitimi ve spor becerilerinin öğretimi çalışmalarına ışık tutması açısından önemlidir

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. 2019-2020 öğretim yılı, Bartın ili merkez ilçe sınırlarında bulunan Şehit Necdet Orhan Yatılı Bölge Ortaokulu'na devam eden 9 öğrenci ve Özel Eğitim sınıfına devam eden 3 zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrenci ile sınırlıdır.

2. Floor Curling oyununda bulunan 8 taşın birer kez atımı için gerekli olan beceriler ile sınırlıdır.

3. Çalışmalar Özel Eğitim sınıfı Beden Eğitimi ve Spor dersleriyle sınırlıdır.

1.5. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmaya dahil edilen öğrencilere verilen zihin engelli tanılarının doğru olduğu varsayılmaktadır.

1.6. Araştırma Soruları ve Hipotezler

Araştırma Sorusu 1:

Yanlışsız öğretim yöntemlerinden Eşzamanlı İpucuyla Öğretim yönteminin, Özel Eğitim öğrencilerine Floor Curling öğretiminde etkisi var mıdır?

Hipotezler:

H₀; Yanlışsız öğretim yöntemlerinden Eşzamanlı İpucuyla Öğretim yönteminin, Özel Eğitim öğrencilerine Floor Curling öğretiminde etkisi yoktur.

H₁; Yanlışsız öğretim yöntemlerinden Eşzamanlı İpucuyla Öğretim yönteminin, Özel Eğitim öğrencilerine Floor Curling öğretiminde etkisi vardır.

Araştırma Sorusu 2:

Yanlışsız öğretim yöntemlerinden Eşzamanlı İpucuyla Öğretim yönteminin, Özel Eğitim öğrencileri ile birlikte öğretime gözlem yoluyla katılan normal gelişim gösteren öğrencilere Floor Curling öğretiminde etkisi var mıdır?

Hipotezler:

H₀; Yanlırsız ęretim yęntemlerinden Eşzamanlı İpucuyla ęretim yęnteminin, ęzel Eğitim ęrencileri ile birlikte ęretime gęzlem yoluyla katılan normal gelişim gęsteren ęrencilere Floor Curling ęretiminde etkisi yoktur.

H₁; Yanlırsız ęretim yęntemlerinden Eşzamanlı İpucuyla ęretim yęnteminin, ęzel Eğitim ęrencileri ile birlikte ęretime gęzlem yoluyla katılan normal gelişim gęsteren ęrencilere Floor Curling ęretiminde etkisi vardır.

1.7. Tanımlar

Zihin Engelli Birey: “Kavramsal, zihinsel, sosyal ve pratik uyumsal becerilerde kendini gęsteren uyumsal davranışların her ikisinde gęrülen anlamlı sınırlılıklar olarak karakterize edilen bir yetersizliğe sahip bireydir” (AAMR,2002).

Yanlırsız ęretim Yęntemi: Uyarın veya kazandırılması istenen davranış ile ilgili materyallerin programlanarak uygulanmasıdır (Tekin ve Kırcaali-İftar, 2004).

Eş Zamanlı İpucuyla ęretim: Yanlırsız ęretim yęntemlerinden biridir. Davranış ęncesi ipucu ve yoklamayla ęretim s¼recinin sistemli bir uygulamasıdır. Bu yęntemde kontrol edici ipucu ve hedef uyarın birlikte sunulur ve ęrencinin model aldığı kontrol edici ipucudur. (Elif Tekin İftar ve İftar, 2001).

Curling: İ içe yapılmış dairelerden oluşan hedeflere buz ¼zerinde ağır taşların, kaydırılarak ulaştırılması amacı ile oynanan bir buz oyunudur. Curling, 42 metre ve 4,3 metre ¼l¼lerinde, “ring” adında buz sahası ¼zerinde oynanır. Her iki u b¼lgede, i içe geçmiş 4 daireden oluşan ve “ev” adında iki b¼lge bulunur. En ortadaki k¼¼k daire “d¼ęme” olarak isimlendirilmiştir.

Floor Curling: Kurallar ve oyun mantığı bakımından Curling ile aynı olan fakat buzun olmadığı yerlerde, T¼rkiye Curling Federasyonu tarafından belirlenmiş ¼l¼lere sahip, ortalama 10 metre uzunluğunda ve 1,60 metre genişliğinde bir Floor Curling brandası ¼zerinde; altında

üçer adet rulman yardımıyla branda üzerinde kayan Floor Curling taşlarıyla oynanan bir oyundur.

Kapsayıcı Eğitim: Kapsayıcı eğitim, kaliteli bir eğitime ulaşmayı, tam katılımı ve muhtemel ayrımcılıkların en aza indirgenmesini hedefleyerek bütün çocukların gelişimine, sosyokültürel ve bireysel özelliklerine yönelik ihtiyaçları doğrultusunda eğitimlere devam ettirilmeleri temelinde bir uygulama olarak ifade edilmiştir (Ainscow, 2015; MEB, 2020; Messiou ve ark., 2016)

2. Bölüm

GENEL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Genel Bilgiler

2.1.1. Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim Yöntemi. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilerin eğitim süreçleri için etkisi yüksek olan öğretim yöntemlerinden birisi de yanlışsız öğretim yöntemleridir (Elif Tekin İftar ve İftar, 2001). Kavramları ve becerileri etkili ve kalıcı şekilde öğrenmenin, öğretim esnasında oluşan hatalarla değil, öğretim esnasındaki olumlu cevaplar ve alıştırmalarla gerçekleştiği savunulmaktadır. Bu varsayımdan yola çıkarak verilen isim ise yanlışsız öğretim yaklaşımları olarak bilinmektedir (Elif Tekin İftar ve İftar, 2001; Wolery, Jr, ve Sugai, 1988).

Öğretim uygulamalarında yanlışsız öğretim modellerinin kullanımına yönelik üç gerekçe şu şekilde açıklanmıştır: (a) Tüm yanlışsız öğretim yöntemleri öğretim için etkili yöntemlerdir. (b) Öğretmen ve öğrenci arasında, yanlışsız öğretim yöntemleri uygulanırken uygulama sırasında öğrencinin neredeyse tüm tepkileri doğru olarak vermesinin sonucu olarak, olumlu bir iletişim oluşmaktadır. (c) Yanlışsız öğretim yöntemlerinin uygulanışı sırasında verilen ipucunun öğrencinin doğru tepki verme ihtimalini yükseltmesi, daha çok pekiştireç almasına sebep olması ve öğretim esnasında hata seviyesinin az olması veya görülen ve tekrarları olan hataların izlenme ihtimallerini en aza indirmeleri sebepleriyle, öğrencinin fazla sayıdaki hatalarının sonucunda problemlili davranışların ortaya çıkma ihtimallerinin az olduğu ifade edilmektedir. Öğrencilerin, beceri ve kavramları en üst seviyede öğrenebilmelerinin sebebinin, öğretim esnasında gerçekleştirdikleri hatalar değil, doğru tepki ve tekrarlar olduğu belirtilmektedir (Leblebici, 2012; Wolery ve ark., 1988). Yanlışsız öğretim yöntemlerinden, eş zamanlı ipucu yöntemi de, yanlışları en az düzeye düşüren etkili öğretim yöntemlerinden biridir (Doğan ve Tekin-İftar, 2002).

Eş zamanlı ipucu yöntemiyle yapılan bir öğretim uygulamasında, hedef uyarının hemen sonrasında kontrol edici ipucu verilmekte, bu da öğrenciye bağımsız bir şekilde tepkide bulunma imkânı verilmemesine sebep olmaktadır. Bu nedenle, öğrencide uyarıcı kontrolünün oluşup oluşmadığının tespit edilmesi amacıyla öğretim uygulamalarının öncesinde yoklama oturumları yapılmaktadır (Tekin ve Kırcaali-İftar, 2004).

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi, kanıta dayalı bir uygulama olarak bilinmektedir (Tekin-İftar, Olcay-Gul, ve Collins, 2019). Bu yöntem, özel gereksinimli öğrencilere hem akademik becerileri hem de işlevsel becerileri öğretmenin etkili bir yoludur. Ayrıca akranlar, eş zamanlı ipucu modelini verimli bir şekilde kullanmak için eğitilebilmektedirler (Tekin-İftar, 2003). Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi, uygulamalı davranış analizi ilkelerini benimseyen tepki ipucu yöntemlerinden birisidir (Collins, Lo, Park, ve Haughney, 2018). Günlük öğretim oturumları esnasında bir beceri yönergesinin verilmesinin ardından sözel ipucunu içeren hatasız bir öğretim yöntemidir (Gibson ve Schuster, 1992).

2.1.2. Özel Gereksinimleri Olan Çocuklar İçin Fiziksel Aktivite Uyarlamaları.

Düzenli egzersiz, beynin elektriksel işlevini normalleştirmek ve aerobik fiziksel uygunluk düzeylerini artırmak için önemlidir. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş çocuklar, zorlu becerilerin uygun şekilde uyarlanması sonucunda herhangi bir engelle sahip olmayan yaşlıları ile birlikte beden eğitimi ve spora katılmada başarılı olabilirler. Bu durum, özellikle zihinsel yetersizlikten etkilenmiş, sağlık veya fizik ile ilgili yetersizlikleriyle ilişkili olan, kapsamlı veya yaygın desteğe gereksinimleri olan çocuklar için geçerlidir (Şirinkan, 2018).

Beden eğitimi ve sporun sadece psikomotor gelişime yönelik olmadığı, duyuşsal ve bilişsel gelişimin de hesaba katılarak program tasarlanması gerekmektedir (Balyan, Kamuran, ve Kiremitçi, 2012).

Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş çocuklara yönelik etkinliklere şu şekilde uyarlamalar yapılabilir:

- Zorluk seviyesi yüksek seviyede olan gelişmiş spor becerileri yerine temel motor becerilerin ve kalıpların tercih edilmesi;
- Fiziksel etkinliklerde güvenlik açısından öğrencilerin oturmasına, destek için bir çubuğa tutunmasına veya bir akranının elini tutmasına izin verilmesi;
- Vurma ve yakalama etkinliklerinde yumuşak, hafif veya daha yavaş topların kullanılması;
- Vuruş ve atışlarda daha büyük topların tercih edilmesi;
- Vuruş için kontrolü kolay olan kısa, hafif ve daha geniş aletlerinin tercih edilmesi;
- Hareketli topların yerine sabit veya asılı topların kullanılması;
- Hedefi veya hedef bölgesini genişletmek;
- Oyuncu sayısını azaltmak;
- Oyun alanını daraltmak ve kısaltmak;
- Oyun alanı içinde güvenlik bölgeleri veya özel bölgeler oluşturmak;
- Beceriye gerçekleştirme hızını veya o beceri için gereken gücü azaltmak;
- Becerilerin uygulanması için gerekli olan mesafenin azaltılması veya diğer öğrenciler için mesafenin uzatılması (M. Block, 2007; Winnick, 2011)

Eğitimcinin çok daha fazla dikkatini ve denetimini gerektiren yüksek riskli faaliyetler arasında kaya tırmanışı, yüzme, ata binme ve düşme riskinin olduğu her aktivite olabilir. Bunlar, öğretmenlerin gözetimindeki tüm öğrenciler için geçerli olabilecek yüksek dikkat ve denetimle yapılması gereken etkinliklerdir. Kaya tırmanışı gibi belirli aktivitelerin alçak duvarlarda yapılması veya düşük süspansiyonlu denge aktiviteleri ile değiştirilmesi tavsiye edilir. Orta riskli aktiviteler, oyun etkinliklerini içeren, ancak önleyici tedbirlere (kask önlemi gibi) ihtiyaç duyan temas sporlarını içerir. Aktivite ne kadar geniş alana yayılırsa, istenmeyen fiziksel teması davet etme riski o kadar artar. Eğitimciler, temas riskini azaltmak için oyun

alanlarının boyutunu küçültmeyi ve takımları mümkün olduğunca az oyuncuyla sınırlamayı düşünebilirler. Fiziksel temas sonucunda cezaları ön plana çıkarmak için oyun kuralları üzerinde oynama yapmak, faulleri ve diğer temasları azaltma ihtimali için bir öneri olabilir. Ayrıca köpük veya şişirilebilir toplar ve hafif vuruş nesnelere tercih edilebilir. (Webb Pennington ve Pennington, 2020)

2.1.3. Beden Eğitimi'nin Özel Gereksinimleri Olan Öğrenciler İçin Faydaları.

Fiziksel aktivite ile kronik hastalık riski arasındaki bağlantıya bakıldığında, çocuklar ve gençler arasındaki düşük fiziksel aktivite seviyeleri bir halk sağlığı sorununu ortaya koymaktadır (Stanish ve ark., 2019).

Beden eğitimi derslerine sistemli bir şekilde katılım gösteren özel gereksinimleri olan öğrencilerin davranışlarında önemli gelişmeler görülmektedir. Özel gereksinimleri olan öğrencilere, çevresiyle iletişim imkanları sunulduğunda, uyumlu sosyal davranış göstermeyi, arkadaşlıklar geliştirmeyi ve iş birliği yapmayı öğrenebilirler (N. Demirel ve Şirinkan, 2018).

Çocukların ve ergenlerin beşte dördü önerilen 60 dakikalık günlük fiziksel aktiviteyi gerçekleştiriyor ve araştırmalar, en az aktif ergenler arasındaki fiziksel aktivite seviyelerinin yaşlandıkça azaldığını gösteriyor. Bu hareketsizlik endişe verici olsa da, bu grupta fiziksel olarak diğerlerinden daha az aktif olan gruplar var. Normal gelişim gösteren akranlarıyla karşılaştırıldığında, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş gençler (18 yaşından önce ortaya çıkan hem zihinsel işlevlerde hem de uyarlanabilir davranışta önemli sınırlamalarla karakterize edilmiş) fiziksel aktiviteye daha az katılırlar. Sonuç olarak, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş olan gençler normal gelişim gösteren akranlarına nispeten daha az formda, daha yüksek kilolara sahip ve obez olma eğilimindedir ve motor kontrolleri daha zayıftır. Bu çocuklar ve ergenler aynı zamanda normal gelişim göstermekte olan gençlere göre klinik düzeyde kaygı gösterme olasılıkları yaklaşık üç kat daha fazla ve depresyon yaşama olasılıkları neredeyse iki kat daha fazladır (Speciality, 2018).

Sistemli ve yoğun beden eğitimi ve spor programları ile temel motor becerilerin geliştirilmesi ve eksikliklerin giderilmesi mümkündür. Temel taklit becerileri kullanılarak hareketlerin belli bir sistem içerisine öğretilmesi hedeflenir. Özel gereksinimli bireylerin kendilerine olan güvenlerinin az olması nedeniyle egzersiz ve spor grup etkinliklerinde lider olmaktansa birçok kişiyi takip etmeyi ve taklit etmeyi tercih ettikleri görülmektedir (Şirinkan ve Saraçoğlu, 2017).

Beden eğitimi ve spor, özel gereksinimli çocukları, kısıtlı aile hayatından kopararak, daha önce hiç tanımadıkları, daha önce hiç bir arada olmadıkları kişilerle birliktelik sağlayan bir araçtır. Böylelikle özel gereksinimli çocuklar farklı kişilerle etkileşim içinde olur, beraberinde belirli kurallar dahilinde egzersizlere katılırlar (Atalay ve Karadağ, 2011).

Spor ve egzersiz, özel gereksinimleri olan çocuklarda kasların güçlenmesini sağlayarak, bu çocuklarda en büyük fiziksel sorunlardan olan el, göz, denge koordinasyonunun yanında sosyal ilişkilerde olumlu yönde artışların önünü açar ve iletişim becerilerinin gelişmesini sağlar. Spor ve egzersiz programlarına katılım, özel gereksinimli çocukların bireysel olarak ve gruplarda özgüvenlerinin gelişmesine önemli derecede katkı sağlar (Şirinkan, 2017).

Aşağıda, özel ihtiyaçları olan öğrencilerin düzenli etkinliklere doğru şekilde katıldıklarında deneyimleyebilecekleri önemli faydalardan birkaçından bahsedilmiştir.

2.1.3.1. Fiziksel Gelişim. Özel gereksinimli çocukların katılımlarının sağlandığı beden eğitimi etkinlikleri, duygusal baskı ve kas gerilimini en aza indirerek IQ düzeylerinde iyileşme sağlar (N. Demirel ve Şirinkan, 2018). Özel gereksinimli gruplar üzerine yapılan araştırmalar, fiziksel aktivite ve spora katılımın gelişmiş refah ve fiziksel sağlık düzeylerine yol açtığını göstermektedir. Günümüzde sağlıklı bireylerin bile spora daha fazla zaman ayırdığını düşünürsek, otizmli bireylerin spora ne kadar ihtiyaç duyduğu açıktır. Dolayısıyla, özel eğitim programlarının en önemli eğitim araçlarından biri de beden eğitimi ve spor faaliyetleridir. Sadece sosyolojik ve psikolojik değil, fizyolojik ve motorik becerilerin geliştirilmesi için de

önemlidir (Şirinkan, 2017). Zihinsel engel teşhisi konmuş çocukların ek fiziksel engelleri olabilir ve bu da tipik motor becerilerde yaş seviyesinin altında performansa neden olabilir. Beden eğitimi ve spora düzenli katılım, ihtiyaç duydukları becerileri geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Sıklıkla fiziksel uygunluk ölçümlerine katılmaya teşvik edildiğinde, özel ihtiyaçları olan birçok öğrencinin el-göz koordinasyonu ve esnekliğinden kas gücü, dayanıklılığı ve hatta kardiyovasküler verimliliklerine kadar her şeyde iyileşme görülür. Bunların hepsi, basitçe egzersizin doğal faydaları, daha iyi motor becerilerin geliştirilmesi ve bireylerin obezite gibi sorunlara ve takip eden sağlık komplikasyonlarına karşı savaşmasına yardımcı olan gelişmiş fiziksel sağlıktır (Speciality, 2018).

2.1.3.2. Güvenli ve Sağlıklı Zihinsel Gelişim. Beden eğitimi dersleri aracılığıyla düzenli olarak spor yapmak sadece bir çocuğun vücudu için değil aynı zamanda zihni için de faydalıdır. Fiziksel aktivite, anksiyete ve depresif bozukluklardan muztarip olan psikiyatri hastalarında genel ruh halini ve sağlığı iyileştirir. Ayrıca, özel ihtiyaçları olan gençlerin hayatlarını desteklemek için gerekli olan öz saygı, sosyal farkındalık ve özgüven gelişimleriyle düzenli sporun sıkı bir ilişkisi vardır.

Otizmlili zihinsel engelli bireylerde toplumdan kopukluk, zihinsel ayrılık, fiziksel eksiklikler ve sosyal etkileşimde izolasyonun ortadan kaldırılması egzersiz terapilerinin temel amacıdır (Atalay ve Karadağ, 2011).

Fiziksel bir çıkış yakalamak, öğrencilerin kaygı, stres ve depresyonu azaltmalarına veya bunlarla başa çıkmalarına yardımcı olabilirken, diğer öğrencilerle etkileşim ve katılım, başarı ve güven duygusu vermeye yardımcı olacaktır. Özel ihtiyaçları olan öğrenciler için, bir özgüven duygusu geliştirmek özellikle önemlidir, çünkü genellikle kendilerini gruptan soyutlanmış ve dışlanmış hissedebilirler. Bu çocukların, beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerini bir gruba başarılı bir şekilde katkıda bulunuyormuş gibi hissedebilecekleri (başarılı olacakları veya

başarılı hissedebilecekleri) ortamlara dahil etmelerine ihtiyaçları vardır ve (bunun bir sonucu olarak) diğer alanlardaki yetenekleri, olumlu benlik imajı ve özgüvenlerine göre gelişecektir (Speciality, 2018).

2.1.3.3. Dikkat, İlişki ve Akademik Açılardan Davranışsal Gelişim. Beden eğitiminin uygulamalı doğası, özel ihtiyaçları olan çocuklarda bilişsel gelişmelere yol açar ve geleneksel bir sınıf ortamında baş edemeyecekleri becerileri kazanmalarına imkan sağlar. Bir dizi kural ve organizasyonla birlikte gelen sporun yapısı, çocukların kendilerini düzenleme uygulamalarına ve karar verme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan bir öğrenme aracı olabilir. Bunun da ötesinde, özel ihtiyaçları olan çocuklar belirli hedeflere odaklanmayı öğrenebilir ve akranlarıyla spor yoluyla etkileşime girerek sözlü iletişimlerini üzerinde çalışabilirler.

Beden eğitimi, belirli bir sporla nasıl uğraşılacağını öğrenmekten çok daha fazlasıdır, çocuklara bir takım olarak nasıl çalışılacağından sorunların nasıl çözüleceğine, dikkat süresinin nasıl artırılacağına ve göreve dayalı davranışa odaklanılmasına kadar çeşitli beceriler öğretir. Sonunda, bu beceriler diğer sınıf ortamlarına da aktarılabilir, böylece özel ihtiyaçları olan öğrenciler, beden eğitimi dışında akranlarıyla daha fazla öğrenme ve ilişki kurma becerisine sahip olurlar (Speciality, 2018).

2.1.3.4. Beden Eğitiminin Özel Gereksinimleri Olan Çocuklar İçin Önemi. Bilimsel araştırmalar, beden eğitiminin akademik performansı ve bilişsel işlevi geliştirebileceğini defalarca göstermiştir. Sportif faaliyetlere katılım bireyi mutlu eder ve egzersizden alınan zevk, bireyin eğlenme ve başarılı olma ihtiyaçlarını karşılaması için büyük bir vesile olurken, yaşam motivasyonunu artırır. Spora yönlendirilen bireylerin topluma daha hızlı adapte olacağı, sporun ise fiziksel ve fizyolojik kapasitelerini olumlu yönde etkileyeceği çok önemli bir gerçektir. Engellilerin yaşadığı sorunlar sadece engellileri değil, çevrelerini, ailelerini ve toplumun tüm üyelerini de yakından ilgilendirmektedir (Ercis, 2017). Bununla birlikte, özel

ihtiyaçları olan çocuklar için, iş birliğine dayalı ve sosyal beceriler geliştirme fırsatı sağlamaktan, bireylere belirli hedeflere odaklanmayı ve engellerin üstesinden gelmeyi öğretmeye kadar pek çok nedenden dolayı değerlidir. Ebeveynler ve öğretmenler, özel ihtiyaçları olan tüm öğrencilerin beden eğitimi ve okul ortamında başarılı olmalarını sağlamak için makul düzenlemeleri uygulamak için yaratıcı yollar bulmaya teşvik edilir (Speciality, 2018).

Sportif faaliyetlere katılım özel gereksinimli bireyleri mutlu eder ve egzersizden alınan zevk, bireyin eğlenme ve başarılı olma ihtiyaçlarını karşılaması için önemli bir araç olurken, yaşam motivasyonunu artırır. Beden eğitimi ve Spor, özel gereksinimli bireylerin fizikî, zihni ve sosyal özelliklerine katkıda bulunarak, sosyal entegrasyonlarına katkıda bulunur (Pitetti ve Yarmer, 2002).

Fiziksel aktivite, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş olan bireylerin fiziksel sağlıklarını üst seviyelere çıkararak, fiziksel uygunluk ve motor becerilerini geliştirmelerinde katkı sağlar. Spor faaliyetlerine katılım; disiplin, özgüven, rekabet, arkadaşlık ve başarı duygularını kazanan zihinsel yetersizlikten etkilenmiş olan bireyin sosyal ve psikolojik ilerlemesine sebep olmaktadır. Nihai amaç, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş bir bireyin bulunduğu topluma adapte edilebilmesi, kendileri ve toplum için fayda sağlayabilecek konuma gelip, üretken birer birey olmalarına katkı sağlamaktır (Ün ve ark., 2001).

2.1.4. Özel Gereksinimleri Olan Çocuklara Floor Curling Oyununun Öğretimi.

Curling; tüm dünyada tanınmamış olmasına rağmen yüzyıllardır oynanmaktadır. İskoçya’da “The stirling stone” (yürüyentaş) yazısı bitişiğinde duran 1511 tarihli bir taş, bu sporun 1500’lü dönemlere varan bir tarihi olduğunu göstermektedir. Curling sporu ilk İskoçya’da oynanmış olduğu bilirse de Pieter Bruegel’in 1560 tarihli bir tablosunda Hollanda’da da oynandığı görülmektedir. Son zamanlarda İskoçya haricinde ABD, Fransa, Kanada, İngiltere, İsveç ve İsviçre’de düzenli bir şekilde Curling müsabakaları yapılmaktadır.

Curling, ilk defa 1924 Kış Olimpiyatlarında oynanmış olup, 1988 yılı itibariyle genel olimpiyatlara da alınmıştır.

20 Ocak 2015 Türkiye Buz Pateni Federasyonu Başkanlığı'ndan ayrılmış ve "Türkiye Curling Federasyonu Başkanlığı" olarak kurulmuştur (TCF, 2016).

Curling; Buz üzerinde taşı kaydırma oyunudur. Yaklaşık olarak 45 metre uzunluğunda ve 4,5 metre genişliğinde olan buzun üzerinde oynanan bir takım sporudur. Floor Curling; Curling oyununun minyatürü olarak düşünülebilir. PVC malzemesinden özel olarak hazırlanmış daha küçük boyutlara sahip olan bir pist üzerinde oynanmaktadır. Buz sahasının her iki ucunda iç içe halkalardan oluşan hedefe "ev" denir. Bu oyunda hedef, merkeze rakip takımdan daha yakın ve daha fazla taş biriktirebilmektir (WCF, 1990)

Curling; strateji gerektiren bir oyun olmasından dolayı buz satrancı olarak da adlandırılmaktadır. Karışık düzeneklerden oluşması bu benzetmeye neden olmaktadır. Oyuncular iyi düşünerek tek hamlede rakiplerine karşı başarılı olmak zorundadırlar. Hızlı ve mantıklı düşünme oyunun temel prensiplerindedir. Zevkli ve zihin çalıştırıcı özelliklere sahip olan bu oyun; düşünce gücü gerektirmesinden ve tehlikeli olmamasından dolayı, özellikle Floor Curling özel gereksinimi olan çocuklar için beden eğitimi derslerine dahil edilmesi açısından veya serbest zaman etkinliği olarak oynatılması tavsiye edilebilir.

2.2. Kapsayıcı Eğitim

Kapsayıcı eğitim, özel gereksinimli bireylere normal eğitim şartlarında hizmet vermek olarak düşünülmektedir. Bu düşünce, özel gereksinim, davranış, cinsiyet, kültür ve mülteci statüsü, yoksulluk gibi farklılıklara sahip bireyler için problemler meydana getirebilir(Shaddock, King, ve Giorcelli, 2007). Fakat, uluslararası seviyede, yaygınlaşmaya başlamış olan tanımlama ise bütün öğrencilerin çeşitliliğinin desteklendiği ve var oldukları ortamdan haz almalarını imkânı sunan atılım niteliğinde görülmektedir (UNESCO, 2001). Kapsayıcı eğitim, öğrencilerde bulunan çeşitlilikler ve farklılıklar dikkate alınmadan, bütün

öğrencilerin sahip oldukları potansiyel öğrenimlerine ortam sağlayan ve destek veren bir ortam kurmayı amaç edinmiş bir kavram olarak ifade edilmiştir (Simon, Echeita, Sandoval, ve Lopez, 2010). Bu doğrultuda kapsayıcılık kavramı son zamanlarda yalnız özel gereksinimli öğrenciler için değil kültürel, sosyal ve konuşma dili açısından farklılıklara sahip olan dezavantajlı öğrencileri kendi kapsamına almış ve kullanıldığı alan genişletilmiştir (Taylor ve Sidhu, 2012). Kapsayıcı eğitimde amaç, bireyler arasındaki farklılık, özel gereksinim, sosyal sınıf, ırk, din, yetenek ve cinsiyet farklılıklarına ilişkin tutum ve davranışların sonucunda oluşan toplumdaki dışarıda tutulmaya engel olma anlayışıyla bir eğitim ortamı kurmak olarak da ifade edilebilir (Vitello ve Mithaug, 2013). Sosyal adalet ve insan hakları kavramlarının ön planda tutulması eğitime verilecek önem ve eğitime inanma ile başlayacaktır (Ainscow, 2005). Ülkelerde kapsayıcı eğitimle ilgili tanımlamalar şartlara göre farklılık göstermesine rağmen aşağıda ifade edilmiş unsurların dikkate alınması yapılacak tanımları daha da etkili hale getirecektir:

- Kapsayıcı eğitim bir süreçtir. Bu süreç için sürekliliği içinde olunmalı ve devamlı bir arama içinde bulunulmalıdır. Sonuç olarak ortaya çıkacak yeni fikirler, farklılıklara sahip öğrencileri tanımaya destek olabilir.
- Kapsayıcı eğitim, engelleri tanıyıp ve kaldırmaktır. Var olan bilgilerin toplanıp değerlendirilmesine yönelik politikalar geliştirilmesinin yanı sıra uygulamada iyileştirmeler için birçok çalışma yapılması gerekmektedir.
- Kapsayıcı eğitim, bütün öğrencilerin varlık, katılım ve başarısı ile ilgilidir. Varlıkları, çocukların yetiştirildiği, eğitimin aldığı ve güvenilir bir süreçten geçip geçmediği ile ilgilidir. Katılım, deneyimlerin kalitesi ve içsel durumlarını ifade etmektedir. Başarı, yalnız sınav sonuçlarına bakılmaksızın tüm sürecin analizinin yapılması ve müfredat içinde bulunan her şeyi genel anlamıyla öğrenip öğrenmediğine bakılmasıdır.
- Kapsayıcı eğitim, dezavantajlı grupların genelinde bulunan öğrencilerin içinde yer aldığı gruplarla özellikle ilgilenmektir. İstatistikî açıdan en çok riskli olan gruplar takip

edilmeli ve gereklilik ortaya çıktığında varlık, katılım ve başarının temini adına adımların atılmasına ilişkin ahlâkî sorumluluğu ifade etmektedir (Ainscow, 2005).

Bu eğitim anlayışı, genel eğitim ortamlarında eğitim alma konusunda, dezavantajlı gruplarda yer alan bireylerin en az bu gruplarda yer almayanlar kadar hak sahibi olduğunu ifade etmektedir. Dolayısıyla bu öğrencilerin var oldukları eğitim ortamlarında ve topluluklarda tam katılımcı olmaları önem arz etmektedir. Kapsayıcı eğitimin başarıya ulaşabilmesi için ilk olarak birçok açıdan farklılıklara sahip öğrencilerin topluma ve öğretim alanlarına bütün paydaşlar tarafından kabul edilmesi ve bu öğrencilere anlaşıldıklarının hissettirilmesi gerekmektedir (Alquraini ve Gut, 2012). Dezavantajlı grupların eğitim ortamlarına dahil edilmeleri için:

- Pozitif duygusal-sosyal beceriler edinmelerine destek olunmalı,
- Okuma-yazma, dil ve iletişim becerilerini kazanmalarına ve kullanabilmeleri desteklenmeli,
- İhtiyaçlarını karşılamalarına yönelik davranışlar gösterilmeli. Öğrencilerin kendi ihtiyaçlarını karşılamaları için imkânlar verilmesi, kapsayıcı eğitimin başarısı için kolaylık sağlayacaktır (Henninger ve Gupta, 2014)

Bunun yanında kapsayıcılık, eğitim ortamlarının geliştirilmesine, güçlükleri ya da farklılıkları dikkate almadan tüm bireylere faydalı olamaya yönelik bir kavramdır. Kapsayıcılık, kapsamlı öğrenim alanlarına göre cevap vermektir (Mwakyēja, 2013). Dezavantajlara sahip olan çocukların akademik başarılarını olumlu seviyelere yükseltmek için eğitim ortamlarına dahil edilmeleri bu açıdan önemlidir. Arkadaşlık ilişkilerinin geliştirilmesi, saygı ve anlayış kavramlarının önem kazanması, sonuç olarak içinde var oldukları toplumun birer üyesi olmak için hazır olacakları imkanlar verilmektedir (Salisbury, 2007).

2.3. İlgili Araştırmalar

Eş zamanlı ipucu ile öğretim yöntemi uygulanarak gerçekleştirilen çalışmalar üç bölümde incelenmektedir. a) Tek basamaklı becerilerin öğretiminde eş zamanlı ipucu yöntemi, b) zincirleme davranışların öğretiminde eş zamanlı ipucu yöntemi ve c) eş zamanlı ipucu yöntemi ile diğer yöntemlerin karşılaştırıldığı araştırmalar. Yapılan bu çalışma zincirleme beceri öğretimi olduğu için bu bölümde zincirleme becerileri öğretirken eş zamanlı ipucu ile yapılan öğretimlerin etkililiği üzerine yapılan yurtiçindeki ve yurtdışındaki çalışmalara yer verilmiştir.

2.3.1. Ülkemizde yapılan zincirleme becerilerin öğretiminde eş zamanlı ipucu öğretim yönteminin etkililiği ile ilgili çalışmalar. Atbaşı ve Pürsün (2020), yaşları 16-18 arasında olan bir kız ve iki erkek, zihin yetersizliğine sahip öğrencilere havlu katlayabilme becerilerinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi”nin etkililiğini incelemektedirler. Araştırmada “tek denekli araştırma yöntemlerinden biri olan denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni, havlu katlama yeteneği; bağımsız değişkeni ise, model olma, sözel ipucu ve hata düzeltme olarak belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin, havlu katlama becerisinin öğretiminde etkili olduğu görülmüştür. Öğrencilerin havlu katlama becerisini öğretim bittikten sonra iki, üç ve dört hafta sürdüğü ve farklı havlu türlerinde beceriyi genellegebildikleri görülmüştür.

Alagöz (2019), zihin yetersizliğine sahip üç öğrenci ile “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkililiğini tuvalet kullanma becerisi öğretiminde incelemiştir. Araştırmada, “tek denekli araştırma modellerinden denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Öğrencilere tuvalet kullanma becerisi “eş zamanlı ipucu” yöntemiyle on dört beceri basamağı ile öğretilmiş ve öğretimin sonuçları tek tek kaydedilerek verilen eğitimin etkililiği test edilmiştir. Araştırma sonucunda; öğrencilere yapılan öğretimlerin etkili olduğu, 3 öğrencinin

de beceriyi öğrendikleri görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin kalıcılık ve genellemeyi %100 oranında sağladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Tiryaki (2019), yaşları 17-22 arasında değişen 4 down sendromlu öğrenciye, el becerilerinden temel şekillendirme tekniklerinin kazandırılması üzerinde “eş zamanlı ipucu ile öğretim” yönteminin etkili olup olmadığını araştırmak amacıyla yönelik bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada “tek denekli araştırma yöntemlerinden denekler arası çoklu yoklama modeli” uygulanmıştır. Çalışmanın sonuçları incelendiğinde; Down sendromlu öğrencilerin çimdikleme, sıvama, sucuk ve plaka tekniklerini öğrenmesinde eş zamanlı ipucu modelinin etkili olduğu görülmektedir.

Okyar ve Çakmak (2019), yaşları 20-33 arasında olan, görme yetersizliğine sahip üç yetişkine halı süpürme, kazak katlama ve bulaşık yıkama becerilene ilişkin öğretimde “eş zamanlı ipucu ile öğretim yönteminin” etkili olup olmadığını araştırmışlardır. Çalışma için “beceriler arası yoklama denemeli çoklu yoklama yöntemi” seçilmiştir. Çalışmanın bulguları incelendiğinde, katılımcılara istenen becerilerin kazandırılmasında eş zamanlı ipucu ile öğretimin etkili olduğu görülmektedir. Öğretimin 1, 2 ve 3 hafta sonrasına ait verilere göre becerilerin kalıcılığını koruduğu görülmüştür.

Rasmussen ve Tekinarslan (2017), yaşları 12-15 arasında olan üç zihin yetersizliğe sahip öğrenciye yemek masası hazırlamayı öğretirken “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkililiğini araştırmışlardır. Çalışmada “tek denekli araştırma yöntemlerinden katılımcılar arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Araştırma bulgularında; “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” yemek masası hazırlama becerisinin öğretiminde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmaya katılan öğrencilere kazandırılan becerilerin kalıcılığını koruduğu ve bu becerilerin farklı ortam ve materyallere genelleştirebildikleri de görülmektedir.

Çotuk ve Arslantekin (2017), yaptıkları çalışmada normal gelişmekte olan çocukların görme yetersizliğine sahip kardeşlerine bağımsız hareket becerilerinden olan elle duvar takibi yaparak yürümenin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkililiğini araştırmışlardır. Araştırmaya görme yetersizliğine sahip ve normal gelişim gösteren 4 kardeş katılmıştır. Çalışmada “tek denekli araştırma yöntemlerinden katılımcılar arası çoklu yoklama deseni” kullanılmıştır. Uygulayıcı tarafından öğreten kardeşlere “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yöntemiyle öğretimi nasıl yapacakları öğretilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgularda, “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkili olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında, öğrencilerin kazandıkları becerileri farklı ortam ve farklı zamanlara genellebildikleri gözlenmiştir. Öğrenciler öğretimden sonra 15., 25. ve 35. günlerde becerinin kalıcılığını korumuşlardır.

Çay ve Özbey (2016), yaşları 17 ve 18 arasında zihinsel yetersizlikten etkilenmiş olan 1 kız 2 erkek öğrenciye gitarla ritim atma becerisinin öğretiminde “eş zamanlı ipucu yöntemiyle öğretimin” etkililiğini araştırmak amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Çalışmada, “tek denekli araştırma desenlerinden denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama yöntemi” uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına incelendiğinde, “eş zamanlı ipucu yöntemi ile öğretimin” zihinsel yetersizliğe sahip olan öğrencilere kazandırılması beklenen beceri üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Çalışmanın izleme oturumlarında kararlı veri elde edilememiştir.

Gökmen, Tekinarslan ve Tekinarslan (2015), 15-16 yaş aralığında, ikisi erkek biri kız, zihin yetersizliğine sahip olan toplam üç öğrenciye, bilgisayarda eğitsel bir CD izleme becerisinin öğretimi üzerinde “eş zamanlı ipucu yönteminin” etkililiğini araştırmışlardır. Ayrıca hedeflenmeyen bilgi ediniminin ne seviyede olduğu da araştırılmıştır. Çalışmada, “tek denekli araştırma yöntemlerinden yoklama evreli denekler arası çoklu yoklama yöntemi” kullanılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, zihin yetersizliğine sahip olan öğrencilere, “eş zamanlı ipucuyla” bilgisayarda eğitsel bir CD izleme becerisinin öğretim sürecinde etkililiği izlenmiştir. Becerilerin, öğretimden 1,2,3 ve 5 hafta sonra sürdürüldüğü saptanmıştır.

Öğrencilerin tümünün bu beceriyi farklı araç-gerece, ortama ve zamana genelledebildikleri tespit edilmiştir. Ek olarak, öğrencilerin bütününde hedeflenmemiş bilgi ediniminin gerçekleştiği görülmektedir.

Batu (2014), annelerin gelişimsel yetersizliği bulunan çocuklarına evde eğitim vermeleri için “eş zamanlı ipucu yönteminin” öğrenebilmeleri açısından görsel desteklerin etkililiğini incelemek üzere bu çalışmayı gerçekleştirmiştir. Katılımcıları, orta düzeyde gelişimsel yetersizliği bulunan okul öncesi çağındaki 3 çocuk ve onların anneleri oluşturmaktadır. Bu çalışmada, “davranışlar arasında çoklu yoklama modeli” kullanılmış ve katılımcılar arasında tekrarlanmıştır. Araştırmanın sonuçları, annelerin çocuklarına zincirleme beceriler öğretmek için eş zamanlı ipucu yöntemini kullanmayı öğrendiklerini göstermektedir. Çocuklar, anneleri tarafından evde öğretilen becerileri kazanmışlardır ve eğitim tamamlandıktan iki hafta sonra hedef becerilerini kalıcı hale getirmişlerdir. Ayrıca, her iki hedef grup da kazandıkları becerileri genelledebilmişlerdir.

Güneş (2012), gelişimsel yetersizliği bulunan çocukların anneleri tarafından sunulan bağcık bağlama becerisinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkililiğini araştırmıştır. Araştırmada; gelişimsel yetersizliğe sahip öğrencilerin anneleri öğreten denek, öğrencilerin kendileri ise öğrenen denek olarak gruplandırılmıştır. Araştırmada “tek denekli yöntemlerden yoklama evreli denekler arası çoklu-yoklama modeli” kullanılmıştır. Araştırma bulgularında, ebeveynlerin eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemini güvenilir şekilde uyguladıkları görülmektedir. Çalışmaya katılan öğrenciler bağcık bağlama davranışını öğretim bittikten sonra da genelledebilmişlerdir. Bununla birlikte, öğrencilerin öğrendikleri becerinin kalıcılığını yüksek düzeyde sağladıkları görülmektedir.

Bülbül (2012), yaşları 14 ve 17 arasında değişen, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş 4 erkek ergene ebeveynlerinin aracı olduğu uygun mastürbasyon yapma becerisinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkili olup olmadığını araştırmıştır. Bu çalışmada “tek denekli

araştırma yöntemlerimden denekler arası çoklu yoklama deseni” uygulanmıştır. Çalışmada toplanan veriler grafiksel yöntemle analiz edilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında; eş zamanlı ipucuyla öğretimin, öğrenilmesi istenilen becerinin kazandırılmasında etkili olduğu görülmektedir. Bireylerden yapmaları istenen becerinin öğretimden 1., 2., 3., ve 4. hafta sonra sürdürülebildiği; genelleme oturumlarında da beklenen sonuca ulaşıldığı izlenmektedir.

Leblebici (2012), yaşları 19-24 arasında değişen 1 kız, 2 erkek toplam 3 öğrenciye galoş yapma becerisini öğretirken “eş zamanlı ipucu ile öğretimin” etkili olup olmadığı yönünde bir çalışma yapmıştır. Çalışma için “tek-denekli araştırma modellerinden denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli” seçilmiştir. Çalışmada, toplu ve günlük yoklama, öğretim, izleme ve genelleme verileri toplanmıştır. Öğrencilerle tek olarak öğretim yapılmıştır. Araştırma bulgularında, istenen becerinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkili olduğu görülmüştür.

Sönmez ve Aykut (2011), yaptığı bir çalışmada 5 yaşında Down Sendromlu bir öğrenciye annesi tarafından eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak, bağımsız tuvalet yapma becerisi kazandırılmasını hedeflemişlerdir. Çalışmada “tek denekli yöntemlerden yarı deneysel olan AB deseni” kullanılmıştır. Araştırma bulgularında; annenin uyguladığı “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin bağımsız tuvalet yapma becerisinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Taptık Şahin (2011), yaşları 9-10 arasında olan iki kız ve biri erkek otizmlili öğrenciye diş fırçalama becerisinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkili olup olmadığını araştırmıştır. Çalışmada, “denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama yöntemi” kullanılmıştır. Çalışmada, otizmlili öğrencilere diş fırçalama becerisinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkili olduğu sonuçlar arasındadır. Genelleme oturumlarında tüm katılımcılar yüzde yüz başarı ölçütüne ulaşmıştır. Öğretim sonrası 1. 2. ve 4. haftalar sonrası izleme oturumlarında öğrencilerin beceriyi yüzde yüz seviyesinde koruduğu görülmüştür.

Çankaya ve Eratay (2011), yaşları 16-23 arasında olan zihin yetersizliğine sahip kız öğrencilere haroşa örgü örme becerisini “eş zamanlı ipucuyla öğretimde” yöntemin etkili olup olmadığını araştırmışlardır. Araştırmada “tek denekli modellerden denekler arası yoklama evreli çoklu-yoklama modeli” kullanılmıştır. Çalışmada “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkili olup olmadığını değerlendirmek için; toplu yoklama, öğretim ve izleme, günlük yoklama oturumları düzenlenmiştir. Araştırma bulgularında, “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” haroşa örgü örmede etkili olduğu gözlemlenmiştir. Bunun yanı sıra, öğrencilerin, öğrenilen beceriyi farklı ortam ve materyallere genelleylebildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Yapılması istenen becerinin, öğretim sonrası 1, 2 ve 4 haftalarda kalıcılığını koruduğu görülmüştür.

Odluyurt ve Batu (2010), yaş aralığı 36-44 ay olan gelişimsel yetersizliğe sahip 3 Down sendromlu bireye kaynaştırmaya hazırlık becerilerinin öğretilmesine yönelik etkinlikler üzerinde gömülü eşzamanlı ipucu yönteminin etkililiğini araştırmayı amaçlamışlardır. Çocukların performanslarına, bireysel özelliklerine göre ve sınıftaki gözlemler yoluyla, öğretilecek üç beceri seçilmiştir. Araştırmada “tek-denekli araştırma yöntemlerinden yoklama evreli çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçları, üç öğrencinin de istenen becerileri ölçüt seviyesinde edindiğini saptamıştır. Ayrıca katılımcılardan ikisi, uygulama bittikten 7 hafta sonra yerleştirildikleri kaynaştırma ortamlarında becerilerini devam ettirmişlerdir.

Topsakal ve Düzkantar (2010), 16–20 arası yaşlarda, üç erkek, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrenciye oto yıkama becerisi öğretimi yapılırken, hata düzeltimi tekniğini kullanarak “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkili olup olmadığı üzerine çalışmasını yapmıştır. Çalışmada, “tek denekli araştırma yöntemlerinden yoklama-evreli denekler arası çoklu-yoklama modeli” kullanılmıştır. Sonuçlarına göre, hata düzeltimi tekniği ile uygulanan “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” zihinsel yetersizlikten etkilenmiş katılımcılara oto yıkama becerisi

öğretimi sürecinde etkili olduğu bulunmuştur. Uygulanan genelleme oturumlarında üç öğrencinin de, farklı zaman, ortam ve araç-gerece % 100 düzeyinde doğru tepkiyi sergilediği görülmüştür. Ayrıca bulgulara göre, öğretim sonrası bir, iki ve üçüncü hafta ardından becerilerin kalıcılığının sağlandığı görülmektedir.

Genç (2010), 5-6 yaş aralığında otizmlili 4 erkek öğrenciye yiyecek-içecek hazırlama becerilerinin öğretim sürecinde “eş zamanlı ipucuyla öğretim” tek başına ve “video modelle” birlikte sunulmuştur. Yapılan iki farklı uygulamada etkililikler araştırılmıştır. Çalışmanın bulguları incelendiğinde, otizmlili dört öğrenciden üçünün yapılması istenen becerileri her iki öğretimde de ölçütü karşılar seviyede kazandıkları görülmüştür. Dördüncü öğrenciye “video modelle” birlikte yapılan “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” daha etkili olduğu görülmektedir. Öğrencilerle yapılan iki öğretim arasında, becerilerde kalıcılık ve genelleme açısından bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” tek başına yapıldığı öğretim ile “video modelle” birlikte yapıldığı öğretim arasında verimliliğe ilişkin anlamlı bir fark görülmemiştir.

Aslan (2009), yaşları 18-22 arasında değişen 3 erkek zihinsel yetersizlikten etkilenmiş bireye, çim biçme becerisinin öğretim sürecinde “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkili olup olmadığını araştırmıştır. Çalışmada “tek denekli araştırma modellerinden, denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli” uygulanmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş katılımcılara, çim biçmeye ilişkin beceri öğretim sürecinde “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkili olduğu görülmüştür. Öğrencilerin, çim biçme becerisini, farklı makinelere genelledikleri görülmüştür. Öğretimin ardından bir, üç ve dört hafta sonra becerilerin kalıcılık sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Saygın (2009), 12 ve 14 yaşlarında zihinsel yetersizliğe sahip iki kız öğrenciye günlük yaşam becerilerini kazandırmak için, “eş zamanlı” ve “sabit bekleme süreli ipucu ile öğretim” yöntemlerinin kullanımında hangisinin daha etkili olduğunu araştırmıştır. Araştırmada, “tek

denekli araştırma yöntemlerinden uyarlamalı dönüşümlü uygulamalar yöntemi” kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları incelendiğinde, öğrencilerin günlük yaşam becerilerini her iki yöntemle de kazandığı görülmektedir. Kazandırılmak istenen becerilerin, öğretimin ardından 1., 2. ve 3. hafta sonrasında kalıcılıklarının sağlandığı görülmektedir. Farklı kişi, ortam ve araç-gerece genellenebilme açısından başarıya ulaşıldığı görülmüştür.

Aslan (2009), yaşları 19-22 arasında değişen 3 kız zihin yetersizliğe sahip öğrenciye kumaşa çizilmiş bir desen üstüne pul işleme becerisinin öğretim sürecinde, “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkililiğini incelemiştir. Çalışmada “tek denekli araştırma modellerinden denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, zihin yetersizliğine sahip öğrencilere, “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin, yapılması istenen becerinin öğretiminde etkili olduğu görülmüştür. Çalışmada, öğrencilerin öğretilen beceriyi farklı ortam, desen ve materyallere genelleyebildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu becerinin bir, iki ve dört hafta sonra da sürdürülebildiği görülmektedir.

Batu (2008), orta düzeyde gelişimsel yetersizliğe sahip çocuklara, bakıcıların eşzamanlı ipucu yöntemini kullanarak zincirleme ev becerilerini öğretmesindeki etkililiğini incelemek ve eşzamanlı ipucu yöntemini öğretim boyunca doğru bir şekilde uygulayıp uygulamadıklarını tespit etmek amacıyla bu çalışmayı yapmıştır. Çalışmaya orta derecede zihin yetersizliğine sahip dört çocuk ve bakıcıları dahil edilmiştir. Bakıcılar çalışmanın başında, eşzamanlı ipucuyla öğretim yöntemini kullanma konusunda eğitildikten sonra kendilerinden çocuklara üç farklı zincirleme ev becerisini öğretmeleri istenmiştir. Çalışmanın sonuçları, bakıcıların eş zamanlı ipucu yöntemini kullanmada başarılı olduğunu ortaya koymuştur. Çocuklar, çok sayıda örnekle yapılan araştırmanın hedef becerilerini kazanmışlardır. Sonuçlar, eğitim oturumları tamamlandıktan bir ve üç hafta sonra becerilerin kalıcılığının sağlandığını ve çocukların becerileri öğretmenler arasında genellenebildiklerini göstermiştir.

Varol ve akmak (2008), yaşları 17- 19 arasında değişen, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş 3 öğrenciye “eş zamanlı ipucuyla yönteminin” ped değiştirme becerisinin kazandırılmasında etkililiğini araştırmışlardır. Araştırmada, “tek denekli araştırma yöntemlerinden denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Araştırmada, katılımcılara uygun olabilecek ipucu ile model olma seçilmiştir. Araştırma bulguları incelendiğinde, öğrencilere kazandırılmak istenen becerinin ğretim sürecinde “eş zamanlı ipucu yöntemi ile öğretimin” etkili olduğu izlenmiştir. Öğrencilerden yapılması istenen beceriyi farklı araca ve gerece, ortama ve gerçek menstürasyon sürecine genelledikleri görölmektedir. Beceri üç, on ve otuz gün sonra sürdürülebilir olarak değerlendirilmiştir.

Arslan Armutçu (2008), zihinsel yetersizlikten etkilenmiş katılımcılara word programında yazı yazabilme becerisini kazandırmak için “eş zamanlı ipucu ğretim yönteminin” etkili olup olmadığını araştırmıştır. Bu alışma sürecinde, “tek denekli araştırma modellerinden, denekler arası çoklu yoklama modeli” seçilmiştir. Çalışmaya dahil edilen katılımcılardan, üç tanesi asil, bir tanesi yedek, bir tanesi de pilot çalışma için belirlenen toplam beş öğrenciden oluşmuştur. Çalışmanın sonuçlarına göre, “eş zamanlı ipucu ğretim” yöntemi ile öğretilmek istenen word programında yazı yazma becerisinin başarılı bir şekilde öğretildiği ve becerinin, farklı ortam ve materyallere ilişkin genelleme sonuçlarında yüksek verim var olduğu görölmüştür. Ayrıca, ğretimden 7, 14 ve 21 gün sonra becerilerin kalıcılığı koruduğu görölmüştür.

Yücesoy Özkan ve Gürsel (2006), yaşları 14-17 aralığında olan dört zihin yetersizliğine sahip ğrenci ile fotokopi çekme becerisi ğretiminde “eş zamanlı ipucuyla ğretim” yönteminin etkililiğini araştırmıştır. Çalışmada, “tek denekli araştırma modellerinden yoklama evreli denekler arası çoklu yoklama modeli” uygulanmıştır. Çalışmanın sonuçları; “eş zamanlı ipucuyla ğretim yönteminin” kazandırılması beklenen becerinin ğretiminde tüm öğrenciler için etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, ğrenciler kalıcılık oturumlarının yapıldığı 2, 4 ve

5 hafta sonra da başarılı olmuşlardır. Fakat genelleme oturumlarında iki öğrenci %100 başarılı olurken diğer iki öğrencinin de %50 başarı gösterdiği belirtilmektedir.

Kurt (2006), yaşları 6-8 aralığında olan dört otizmli öğrenciye zincirleme serbest zaman becerilerinin öğretiminde “eş zamanlı ipucu ile öğretim yönteminin” etkili olup olmadığını araştırmıştır. Çalışmada “tek denekli araştırma yöntemlerinden uyarlamalı dönüşümlü uygulamalar modeli” uygulanmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre öğretilmeye çalışılan fotoğraf çekme ve CD çalar çalıştırma becerilerinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin öğrenilen beceriyi kalıcılık oturumlarında da devam ettirdiği görülmüştür.

Özbey (2005), yaşları 11-18 arasında değişen, 3 kız 3 erkek toplam 6 zihin yetersizliğine sahip öğrenciye bazı iş becerilerinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkili olup olmadığı konusunda bir çalışma yapmıştır. Çalışmada, “tek denekli araştırma yöntemlerinden, denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama yöntemi” uygulanmıştır. Öğretimlerin tümü birebir öğretim ortamlarında yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, zihin yetersizliğine sahip öğrencilere iş becerilerinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkili olduğu bulunmuştur. Öğretimin sona ermesinden yedi, yirmi bir ve yirmi sekiz gün sonra becerilerin sürdürülebildiği görülmüştür.

Tekin-İftar Acar ve Kurt (2003), 13-14 yaşları arasında ikisi erkek, biri kız öğrenciye çoklu yoklama modelini kullanarak, ilk yardım araç ve gereçlerinin kullanımını öğretmek için eşzamanlı ipucu ile öğretimin etkisini araştırmışlardır. Çalışmanın bulgularına bakıldığında, eşzamanlı ipucuyla öğretimin öğretilmek istenen beceri üzerinde etkili olduğu görülmüştür. İzleme oturumlarında ise öğrencilerin beceriyi sürdürdükleri, dolayısıyla kalıcılığın sağlandığı görülmektedir.

2.3.2. Yurtdışında yapılan zincirleme becerilerin öğretiminde eş zamanlı ipucu öğretim yönteminin etkililiği ile ilgili çalışmalar. Park, Collins ve Lo (2020), yaptıkları

çalışmada, zihin yetersizliğine sahip öğrencilere, akranları tarafından yapılan basketbolda şut becerisinin öğretiminde “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” etkililiğini incelemişlerdir. Çalışma için yaşları 12-16 arasında, hafif ve orta seviyede zihinsel yetersizlikten etkilenmiş dört ortaokul öğrencisi seçilmiştir. Araştırmada “tek denekli araştırma modellerinden denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Çalışma kaynaştırma beden eğitimi ortamında gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularında, eşzamanlı ipucuyla öğretim yönteminin, katılımcılara akranları tarafından yapılan basketbol şut becerisi öğretiminde etkili olduğu görülmüştür. İzleme verilerine bakıldığında, katılımcıların öğrendikleri beceriyi, uygulama sonrası 2. ve 3. haftada sürdürdükleri görülmektedir.

Kearney ve ark. (2018), modelleme, görev analizi ve eş zamanlı ipucu yönteminden oluşan bir öğretim paketi kullanarak yaşları 19-23 arasında değişen zihin yetersizliğine sahip 3 üniversite öğrencisine temel bir hayat kurtarıcı beceriyi, özellikle de otomatik bir harici defibrilatör kullanarak kardiyopulmoner resüsitasyonun nasıl gerçekleştirileceğini öğretmek için bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmanın 1. aşamasında, öğrencilere kardiyopulmoner resüsitasyonu yapmayı öğretmek için öğretim paketi kullanılmıştır. Uzmanlaştıktan sonra, çalışmanın 2. Aşamasında öğrencilere otomatik harici defibrilatörün kardiyopulmoner resüsitasyon zincirine dahil edilerek kullanılması öğretilmiştir. Çalışmanın bulguları, öğretim paketinin tanıtılmasından sonra öğrencilerin becerilerdeki doğruluğunun arttığını, öğrencilerin becerileri yeni bir ortama genelleyebildiğini ve becerilerin öğretim paketi kaldırıldıktan sonra da kalıcılığını koruduğunu göstermektedir.

Davis, Spriggs, Rodgers, ve Campbell (2018), yaptıkları bir çalışmada yaşları 24-41 arasında değişen, Down Sendromlu ve Otizmli yetişkinlere sosyal becerilerin öğretilmesinde akran tarafından sağlanan eşzamanlı ipucunun etkililiğini araştırmışlardır. Sonuçlar incelendiğinde; Down Sendromlu öğrenci akranlar tarafından sunulan sosyal becerilerin öğretim sürecinde eş zamanlı ipucu yönteminin genel olarak etkili olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin becerileri, genelleme ve kalıcılık oturumlarında gerçekleştirebildikleri genel olarak izlenmiştir.

Collins, Terrel ve Test (2017)'in yaptığı bu araştırmada, hafif düzey zihin yetersizliğe sahip, yaşları 16-19 arasında değişen 4 öğrenciye seradaki bitkilere bakma becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucu ile öğretim yönteminin etkililiği incelenmiştir. Araştırmada “denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Ayrıca uygulamacı fotosentez bilimi içeriğini, öğretim oturumlarına hedeflenmemiş bilgi olarak yerleştirmiştir. Öğretim sonrasında, yöntemin etkili olduğu ve dört öğrencinin de beceriyi istihdam edilebilecek seviyede kazandığı görülmüştür. Ayrıca öğrenciler fotosentez bilim içeriği hakkındaki bilgilerini artırmışlardır. Kalıcılık verileri, öğrencilerin öğretiminden sonra 8 haftaya kadar her iki beceriyi de koruduklarını göstermiştir.

Seward, Schuster, Ault, Collins, ve Hall (2014), yaptıkları bir çalışmada, orta düzeyde zihinsel yetersizlikten etkilenmiş, beş lise öğrencisine kart oyunlarından iki solitaire oyununu öğretirken “eş zamanlı ipucu” ile “sabit bekleme süreli” yöntemlerinin etkilerini araştırmışlardır. Her iki yöntem, beş öğrenciden dördünde etkili olmuş, tek başına “eş zamanlı ipucu” yönteminin diğer öğrencide etkili olduğu görülmüştür. Öğrencilerin becerileri, bireysel uyarlanmış cihazlara genelledebildikleri ve 1. ve 3. haftalarda sürdürebildikleri görülmüştür.

E. E. Fetko, Collins, Hager, ve Spriggs (2013), yaptıkları bir çalışmada, akranların sunduğu “eş zamanlı ipucu yöntemi” ile; zihinsel yetersizlikten etkilenmiş, yaşları 12 ila 14 arasında, iki erkek bir kız, üç ortaokul öğrencisine zincirleme bir boş zaman becerisini öğretmek istemişlerdir. Öğretimi, herhangi bir engeli olmayan, yaşları 13, ikisi erkek biri kız akran öğrenci tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, iki öğrenci becerileri istenen seviyede başarılı bir şekilde öğrenmişlerdir, diğer öğrenci ise beceri basamaklarında ilerleme göstermesine rağmen beceriyi tam olarak istenen düzeyde öğrenememiştir. Yine aynı iki öğrencinin becerileri, farklı öğreticilere genelledikleri görülmektedir.

Dollar, Fredrick, Alberto ve Luke (2012), yaşları 24 ve 62 olan ağır seviyede zihinsel yetersizliğe sahip iki bireye, eş zamanlı ipucuyla bağımsız yaşam ve boş zaman becerilerini öğretmeyi hedeflemişleridir. Araştırmada, tek denekli modellerden çoklu yoklama modeli kullanılmıştır. Katılımcılara iPod, CD-DVD çalar kullanma ve tişört ve iç çamaşırı katlama, pantolon asma becerilerinin öğretimi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın bulguları incelendiğinde, eşzamanlı ipucu yönteminin ağır düzeyde zihin yetersizliğine sahip bireylerde etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretimi yapılan becerilerin, öğretim gerçekleştirildikten 1,2 ve 4 hafta sonra da kalıcılığını sürdürdüğü görülmüştür.

Maciag, Schuster, Collins ve Cooper (2000), orta ve ileri derece zihinsel yetersizlikten etkilenmiş, on yetişkin ile bir meslek merkezinde, nakliye kutusu yapma becerisine ilişkin öğretim üzerine bir çalışma yapmışlardır. Çalışmada “eş zamanlı ipucuyla öğretimin” etkililiği incelenmiştir. Bu araştırmada “denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Uygulamacı iki kişilik gruplar oluşturup öğretimi yapmıştır. Araştırmanın bulgularında “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin beş gruptan dördünde etkili olduğu görülmektedir.

Parrott, Schuster, Collins ve Gassaway (2000), zihinsel yetersizlikten etkilenmiş, orta-ağır düzeyde, 6-8 yaş aralığında olan öğrencilerle el yıkama becerisinin öğretimini çalışmışlardır. Çalışmada “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkililiği araştırılmıştır. Araştırmada “denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları; öğretim yapılan beş katılımcıdan dördünde “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkili olduğu ve öğretilen davranışın sürdürülebilir olduğu izlenmiştir.

Fetko, Schuster, Harley, ve Collins (1999), ileri düzey zihin yetersizliğine sahip, 17-20 yaş arasında olan 4 öğrenci ile kilit açma becerisini çalışmışlardır. Çalışmada “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkililiği araştırılmıştır. Araştırmada, “tek denekli araştırma yöntemlerinden denekler arası çoklu yoklama modeli” uygulanmıştır. Hedef davranışın erişilebilirliği günlük yoklama oturumları ile analiz edilmiştir. Çalışma bulgularında “eş

zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin”, öğretim yapılan dört öğrenciden üçünde etkili olduğu ve öğretilen becerinin 7, 14, 30 ve 60 gün ardından sürdürülebilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda öğrenciler beceriyi farklı materyaller ile de genellemişlerdir.

Fickel, Schuster, ve Collins (1998), yaşları 13-15 arasında, tipik olarak gelişim gösteren, orta ila ağır zihinsel yetersizliğe sahip 4 öğrencisine; heterojen küçük bir grupta her öğrenciye birbirinden değişik görevler vererek ve değişik uyaranlarla eş zamanlı ipucu yönteminin etkililiğini araştırmak için bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada davranışlar arası çoklu yoklama modeli kullanılmıştır. Sonuçlar incelendiğinde, eş zamanlı ipucu yönteminin tüm öğrencilere öğretilmek istenen beceriler beraberinde gözlemsel öğrenme gibi bazı hedeflenmeyen becerilerin de öğretiminde etkili olduğu görülmektedir. Öğretim sonrasında, öğrencilerin becerileri farklı kişi, ortam ve araç-gerece genelleyebildikleri görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin, becerileri öğretim bittikten 21 ve 35 gün sonra da sürdürdükleri araştırma sonuçlarında görülmektedir.

Sewell, Collins, Hemmeter ve Schuster (1998), gelişimsel yetersizliğe sahip, okul öncesi dönemde olan öğrencilere giyinme becerilerinin öğretimini çalışmışlardır. Araştırmada “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkililiği incelenmiştir. Araştırmada “denekler arası çoklu yoklama modeli” kullanılmıştır. Bulgular; “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin araştırmaya katılan iki öğrencide de etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca kazanılan giyinme becerisinin 6 hafta boyunca kalıcılığını koruduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Schuster ve Griffen (1993), yine “eş zamanlı ipucuyla öğretim” yönteminin etkililiğini araştırmak için 9-12 yaş arasında olan orta düzey zihin yetersizliğe sahip öğrencilerle meyve suyu hazırlama becerisi çalışmışlardır. Çalışmada, “tek denekli araştırma modellerinden denekler arası çoklu yoklama modeli” uygulanmıştır. Bulgularda; “eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin” katılım göstermiş bütün öğrencilerde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı

zamanda meyve suyu hazırlama davranışı 60 gün sonra da kalıcılığını korumuştur ve farklı kişi ve materyallere genellenmiştir.

3. Bölüm

YÖNTEM

Bu araştırma 2019-08 nolu Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu onayı ile yürütülmüştür.

Bu bölümde araştırmanın; modeli, bağımsız değişkeni, bağımlı değişkeni, katılımcıları, uygulamacı, gözlemci, ortam, uygulama süreci, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesi başlıklarına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, hafif düzey zihin yetersizliğine sahip bireylere Floor curling oynama becerisinin eşzamanlı ipucu yöntemi ile öğretiminin etkililiğini incelemeye yönelik olarak tek denekli yarı deneysel bir model olan denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli kullanılmıştır.

3.1.1. Tek Denekli Araştırma Yöntemleri. Deneysel çalışmaların bazılarında araştırmaya dahil edilen kişi sayısı oldukça az olmaktadır. Zihinsel yetersizliğinden etkilenmiş bireylerle gerçekleştirilen çalışmalar, bir ya da birkaç bireye göre hazırlanmaktadır. Bu durum “tek denekli araştırma” olarak adlandırılmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2012). “Tek denekli araştırma yöntemi” yarı deneysel bir modeldir. Bu yöntemin uygulanması ile yapılan çalışmalarda bağımlı değişkenin bağımsız değişken üzerindeki etkisi “tek denek” üzerinden incelenmektedir. Birden çok katılımcının dahil edildiği çalışmalarda da, bağımlı ve bağımsız değişken arasındaki ilişki, katılımcılar arasında karşılaştırma olmaksızın her katılımcı kendi çerçevesinde ayrı ayrı incelenir. Özel eğitim alanında, grup ile uygulanan deneysel çalışmalarda problemler olduğu için, “tek denekli araştırma yöntemleri” tercih edilmektedir (Kırcaali-İftar ve Tekin, 1997).

“Tek denekli araştırma yöntemleri; a) AB Modelleri, b) Çoklu Yoklama Düzeyi Modelleri, c) Karşılaştırma Modelleri ve ç) Değişen Ölçütler Modeli olmak üzere dört başlık

altında toplanmaktadır” (Karabulut, 2009). “Çoklu Yoklama Düzeyi Modelleri (a) Denekler Arası, (b) Davranışlar Arası ve (c) Ortamlar Arası, Çoklu Yoklama Düzeyi Modeli olmak üzere üçe ayrılır” (E. Tekin-İftar, 2018). Araştırmamızda, “çoklu yoklama düzeyi modellerinden denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli” tercih edilme nedenleri; (1) Birden fazla öğrenci ile çalışılacak olması, (2) yoklama evrelerinin ne zaman gerçekleştireceğinin araştırma öncesinde belirlenmiş olmasıdır (E. Tekin-İftar, 2012). Sonuç olarak, araştırma aşamalarının başlangıçta belirlenmiş olmasından dolayı, araştırma sürecinin düzenli bir şekilde tamamlanması sağlanmaktadır.

3.1.1.1. Denekler Arası Yoklama Evreli Çoklu Yoklama Modeli. “Denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli”, bir yöntemin belirlenen bir hedef davranış üzerindeki etkililiğini aynı ön koşullara sahip birden fazla öğrencide araştırır. Bu modelde en az üç öğrenci seçilmelidir. Öğrenciler benzer özellik gösteren fakat birbirlerinden bağımsız olmalıdırlar.

“Denekler arası yoklama evreli çoklu yoklama modeli”nde öncelikle, tüm öğrencilerle eş zamanlı olarak başlama düzeyi verisi toplanır. Başlama düzeyi verileri ile kararlılık elde ettikten sonra, ilk öğrenci ile çalışmaya başlanır. Birinci öğrenci ölçütü karşılayınca, öğrencilerin hepsinde yoklama oturumlarına yer verilir ve üç oturum ard arda veri toplanır. Birinci öğrencide yoklama verilerinde ölçütü karşılaması, diğer öğrencilerde de, başlama düzeyi verileriyle benzerlik göstermesi beklenir. Yoklama oturumundan sonra, ikinci öğrenciyle çalışmaya başlanır. İkinci öğrenci de uygulama ölçütünü karşılayınca, tekrar tüm öğrencilerde yoklama oturumuna yer verilir. Bu aşamada, ilk ve ikinci öğrencide yoklama verilerinde ölçütü karşılar düzeyde, diğer öğrencide ise, başlama düzeyi verileri ile benzerlik göstermesi beklenir. Yoklama evresinin ardından üçüncü öğrenci ile çalışmaya başlanır. Üçüncü öğrenci de uygulamanın ölçütünü karşılayınca, tekrar bütün öğrencilerde yoklama oturumlarına yer verilir. Bu aşamada, bütün öğrencilerin istenen ölçütü karşılaması beklenir (Gast, 2009; Kırcaali-İftar ve Tekin, 1997; Tawney ve Gast, 1984).

3.2. Bağımsız Değişken

Bu araştırmanın bağımsız değişkeni; Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretimdir.

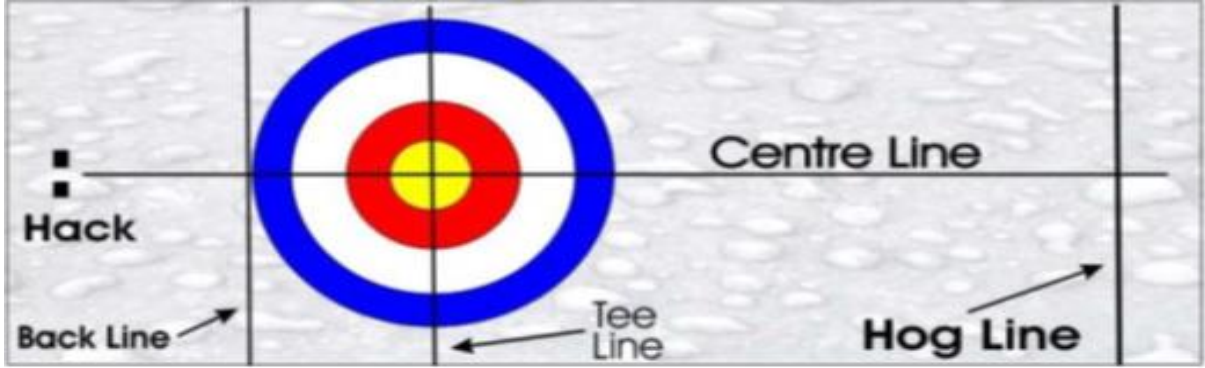
3.3. Bağımlı Değişken

Bu araştırmanın bağımlı değişkeni, Floor Curling oynama becerisidir. Bağımlı değişkeni belirlemek amacıyla deneklerin aileleri, öğretmenleri ve idarecileriyle görüşülmüş, Floor Curling oynama becerisinin özel eğitim öğrencileri için sosyal, bilişsel ve fiziksel açıdan faydalı olabileceği, beden eğitimi derslerinde normal gelişim gösteren öğrencilerin katıldığı etkinliklere dahil olabilmeleri, Floor Curling ile ilgili müsabakalara katılabilmeleri ve Curling oyununda bazı ön koşul becerilerini yerine getirebilmeleri için bu becerinin öğretimine karar verilmiştir.

Floor Curling oynama becerisi zincirleme bir beceridir. Dolayısıyla, öğretim için beceri analizi yapılmıştır. Beceri analizi, uygulayıcının beceriyi kendisinin yapması ve gerçekleştirdiği basamakları sırasıyla yazması şeklinde yapılmıştır. Beceri analizi yapılırken, bu konuda deneyimli bir özel eğitim öğretmeni ve bir Floor Curling Antrenöründen destek alınmıştır. Araştırma kapsamında yer almayan bir öğrenci tarafından beceriler gerçekleştirilerek 10 basamaktan oluşan Floor Curling oynama beceri analizine son şekli verilmiştir. Floor Curling becerisinin basamakları şu şekildedir;

1. Floor Curling sahasının başına gelir.
2. Başat eli ile Floor Curling taşıyı bölgesinden alır.
3. Taş atış eli tarafındaki dizi geride, diğer dizi dik duracak şekilde Back çizgisini geçmeden oturur.
4. Floor Curling taşıyı dirseğini bükerek gerideki dize doğru çeker.
5. Dirseğini uzatarak atış eli Tee çizgisini geçmeyecek şekilde taş hedef bölgesine iter.

6. Taşı oyun bölgesi içine Hog çizgisini geçecek şekilde atar.
7. Taşı hedefe gönderdikten sonra bulunduğu yerden kalkar.
8. Nezaket çizgisi arkasına geçer.
9. Rakibin taşı atmasını nezaket çizgisi arkasında bekler.
10. Atış sırasını takip eder.

Nezaket Çizgisi

Şekil 1. Floor Curling Saha Çizgileri

3.4. Katılımcılar

Bu araştırmanın çalışma grubu, Bartın ilinde öğrenim gören hafif düzey zihin engel tanısı almış ve ön koşul becerileri gerçekleştirmiş olan üç özel eğitim öğrencisi ve onlara eşlik eden 9 normal gelişim gösteren öğrenciden oluşturmuştur. Bu öğrencilerin araştırmaya katılımı için öncelikle velilere EK 3’de yer alan veli izin formu imzalatılmış ve araştırmacı tarafından bu formlar saklı tutulmuştur. Katılımcılara ait demografik özellikler Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Katılımcı Öğrencilere Ait Demografik Özellikler

*Katılımcı	Cinsiyeti	Doğum Yılı	Sınıf Düzeyi	Engel Türü
Muharrem	E	2011	5. Sınıf	Zihin Engelli
Ali	E	2011	5. Sınıf	Engel Yok
Ayşe	K	2011	5. Sınıf	Engel Yok

Fatma	K	2011	5. Sınıf	Engel Yok
Şaban	E	2010	6. Sınıf	Zihin Engelli
Nurettin	E	2010	6. Sınıf	Engel Yok
Nihal	K	2010	6. Sınıf	Engel Yok
Zeynep	K	2010	6. Sınıf	Engel Yok
Gizem	K	2010	6. Sınıf	Zihin Engelli
Asude	K	2010	6. Sınıf	Engel Yok
Mehmet	E	2010	6. Sınıf	Engel Yok
Mustafa	E	2010	6. Sınıf	Engel Yok

*Katılımcılara kod ad verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gerçek isimleri yerine araştırmanın uygulamasının yürütüldüğü okulda isim benzerliği teşkil etmeyecek kod isimler kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerden; Muharrem, 10 yaşında hafif düzey zihin engelli tanısı almış bir öğrencidir. Muharrem ilkokulu normal gelişim gösteren akranlarıyla birlikte kaynaştırma öğrencisi olarak tamamlamış fakat son 1 yıldır özel eğitim sınıfında eğitim görmektedir. Yönergeleri takip etme, öz bakım becerilerini ve motor becerileri bağımsız olarak yerine getirebilmektedir. Sosyal ilişkileri kurmada ve sürdürmede zorluk yaşamaktadır. Matematik ve okuma yazma becerilerinde sınırlılık göstermektedir.

Gizem 11 yaşında hafif düzey zihin engelli tanısı almış bir öğrencidir. İlkokulu normal gelişim gösteren akranlarıyla birlikte kaynaştırma öğrencisi olarak tamamlamış fakat son 2 yıldır özel eğitim sınıfında eğitim görmektedir. Yönergeleri takip etme, öz bakım becerilerini ve motor becerileri bağımsız olarak yerine getirebilmektedir. Gizem yatılı bölge ortaokulunun yurdunda kalmaktadır. Oyun kurma ve arkadaşları ile iletişim kurmada sorun yaşamamaktadır. Matematik ve okuma yazma becerilerinde sınırlılık göstermektedir.

Şaban 11 yaşında hafif düzey zihin engelli tanısı almış bir öğrencidir. İlkokulu normal gelişim gösteren akranlarıyla birlikte kaynaştırma öğrencisi olarak tamamlamış fakat son 2

yıldır özel eğitim sınıfında eğitim görmektedir. Yönergeleri takip etme, öz bakım becerilerini ve motor becerileri bağımsız olarak yerine getirebilmektedir. Sosyal uyum becerilerinde sorun yaşamamaktadır. Matematik ve okuma yazma becerilerinde sınırlılık göstermektedir.

Araştırmadaki normal gelişim gösteren diğer öğrencilerin de benzer özellikler taşımaya dikkat edilmiştir. Genel olarak öğrenciler, katılımcılarda bulunması gereken ön koşul becerilere göre seçilmiştir.

3.4.1. Katılımcılarda bulunması gereken ön koşul beceriler.

- Sözel yönergeleri (al, at, otur, kalk, dizine doğru çek, bekle) anlayabilme,
- Uygulamacının verdiği yönergeleri sırasıyla takip edebilme,
- Uygulamacının yaptıklarını takip ve taklit edebilme,
- Başladığı etkinliği bitirebilme,
- Oyun sırasında dikkatini oyuna verebilme,
- Kurallı oyun oynama becerisine sahip olma,
- Fiziksel engelinin olmaması.

3.5. Uygulamacı

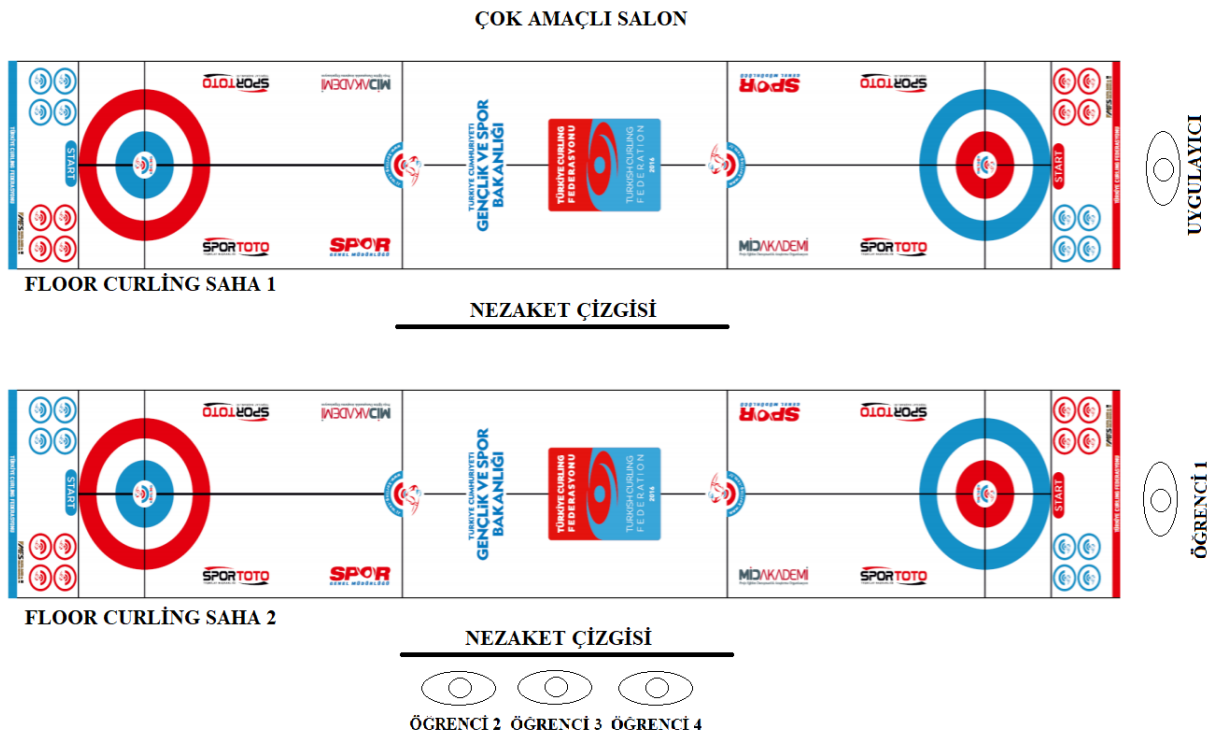
Uygulayıcı, Bursa Uludağ Üniversitesi Spor Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Programına devam etmektedir. Lisans ve yüksek lisansını Atatürk üniversitesinde yapmıştır. Ayrıca, Beden Eğitimi ve Spor öğretmenidir. 5 yıl özel eğitim merkezinde öğretmenlik yapmıştır. Araştırmada yapılan tüm uygulamalar araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Araştırmada kullanılan tüm materyaller araştırmacı tarafından temin edilmiştir.

3.6. Gözlemci

Araştırmanın gözlem süreci özel eğitim lisans mezunu ve özel eğitim bölümü zihin engelliler alanında yüksek lisans yapmış iki özel eğitim öğretmeni tarafından toplanmıştır. Bu süreçte gözlemciler arası güvenilirlik ve uygulama güvenilirliği belirlenmiştir.

3.7. Ortam ve Araç-Gereçler

Öğrencilerle yapılacak olan oturumlardan önce uygulama ortamı düzenlenmiştir. Uygulamalar okul bünyesinde bulunan çok amaçlı salonda gerçekleştirilmiştir. Salonda hem öğrencilerin kullanacağı hem de uygulamacının kullanacağı olmak üzere iki ayrı Floor Curling seti yer almaktadır. Floor Curling seti, Türkiye Curling Federasyonu tarafından tanımlanmış ölçülere sahip, bir adet Floor Curling Sheet(Branda)'inden ve iki farklı renkten yapılmış 4'er adet toplam 8 Floor Curling Taşından oluşmaktadır. Ayrıca, araştırmacının ve öğrencilerin birbirini rahatça görebileceği, kolonlardan uzak bir konum seçilmiştir. Öte yandan, ortamdan dikkat dağıtıcı uyanlar kaldırılarak ortam öğretime uygun hale getirilmiştir. Uygulama ortamı Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2. Floor Curling Oynama Becerisinin Eşzamanlı İpucu Yöntemiyle Öğretiminin Gerçekleştirildiği Ortam

3.8. Uygulama Süreci

3.8.1. Pilot Uygulama. Araştırmada öğrencilerle otumlara başlamadan önce, benzer özelliklere ve ön koşul becerilere sahip öğrencilerin sınıf arkadaşlarından olan 4 öğrenci ile çalışmanın yapılacağı ortamda pilot bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada öğretimlerde kullanılacak aynı materyaller kullanılmıştır. Pilot uygulamada ilk gün bir yoklama-bir öğretim oturumu ve sonraki gün bir yoklama-bir öğretim oturumu yapılarak öğretim süreci hakkında bilgi sahibi olunmuştur. Ayrıca, bu pilot uygulama dikkate alınarak uygulama ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

3.8.2. Uygulama. Araştırmada Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin etkililiği sınanmıştır. Araştırmada üç özel eğitim öğrencisi ve onların takım arkadaşları yer almaktadır. Özel eğitim öğrencileri ile bire bir öğretim yapılırken normal gelişim gösteren takım arkadaşlarına öğretim yapılmamıştır. Her bir öğrenci için toplu yoklama oturumları, öğretim oturumları (takım arkadaşları hariç), izleme ve genelleme oturumları düzenlenmiştir. Araştırma boyunca yapılan tüm oturumlar okulun çok amaçlı salonunda haftanın 4 günü (Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe) 18.00 ve 20.00 saatleri arasında gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin eğitimlerinin aksamaması adına uygulama yapmak için derslerden çağırılmak istenmemiştir. Öğrencilerin tümü yatılı bölge ortaokulunda olduğundan dolayı ortak saat ve günler belirlenip bu saat ve günlerde oturumlar gerçekleştirilmiştir.

Araştırma oturumlarında yanıt aralığı 5 saniye olarak belirlenmiştir. Oturumların tümünde üç tür öğrenci tepkisi gözlenmiştir: a) doğru tepkiler; öğrencinin beceri yönergesi sunulduktan ya da bir önceki basamağı doğru yaptıktan sonra 5 saniyede doğru tepki vermesi, b) yanlış tepkiler; öğrenciye beceri yönergesi sunulduktan sonra 5 saniyede yanlış tepki vermesi, c) tepkide bulunmama; beceri yönergesi sunulduktan ya da önceki basamağı doğru tamamladıktan sonra 5 saniyede tepkide bulunmamasıdır.

3.8.2.1. Yoklama Oturumları. Bu araştırmada iki tür yoklama oturumu düzenlenmiştir. Bunlar, toplu yoklama oturumları ve günlük yoklama oturumlarıdır.

3.8.2.1.1. Toplu Yoklama Oturumları. Toplu yoklama oturumları; başlama düzeyi verisi toplamak, başka bir deyişle bir öğrenciyle öğretime başlamadan hemen önce ve öğretimde ölçütü karşılar düzeyde performans ve kararlı veri elde edildikten sonra öğrencilere ilişkin performansı belirlemek için gerçekleştirilmiştir. Birinci öğrencide öğretime başlamadan önce, üç öğrenciye en az üç yoklama oturumu gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere bu oturumlarda herhangi bir ipucu sunulmamıştır. Verilerin toplanması tek fırsat yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tek fırsat yönteminin kullanılmasındaki amaç ise, öğrencinin beceriyi ne düzeyde bağımsız olarak yaptığını belirlemektir.

Toplu yoklama oturumlarında süreç şu şekilde gerçekleştirilmiştir: öncelikle uygulamacı öğrencinin dikkatini toplamak amacıyla, “Seninle şimdi Floor Curling oyunu oynayacağız. Hazır mısın?” şeklinde soru yöneltmiştir. Öğrenci hazır olduğunu söyledikten sonra, “Harika, o zaman çalışmaya başlayabiliriz.” diyerek pekiştirilmiştir. Sonra, uygulamacı öğrenciye “Floor Curling oyna.” beceri yönergesini vermiştir. Öğrencinin ilk basamağı yerine getirmesi için beş saniye beklenmiştir. Öğrenci becerinin ilk basamağını doğru olarak yerine getirdiğinde veri toplama tablosunun doğru tepki sütununa artı (+) işareti konulmuş ve öğrencinin beş saniyede bir sonraki basamağa başlayıp başlamadığı gözlenmiştir. Öğrenci, beceri analizindeki ilk basamağı doğru olarak gerçekleştirmezse, veri toplama tablosunda bulunan yanlış tepki sütununa eksi (-) işareti konulmuştur. Öğrenci beceri yönergesi verildikten ya da bir önceki basamağı doğru olarak yaptıktan sonra beş saniyede tepkide bulunmadığında ise veri toplama tablosundaki tepkide bulunmama sütununa tepkide bulunmama (t.b.) işareti konulmuştur ve yoklama sona erdirilmiştir. Toplu yoklama oturumu sonunda öğrencinin doğru tepkide bulunduğu basamak sayısı beceri analizindeki basamak sayısına bölünerek, her bir

öğrencinin doğru yaptığı basamakların yüzdesi bulunup grafiğe yüzde (%) olarak kaydedilmiştir.

3.8.2.1.2. Günlük Yoklama Oturumları. Eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin öğretim oturumlarında bireye bağımsız olarak tepki verme fırsatı verilmediği için öğretimdeki veriler günlük yoklama oturumlarında alınmıştır. Günlük yoklama oturumu verileri, araştırmanın uygulama evresindeki verileri oluşturmaktadır. Bu oturumlar ilk öğretim oturumu haricindeki tüm öğretimlerden hemen önce yapılmaktadır. Günlük yoklama oturumları, toplu yoklama oturumlarında olduğu gibi gerçekleştirilmiştir. Fakat günlük yoklama oturumlarında tüm öğrencilerle eş zamanlı değil, sadece öğretimi yapılan öğrenci ve takım arkadaşlarının verileri toplanmıştır. Araştırmamızda günlük yoklama oturumları gerçekleştirilirken şu sıra izlenmiştir: Birinci öğrencide, birinci öğretim oturumu haricindeki tüm öğretim oturumlarından hemen önce günlük yoklama oturumu gerçekleştirilmiştir. Birinci öğrencide davranışın kazanıldığına dair ölçüte ulaşıldıktan sonra tüm öğrencilerle toplu yoklama yapılmıştır. Sonra ikinci öğrencide, birinci öğretim oturumu haricindeki tüm öğretim oturumlarından hemen önce günlük yoklama oturumu gerçekleştirilmiştir. İkinci öğrenci de ölçütü karşılandıktan sonra yine toplu yoklama verisi alınmıştır. Daha sonra üçüncü öğrencide, birinci öğretim oturumu haricindeki tüm öğretim oturumlarından hemen önce günlük yoklama oturumu gerçekleştirilmiştir. Günlük yoklama oturumları sonunda, doğru tepki verilen davranışlar, beceri analizinde bulunan beceri sayısına bölünerek, öğrencinin doğru tepki verdiği basamakların yüzdesi tespit edilmiş ve grafiğe işlenmiştir. Günlük yoklama oturumlarındaki öğretimin tamamlanma ölçütü, öğrencilerin Floor Curling oynama becerisini üç oturum üst üste %100 doğrulukta yapması olarak belirlenmiştir.

3.8.2.2. Öğretim Oturumları. Öğretim oturumları, okulun çok amaçlı salonunda, hafta içi dört gün (Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe) öğrencilerin yemek saatinden sonra 18.00-20.00 saatleri arasında bir özel eğitim öğrencisi ve 3 takım arkadaşı olacak şekilde

düzenlenmiştir. Öğretim oturumları, tüm beceri basamaklarının bir arada öğretimi ve özel eğitim öğrencisi ile birebir öğretim düzenlemesi şeklinde yürütülmüştür. Uygulamacı 4 kişilik takımdan ilk olarak öğretim yapacağı özel eğitim öğrencisini alarak öğretimini yapmıştır. Sonra sırası gelen takım oyuncusu atışını yapmıştır.

Eş zamanlı ipucuyla öğretim sürecinde hedef uyaranla eş zamanlı olarak kontrol edici ipucu da sunulmaktadır. Bu çalışmanın oturumlarında hedef uyaran olarak, “Floor Curling oyna” beceri yönergesi; kontrol edici ipucu olarak, sözel ipucu + model olma ipucu kullanılmıştır. Yanıt aralığı ise 5 saniye olarak belirlenmiştir.

Veri kayıt formu uygulamacının rahatça işaretleme yapabileceği, öğrencinin dikkatini dağıtmayacak şekilde konumlandırılmış ve ortamda öğrencinin dikkatini dağıtabilecek başka nesne ya da kişi bulundurmamaya dikkat edilmiştir.

Başlama düzeyi verisi toplarken birinci öğrencide karalı veri elde ettikten sonra eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak Floor Curling oynama becerisinin öğretimine başlanmıştır. Öğretim oturumları şu şekilde gerçekleştirilmiştir: Uygulamacı, öğrencinin dikkatini çalışmaya yöneltmek için “Şimdi seninle ve takım arkadaşlarınla burada görmüş olduğun bu malzemeleri kullanarak Floor Curling oynayacağız, hazır mısın?” şeklinde soru sorarak öğrencinin dikkatini çalışmaya yöneltmesini sağlar ve öğrenci, hazır olduğunu belirttikten sonra uygulamacı tarafından, “Çok iyi, o zaman çalışmaya başlayabiliriz” şeklinde pekiştirilir. Uygulamada kullanılacak materyalleri tanıttikten sonra, beceri analizindeki ilk basamak için sözel ipucu ve model olma ipucunu birlikte sunar. Uygulamacı sözel ipucuyla ne yaptığını açıklarken aynı zamanda öğrenciye model olma ipucuyla yapması gereken hareketi gösterir. Uygulamacı “Beni izle. Ben Floor Curling sahasının başına geliyorum.” diyerek beceri basamağını gerçekleştirir. Sonra öğrenciye “Şimdi de sen yap.” der ve öğrencinin tepki vermesi için 5 saniye bekler. Öğrencinin doğru tepki göstermesi halinde “Bravo sana, Floor Curling sahasının başına geldin.” diyerek pekiştirilir. Öğrencinin yanlış tepki vermesi veya tepkide

bulunmaması halinde, uygulamacı beceri basamağını tekrarlarlarken “Beni dikkatlice izle. Sonra benim yaptığımı sen yap.” der ve öğrencinin hareketi tekrarlamasını ister. Öğrenci doğru tepki verinceye kadar uygulamacı beceri basamağının öğretimini tekrar eder. Beceri analizindeki tüm basamaklar tamamlanıncaya kadar öğretim bu şekilde devam ettirilir. Öğretim oturumları boyunca öğrencilerin doğru davranışları sürekli pekiştirme tarifesiyle pekiştirilmiştir. Beceri basamakları tamamlandıktan sonra öğrenciye çalışmaya katıldığı için teşekkür edilmiş sonra da öğrenci için belirlenen pekiştireç verilmiş ve öğretim sonlandırılmıştır.

3.8.2.3. Genelleme Oturumları. Genelleme oturumları, öğrencilerin kendisine öğretilen beceriyi farklı ortam ve farklı kişide yerine getirip getirmediğini görebilmek amacıyla yapılmıştır.

Genelleme oturumları, köyde bulunan spor salonunda (farklı ortam), başka bir Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni (farklı kişi) ile gerçekleştirilmiştir. Genelleme oturumlarında doğru tepkiler sabit oranlı pekiştirme tarifesiyle (her öğrenci için kendisine özel alınan pekiştireçler) pekiştirilmiştir. Yanlış tepkiler verildiğinde ise tepkisiz kalınarak süreç sona erdirilmiştir.

3.8.2.4. İzleme Oturumları. İzleme oturumları, öğretim oturumları ve genelleme oturumları bittikten sonra birinci, üçüncü ve beşinci haftalarda öğrencilerin, öğrendikleri Floor Curling becerilerinin kalıcılığını koruyup korumadıklarını gözlemlemek amacıyla yapılmıştır. İzleme oturumları, yoklama oturumları gibi düzenlenmiştir. Bu oturumlarda öğrencilerin doğru tepkileri sözel olarak pekiştirilmiştir. Oturumların sonunda öğrenciye çalışmaya katıldığı için teşekkür edilmiş sonra da öğrenci için belirlenen pekiştireç verilip ve oturum sonlandırılmıştır.

3.9. Veri Toplama Araçları

Araştırmaya katılan öğrencilerin verilerini toplayabilmek için Floor Curling oynama beceri analizinden yararlanılarak; Floor Curling Oynama Becerisi Veri Toplama Formu (başlama düzeyi, öğretim oturumları, toplu yoklama, izleme ve genelleme) hazırlanmıştır. Veri toplama formlarında öğrenci adı soyadı, beceri basamakları ve öğrencinin doğru tepkilerinin

(+), yanlış tepkilerinin ya da tepki vermediği durumların (-) olarak işaretlendiği sütunlar bulunmaktadır. Araştırmanın güvenilirliği için, “Uygulama güvenilirlik formu” (öğretim için ayrı; başlama düzeyi, toplu yoklama, izleme ve genelleme için ayrı) hazırlanmıştır.

3.10. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

3.10.1 Etkililik verileri. Bu araştırmada zihin engelli öğrencilere Floor Curling oynama becerisinin eş zamanlı ipucuyla öğretiminin etkililiği amacı doğrultusunda etkililik verileri, araştırmanın güvenilirliğine ilişkin uygulama güvenilirlik verileri ve sosyal geçerlik verileri toplanmıştır. Araştırmada veri toplama sürecinden önce Floor Curling oynama becerisine yönelik beceri analizleri hazırlanmıştır. Araştırmanın her oturumunda öğrenci ile birebir çalışılmıştır ve çalışmaya başlanmadan önce öğrenci çalışma hakkında bilgilendirilmiştir. Araştırmada, öğrencilerin tepkileri veri toplama formuna işlenmiştir. Öğrencinin doğru tepki verdiği davranışların yanına (+), yanlış tepki verdiği ya da hiç tepki vermediği davranışların yanına (-) işareti konulmuştur. Araştırmanın sonunda öğrencinin doğru tepkileri toplanarak, toplam davranış sayısına bölünmüştür. Böylece öğrencinin doğru tepkileri bulunmuş ve bu doğru tepkiler grafiğe işlenmiştir.

Zihin engelli öğrencilerin grup arkadaşları olan ve normal gelişim gösteren diğer 9 öğrencinin tepkileri ise ayrıca öğretim oturumları yapılmadan veri kayıt formuna işlenmiştir. Öğrencilerin doğru tepki verdiği davranışların yanına (+), yanlış tepki verdiği ya da hiç tepki vermediği davranışların yanına (-) işareti konulmuştur.

3.10.2. Güvenirlik verileri. Araştırmada gözlemciler arası güvenilirlik ve uygulama güvenilirliği olmak üzere iki tür güvenilirlik verisi toplanmıştır.

3.10.2.1. Gözlemciler arası güvenilirlik verileri. Gözlemciler arası güvenilirlik verileri özel eğitim mezunu ve özel eğitim alanında yüksek lisans yapmış iki özel eğitim uzmanı tarafından toplanmıştır. Güvenirlik verilerinin toplanacağı oturumlar rastgele seçilmiştir. Uygulamanın yapıldığı salonda bulunan kamera ile oturumlar kayıt altına alınmıştır. Gözlemci

bağımsız olarak videoları izlemiş ve veri kayıt formlarını doldurmuştur. Gözlemcinin topladığı verilerle uygulamacının verileri karşılaştırılmıştır. Gözlemciler arası güvenilirlik hesabı [(görüş birliği) / (görüş birliği + görüş ayrılığı)] X 100 formülü kullanılarak hesaplanmıştır (Tablo 2).

Tablo 2

Başlama Düzeyi, Öğretim, Günlük Yoklama, Toplu Yoklama, İzleme, Genelleme Oturumları Gözlemciler Arası Güvenirlik Verileri

Öğrenciler	B.D.	ÖĞRETİM	G.Y.	T.Y.	İZLEME	GENELLEME
Şaban	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Muharrem	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Gizem	%100	%100	%100	%100	%100	%100

B.D.: Başlama Düzeyi, G.Y.: Günlük Yoklama, T.Y.: Toplu Yoklama

3.10.2.2 Uygulama güvenirligi verileri. Bu araştırmada, uygulama güvenirligi verileri, eşzamanlı ipucu işlem sürecinde yapılan öğretimin, uygulamacı tarafından güvenilir biçimde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirmek ve yoklama, öğretim, izleme oturumlarında güvenilir biçimde veri toplanılıp toplanmadığını değerlendirmek amacıyla toplanmıştır. Uygulama güvenirligi verileri gözlemci tarafından, “Toplu Yoklama, İzleme ve Genelleme Oturumları Uygulama Güvenirligi Veri Toplama Formları” ve “Öğretim Oturumları Uygulama Güvenirligi Veri Toplama Formları” kullanılarak toplanmıştır Floor Curling oynama becerisinin eş zamanlı ipucuyla öğretim süreçlerinin video kaydını izleyen gözlemciler öğretim süreçlerinin aşamalarının uygulanıp uygulanmadığını ellerinde bulunan uygulama güvenirligi formlarına işaretlemişlerdir. Araştırmanın uygulama güvenirligi verisi özel eğitim mezunu ve özel eğitim alanında yüksek lisans yapmış gözlemciler tarafından alınmıştır. Elde edilen veriler aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanmıştır.

$$\text{Uygulama güvenirligi katsayısı} = \frac{\text{Gözlenen uygulamacı davranışı}}{\text{Planlanan uygulamacı davranışı}} \times 100$$

Araştırmanın yoklama ve öğretim oturumlarında daha önceden belirlenmiş olan davranışlara ilişkin uygulama güvenilirliği verisi toplanmıştır. Bu davranışlar; a) Araç-gereci hazırlama, b) öğrencinin dikkatini çekme, c) öğretim sonunda öğrencinin kazanacağı pekiştireci açıklama, ç) yönergeyi verme, d) öğrencinin tepki vermesini bekleme, e) doğru tepkiyi pekiştirme, f) yanlış tepki veya tepkisiz kalmada yönergeyi tekrarlama, g) öğrenciyi pekiştireci verme, ğ) öğrencinin iş birliği davranışını sözel olarak pekiştirme.

3.10.2.2.1. *Başlama düzeyi oturumları uygulama güvenilirliği verileri.* Araştırmada hem özel eğitim öğrencileri; Muharrem, Şaban ve Gizem için hem de onların takım arkadaşları normal gelişim gösteren öğrenciler için yapılan başlama düzeyi oturumları uygulama güvenilirliği verileri Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3

Başlama Düzeyi Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri

Katılımcılar	Uygulamacı Davranışları					
	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>
*Muharrem	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Ali	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Ayşe	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Fatma	%100	%100	%100	%100	%100	%100
*Şaban	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Nurettin	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Nihal	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Zeynep	%100	%100	%100	%100	%100	%100
*Gizem	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Asude	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Mehmet	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Mustafa	%100	%100	%100	%100	%100	%100

**Özel eğitim sınıfı öğrencilerinin kod adları.*

Gizem	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Asude	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Mehmet	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Mustafa	%100	%100	%100	%100	%100	%100

Araştırmada hem ana çalışma grubumuz özel eğitim öğrencileri; Muharrem, Şaban ve Gizem için hem de onların takım arkadaşları normal gelişim gösteren öğrenciler için yapılan günlük yoklama oturumlarında; 1) araç-gereci hazırlama, 2) öğrencinin dikkatini çekme, 3) yönergeyi verme, 4) öğrencinin tepki vermesini bekleme, 5) doğru tepkiyi pekiştirme, 6) yanlış tepki veya tepkisiz kalmada yönergeyi tekrarlama davranışlarını uygulamacının %100 güvenilirlikte uyguladığı görülmüştür.

3.10.2.2.4. Öğretim oturumları uygulama güvenilirliği verileri. Araştırmada özel eğitim öğrencileri; Muharrem, Şaban ve Gizem için yapılan öğretim oturumları uygulama güvenilirliği verileri Tablo 6'da gösterilmiştir. Uygulamacı özel eğitim öğrencilerine öğretim yaparken normal gelişim gösteren öğrencilere bire bir öğretim yapmamıştır. Bu sebeple öğretim oturumlarında gözlemci sadece özel eğitim öğrencilerine yapılan öğretimi gözlemlemiştir.

Tablo 6

Öğretim Oturumları Uygulama Güvenirliği Verileri

Katılımcılar	Uygulamacı Davranışları								
	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>
Muharrem	%100	%100	%100	%100	%92	%100	%100	%100	%100
Şaban	%100	%95	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Gizem	%100	%100	%90	%100	%100	%100	%100	%100	%100

Araştırmada öğrencilerle çalışılan öğretim oturumlarında uygulamacı; araç gereci hazırlama, yönergeyi verme, doğru tepkiyi pekiştirme, yanlış tepki veya tepkisiz kalmada yönergeyi tekrarlama, öğrenciye pekiştireci verme, öğrencinin iş birliği davranışını sözel olarak

*Gizem	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Asude	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Mehmet	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Mustafa	%100	%100	%100	%100	%100	%100

Araştırmada hem ana çalışma grubumuz özel eğitim öğrencileri; Muharrem, Şaban ve Gizem için hem de onların takım arkadaşları normal gelişim gösteren öğrenciler için yapılan toplu yoklama oturumlarında; 1) araç-gereci hazırlama, 2) öğrencinin dikkatini çekme, 3) yönergeyi verme, 4) öğrencinin tepki vermesini bekleme, 5) doğru tepkiyi pekiştirme, 6) yanlış tepki veya tepkisiz kalmada yönergeyi tekrarlama davranışlarını uygulamacının %100 güvenirlikte uyguladığı görülmüştür.

3.11. Verilerin Analizi

Araştırmamızda verilerin analizi, tüm tek denekli araştırma modellerinde olduğu gibi grafiksel olarak çözümlenmiştir. Çizgi grafiği, çoklu yoklama modelinde grafiksel çözümlene yapmak için kullanılır. Hazırlanmış olan grafikte yatay ekseninde yoklama, öğretim, izleme ve genelleme oturumları yer alırken, dikey ekseninde de araştırmada bağımlı değişken olan Floor Curling Oynama becerisine ait doğru tepki değerleri 0–100 arasında eşit aralıklarla gösterilmiştir. Eş zamanlı ipucu ile öğretim yönteminde, öğretim oturumları esnasında öğrenciye bağımsız tepkide bulunma fırsatı verilmediğinden dolayı uygulama aşamasında günlük yoklama verileri kullanılmıştır. Araştırmamızın genelleme oturumlarından elde edilen veriler, ön test – son test yöntemiyle sütun grafiği kullanılarak çözümlenmiştir.

4. Bölüm

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde zihin yetersizliğine sahip ve normal gelişim gösteren öğrencilere Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin etkililiğine, izleme ve genellemesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Floor Curling Oynama Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin

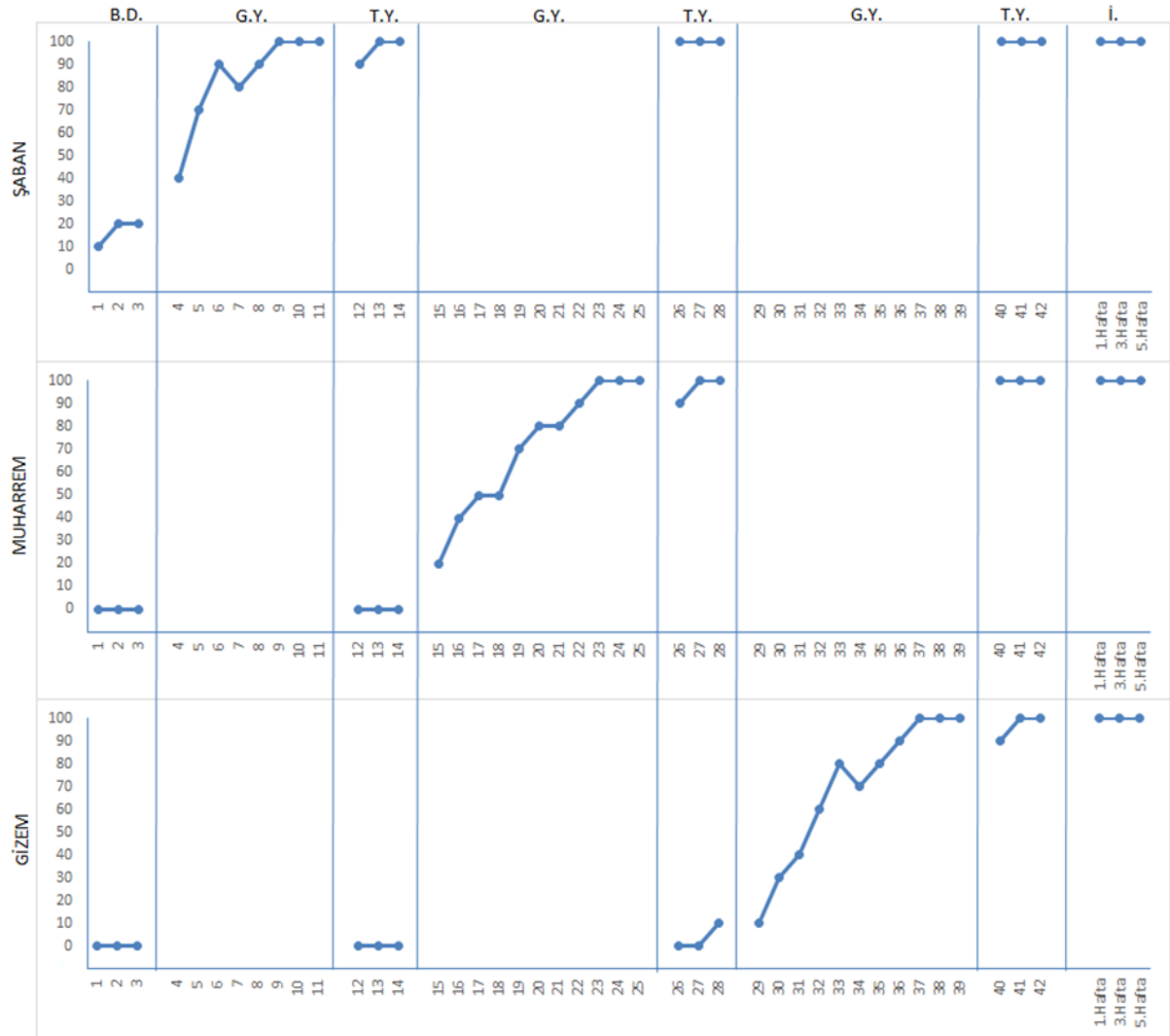
Etkililiğine İlişkin Bulgular

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak, Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde toplanan veriler Şaban, Muharrem ve Gizem için Şekil 3’de gösterilmiştir. Grafiğimizde yatay eksen, oturum sayısını göstermektedir. Düşey eksen ise, başlama düzeyi, günlük yoklama, toplu yoklama ve izleme oturumlarında öğrencilerin doğru tepki verme yüzdelerini göstermektedir. Toplanan veriler yoklama, uygulama, genelleme ve izleme oturumları olmak üzere dört bölümde incelenmiştir.

Araştırmamızda; (1) Yoklama verileri, öğrencilerin toplu yoklama oturumlarında verdikleri tepkilerden; (2) Uygulama verileri, öğrencilerin günlük yoklama oturumlarında verdikleri tepkilerden; (3) İzleme verileri, öğrencilerin öğretim sona erdikten bir, üç ve beş hafta sonra gerçekleştirilen oturumlarda verdikleri tepkilerden; (4) Genelleme verileri ise öğrencilerin farklı ortam ve uygulamacıda verdikleri tepkilerden oluşmaktadır.

Öğrencilere ait, ilk yoklama verileri ile birinci öğrenci ile öğretim gerçekleştirildikten sonra birinci yoklama oturumunda bu öğrenciye ait veriler farklılık gösterirken, öğretimine başlanmamış diğer öğrencilerde yoklama verileri başlama düzeyi ile benzerlik göstermektedir. İkinci öğrenci ile öğretim gerçekleştirildikten sonra yapılan toplu yoklama oturumlarında ilk iki öğrencinin verileri üçüncü öğrenciye göre farklılaşmaktadır. Üçüncü öğrenciyle öğretim gerçekleştirildikten sonra yapılan toplu yoklama oturumlarında tüm öğrencilerden elde edilen

veriler ilk yoklama oturumuna göre önemli derecede farklılık göstermiş ve öğrenciler istenen beceriyi hedeflenen seviyede doğru bir şekilde gerçekleştirmişlerdir.

Şekil 3. Şaban, Muharrem ve Gizem'in eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi ile gerçekleştirilen Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde başlama düzeyi (B.D.), günlük yoklama (G.Y.), toplu yoklama (T.Y.) ve izleme (İ) oturumlarında gösterdiği doğru davranış yüzdeleri.

4.1.1. Şaban'ın Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular. Şaban'ın eş zamanlı ipucu öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde yapılan yoklama, öğretim ve izleme oturumlarında verdiği doğru tepkide bulunma yüzdeleri Şekil 3'de gösterilmiştir.

Şekil 3’de bulunan ilk grafikte görüldüğü üzere; Şaban, öğretime başlamadan önce tek fırsat yöntemi ile gerçekleştirilen başlama düzeyi evresinin ilk oturumunda %10, ikinci ve üçüncü oturumunda %20 oranında doğru tepki göstermiştir.

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen uygulama evresinde Şaban ile sekiz öğretim oturumu ve sekiz günlük yoklama oturumu olmakla birlikte toplam on altı deneme gerçekleştirilmiştir. Şaban’ın uygulama evresinin, birinci günlük yoklama oturumunda %40, ikinci günlük yoklama oturumunda %70, üçüncü günlük yoklama oturumunda %90, dördüncü günlük yoklama oturumunda %80, beşinci günlük yoklama oturumunda %90, altıncı, yedinci ve sekizinci günlük yoklama oturumlarında ise %100 doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Şaban’ın üç oturum üst üste %100 ölçütü karşıladığı gözlemlendikten sonra uygulama sonlandırılmıştır. Uygulama oturumundan sonra gerçekleştirilen tüm toplu yoklama verilerinde de Şaban’ın Floor Curling oynama beceri basamaklarını, ilk oturumda %90; ikinci ve üçüncü oturumlarda %100 doğrulukta yerine getirdiği izlenmiştir.

Şaban’ın, öğretim bittikten bir, üç ve beş hafta sonra gerçekleştirilen izleme oturumlarında da öğrenilen Floor Curling oynama becerisini %100 oranında yerine getirdiği görülmüştür.

Şaban’a ait bulgulara bakıldığında, gerçekleştirilen sekiz oturum sonunda, eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin Floor Curling oynama becerisi öğretiminde etkili olduğu görülmektedir.

4.1.2. Muharrem’in Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular. Muharrem’in eş zamanlı ipucu öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde yapılan yoklama, öğretim ve izleme oturumlarında verdiği doğru tepkide bulunma yüzdeleri Şekil 3’de gösterilmiştir.

Şekil 3’de bulunan ikinci grafikte görüldüğü üzere; Muharrem, öğretime başlamadan önce tek fırsat yöntemi ile gerçekleştirilen başlama düzeyi evresinde üç oturum üst üste %0 oranında doğru tepki göstermiştir.

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen uygulama evresinde Muharrem ile on bir öğretim oturumu ve on bir günlük yoklama oturumu olmakla birlikte toplam yirmi iki deneme gerçekleştirilmiştir. Muharrem’in uygulama evresinin, birinci günlük yoklama oturumunda %20, ikinci günlük yoklama oturumunda %40, üçüncü günlük yoklama oturumunda %50, dördüncü günlük yoklama oturumunda %50, beşinci günlük yoklama oturumunda %70, altıncı günlük yoklama oturumunda %80, yedinci günlük yoklama oturumunda %80, sekizinci günlük yoklama oturumunda %90, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumlarında ise %100 doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Muharrem’in üç oturum üst üste %100 ölçütü karşıladığı gözlemlendikten sonra uygulama sonlandırılmıştır. Uygulama oturumundan sonra gerçekleştirilen tüm toplu yoklama verilerinde de Muharrem’in Floor Curling oynama beceri basamaklarını ilk oturumda %90; ikinci ve üçüncü oturumlarda %100 doğrulukta yerine getirdiği izlenmiştir.

Muharrem’in, öğretim bittikten bir, üç ve beş hafta sonra gerçekleştirilen izleme oturumlarında da öğrenilen Floor Curling oynama becerisini %100 oranında yerine getirdiği görülmüştür.

Muharrem’e ait bulgulara bakıldığında, gerçekleştirilen on bir oturum sonunda, eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin Floor Curling oynama becerisi öğretiminde etkili olduğu görülmektedir.

4.1.3. Gizem’in Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular. Gizem’in eş zamanlı ipucu öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde yapılan yoklama, öğretim ve izleme oturumlarında verdiği doğru tepkide bulunma yüzdeleri Şekil 3’de gösterilmiştir.

Şekil 3’de bulunan üçüncü grafikte görüldüğü üzere; Gizem, öğretime başlamadan önce tek fırsat yöntemi ile gerçekleştirilen başlama düzeyi evresinde üç oturum üst üste %0 oranında doğru tepki göstermiştir.

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen uygulama evresinde Gizem ile on bir öğretim oturumu ve on bir günlük yoklama oturumu olmakla birlikte toplam yirmi iki deneme gerçekleştirilmiştir. Gizem’in uygulama evresinin, birinci günlük yoklama oturumunda %10, ikinci günlük yoklama oturumunda %30, üçüncü günlük yoklama oturumunda %40, dördüncü günlük yoklama oturumunda %60, beşinci günlük yoklama oturumunda %80, altıncı günlük yoklama oturumunda %70, yedinci günlük yoklama oturumunda %80, sekizinci günlük yoklama oturumunda %90, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumlarında ise %100 doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Gizem’in üç oturum üst üste %100 ölçütü karşıladığı gözlemlendikten sonra uygulama sonlandırılmıştır. Uygulama oturumundan sonra gerçekleştirilen toplu yoklama verilerinde de Gizem’in Floor Curling oynama beceri basamaklarını ilk oturumda %90; ikinci ve üçüncü oturumlarda %100 doğrulukta yerine getirdiği izlenmiştir.

Gizem’in, öğretim bittikten bir, üç ve beş hafta sonra gerçekleştirilen izleme oturumlarında da öğrenilen Floor Curling oynama becerisini %100 oranında yerine getirdiği görülmüştür.

Gizem’e ait bulgulara bakıldığında, gerçekleştirilen on bir oturum sonunda, eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin Floor Curling oynama becerisi öğretiminde etkili olduğu görülmektedir.

4.1.4. Normal gelişim gösteren öğrencilere Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin Etkililiğine ilişkin bulgular. Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak, Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde toplanan veriler Şaban’ın takım arkadaşları, Muharrem’in takım arkadaşları ve Gizem’in takım arkadaşları için Tablo 9, Tablo 10 ve Tablo 11’de gösterilmiştir. Tablolarımızdaki veriler;

başlama düzeyi, günlük yoklama, toplu yoklama ve izleme oturumlarında öğrencilerin doğru tepki verme yüzdelerini göstermektedir. Toplanan veriler yoklama, uygulama, genelleme ve izleme oturumları olmak üzere dört bölümde incelenmiştir.

Araştırmamızda; (1) Yoklama verileri, öğrencilerin toplu yoklama oturumlarında verdikleri tepkilerden; (2) Uygulama verileri, öğrencilerin günlük yoklama oturumlarında verdikleri tepkilerden; (3) İzleme verileri, öğrencilerin öğretim sona erdikten bir, üç ve beş hafta sonra gerçekleştirilen oturumlarda verdikleri tepkilerden; (4) Genelleme verileri ise öğrencilerin farklı ortam ve uygulamacıda verdikleri tepkilerden oluşmaktadır.

Öğrencilere ait, ilk yoklama evresinin verileri ile birinci öğrenci ile öğretim gerçekleştirildikten sonra birinci toplu yoklama evresinin oturumlarında birinci öğrencinin takım arkadaşlarına ait veriler farklılık gösterirken, öğretime başlanmamış diğer öğrencilerin takım arkadaşlarında yoklama verileri başlama düzeyi ile benzerlik göstermektedir. İkinci öğrenci ile öğretim gerçekleştirildikten sonra yapılan toplu yoklama oturumlarında ilk iki öğrencinin takım arkadaşlarının verileri üçüncü öğrencinin takım arkadaşlarına göre farklılaşmaktadır. Üçüncü öğrenciyle öğretim gerçekleştirildikten sonra yapılan toplu yoklama oturumlarında tüm öğrencilerden elde edilen veriler ilk yoklama oturumuna göre önemli derecede farklılık göstermiş ve öğrenciler istenen beceriyi hedeflenen seviyede doğru bir şekilde gerçekleştirmişlerdir. Ayrıca normal gelişim gösteren öğrenciler için günlük yoklama oturumlarında alınan veriler, üç oturum üst üste %100 düzeye ulaştıktan sonra, özel eğitim sınıfı öğrencisinin öğretimi tamamlanincaya kadar veri toplanmaya devam edilmiştir.

4.1.4.1. Şaban ile çalışan öğrencilere ilişkin bulgular. Şaban'ın takım arkadaşları olan Nurettin, Nihal ve Zeynep'in, Şaban ile yapılan eş zamanlı ipucu öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretimi sırasında, yaptıkları gözlem yoluyla öğrenme sonucunda gerçekleştirilen başlama düzeyi, günlük yoklama, toplu yoklama, izleme ve genelleme oturumlarında verdikleri doğru tepkide bulunma yüzdeleri Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9

Şaban ile çalışan öğrencilere ilişkin sonuçlar

Katılımcılar	B.D.			G.Y.								1.T.Y.			2.T.Y.			3.T.Y.			İ			G			
	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
Nurettin	20	30	30	70	90	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nihal	20	40	40	60	70	80	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zeynep	20	30	30	70	90	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

B.D.: Başlama Düzeyi, G.Y.: Günlük Yoklama, T.Y.: Toplu Yoklama İ: İzleme, G: Genelleme

Tablo 9’da görüldüğü üzere; öğretime başlamadan önce tek fırsat yöntemi ile gerçekleştirilen başlama düzeyi evresinde üç oturumda Nurettin, %20, %30 ve %30 oranında; Nihal, %20, %40 ve %40 oranında; Zeynep ise %20, %30 ve %30 oranında doğru tepki göstermişlerdir.

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen uygulama evresinde Nurettin, Nihal ve Zeynep; Şaban ile birlikte oyun bütünlüğünü korumak için sekiz öğretim oturumu ve sekiz günlük yoklama oturumu olmakla birlikte toplam on altı oturuma katılmışlardır. Takım arkadaşlarından; Nurettin’in, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %70, ikinci günlük yoklama oturumunda %90, üçüncü günlük yoklama oturumunda %90, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci günlük yoklama oturumunda %100, oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Nihal’in, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %60, ikinci günlük yoklama oturumunda %70, üçüncü günlük yoklama oturumunda %80, dördüncü günlük yoklama oturumunda %90, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci günlük yoklama oturumunda %100, oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Son takım arkadaşı olan Zeynep’in, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %70, ikinci günlük yoklama oturumunda %90, üçüncü günlük yoklama oturumunda %90, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci günlük yoklama oturumunda

Ali	30	30	40	40	70	80	80	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ayşe	20	20	20	20	60	90	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Fatma	30	30	30	70	90	90	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

B.D.: Başlama Düzeyi, G.Y.: Günlük Yoklama, T.Y.: Toplu Yoklama İ: İzleme, G: Genelleme

Tablo 10’da görüldüğü üzere; öğretime başlamadan önce tek fırsat yöntemi ile gerçekleştirilen başlama düzeyi evresinde üç oturumda Ali, %30, %40 ve %40 oranında; Ayşe, %20, %20 ve %20 oranında; Fatma ise %30, %30 ve %30 oranında doğru tepki göstermişlerdir.

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen uygulama evresinde Ali, Ayşe ve Fatma; Muharrem ile birlikte oyun bütünlüğünü korumak için on bir öğretim oturumu ve on bir günlük yoklama oturumu olmakla birlikte toplam yirmi iki oturuma katılmışlardır. Takım arkadaşlarından; Ali’nin, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %70, ikinci günlük yoklama oturumunda %80, üçüncü günlük yoklama oturumunda %80, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumunda %100 oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Ayşe’nin, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %60, ikinci günlük yoklama oturumunda %90, üçüncü günlük yoklama oturumunda %90, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumunda %100 oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Son takım arkadaşı olan Fatma’nın, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %70, ikinci günlük yoklama oturumunda %90, üçüncü günlük yoklama oturumunda %90, dördüncü günlük yoklama oturumunda %90, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumunda %100 oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Muharrem’in öğretim oturumları tamamlandıktan sonra gerçekleştirilen toplu yoklama verilerinde, Ali, Ayşe ve Fatma’nın Floor Curling oynama beceri basamaklarını, %100 doğrulukta yerine getirdiği izlenmiştir.

Öğretim bittikten bir, üç ve beş hafta sonra gerçekleştirilen izleme oturumlarında da takım arkadaşları olan Ali, Ayşe ve Fatma'nın, öğrenilen Floor Curling oynama becerisini %100 oranında yerine getirdiği görülmüştür.

Floor Curling oynama becerisinin, farklı kişi ve ortama genellenmesi için yapılan genelleme oturumlarında; Ali, Ayşe ve Fatma'nın %100 oranında doğru tepki verdikleri görülmüştür.

Muharrem'in takım arkadaşları olan Ali, Ayşe ve Fatma'ya ait bulgulara bakıldığında, normal gelişim gösteren öğrencilere öğretim yapılmadan, onların, sadece özel gereksinimli öğrenciye yapılan öğretimi izlemesiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin etkili olduğu görülmektedir.

4.1.4.3. Gizem ile çalışan öğrencilere ilişkin bulgular. Gizem'in takım arkadaşları olan Asude, Mehmet ve Mustafa'nın, Gizem ile yapılan eş zamanlı ipucu öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretimi sırasında, yaptıkları gözlem yoluyla öğrenme sonucunda gerçekleştirilen başlama düzeyi, günlük yoklama, toplu yoklama, izleme ve genelleme oturumlarında verdikleri doğru tepkide bulunma yüzdeleri Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11

Gizem ile çalışan öğrencilere ilişkin sonuçlar

Katılımcılar	B.D.			G.Y.											1. T.Y.			2.T.Y.			3.T.Y.			İ			G			
	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
Asude	30	20	30	80	90	100	100	100	100	100	100	100	100	100	30	30	30	30	30	30	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mehmet	10	20	20	60	80	80	90	100	100	100	100	100	100	100	20	20	20	20	20	20	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mustafa	20	20	20	80	90	90	90	100	100	100	100	100	100	100	20	20	20	20	20	20	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

B.D.: Başlama Düzeyi, G.Y.: Günlük Yoklama, T.Y.: Toplu Yoklama İ: İzleme, G: Genelleme

Tablo 11'de görüldüğü üzere; öğretime başlamadan önce tek fırsat yöntemi ile gerçekleştirilen başlama düzeyi evresinde üç oturumda Asude, %30, %20 ve %30 oranında;

Mehmet, %10, %20 ve %20 oranında; Mustafa ise %20, %20 ve %20 oranında doğru tepki göstermişlerdir.

Eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen uygulama evresinde Asude, Mehmet ve Mustafa; Gizem ile birlikte oyun bütünlüğünü korumak için on bir öğretim oturumu ve on bir günlük yoklama oturumu olmakla birlikte toplam yirmi iki oturuma katılmışlardır. Takım arkadaşlarından; Asude'nin, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %80, ikinci günlük yoklama oturumunda %90, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumunda %100 oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Mehmet'in, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %60, ikinci günlük yoklama oturumunda %80, üçüncü günlük yoklama oturumunda %80, dördüncü günlük yoklama oturumunda %90, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumunda %100 oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Son takım arkadaşı olan Mustafa'nın, uygulama evresinin birinci günlük yoklama oturumunda %80, ikinci günlük yoklama oturumunda %90, üçüncü günlük yoklama oturumunda %90, dördüncü günlük yoklama oturumunda %90, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve on birinci günlük yoklama oturumunda %100 oranında doğru tepkide bulunduğu görülmektedir. Gizem'in öğretim oturumları tamamlandıktan sonra gerçekleştirilen toplu yoklama verilerinde, Asude, Mehmet ve Mustafa'nın Floor Curling oynama beceri basamaklarını, %100 doğrulukta yerine getirdiği izlenmiştir.

Öğretim bittikten bir, üç ve beş hafta sonra gerçekleştirilen izleme oturumlarında da takım arkadaşları olan Asude, Mehmet ve Mustafa'nın, öğrenilen Floor Curling oynama becerisini %100 oranında yerine getirdiği görülmüştür.

Floor Curling oynama becerisinin, farklı kişi ve ortama genellenmesi için yapılan genelleme oturumlarında; Asude, Mehmet ve Mustafa'nın %100 oranında doğru tepki verdikleri görülmüştür.

Gizem'in takım arkadaşları olan Asude, Mehmet ve Mustafa'ya ait bulgulara bakıldığında, normal gelişim gösteren öğrencilere öğretim yapılmadan, onların, sadece özel gereksinimli öğrenciye yapılan öğretimi izlemesiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin etkili olduğu görülmektedir.

4.2. Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin

Etkililiğine ilişkin izleme verileri

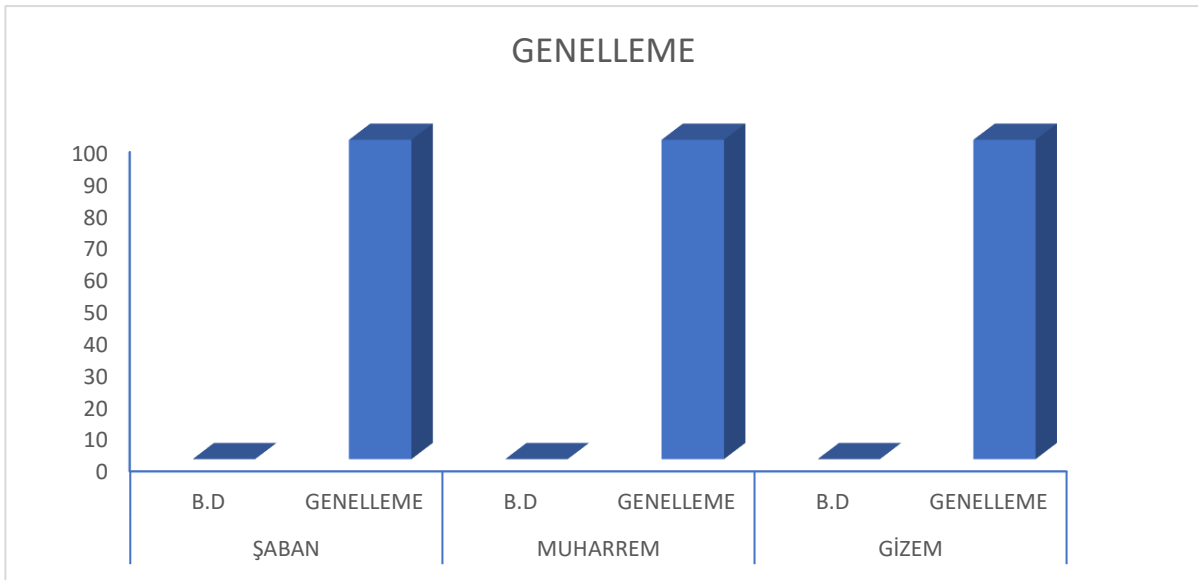
Araştırmamızın izleme oturumları, araştırmaya katılan öğrencilerin öğretim boyunca öğrendikleri beceriyi hangi seviyede koruduklarını belirlemek amacıyla, her bir öğrenciyle öğretim oturumu bittikten bir, üç ve beş hafta sonra yapılmıştır.

İzleme oturumlarının verileri incelendiğinde; Şaban, Muharrem, Gizem ve onlara eşlik eden takım arkadaşlarının Floor Curling oynama becerisini öğretim oturumları bittikten bir, üç ve beş hafta sonra da %100 oranında korudukları gözlemlenmiştir.

4.3. Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretimin

Etkililiğine ilişkin genelleme verileri

Araştırmamızda genelleme oturumları, uygulamanın yapıldığı köyde bulunan spor salonunda (farklı ortam), başka bir Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni (farklı kişi) ile gerçekleştirilmiştir. Genelleme oturumları bire bir öğretim düzenlemesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Genelleme verileri ön-test ve son-test modeli ile toplanmıştır. Normal gelişim gösteren öğrencilerin genelleme verilerine kendi başlıkları altındaki bulgular kısmında yer verildiği için bu başlık altında sadece özel eğitim öğrencilerine ait veriler yer almaktadır. Öğrencilerin genelleme oturumlarına ait verileri Şekil 4'de gösterilmiştir.

B.D.: Başlama Düzeyi

Şekil 4. Şaban, Muharrem ve Gizem'in eş zamanlı ipucuyla öğretimi yapılan Floor Curling oynama becerisini doğru olarak genelleme yüzdeleri.

Şekil 4'de görüldüğü gibi, Şaban, eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisini ön-test oturumunda %0, son-test oturumunda %100; Muharrem, eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisini ön-test oturumunda %0, son-test oturumunda %100; Gizem, eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisini ön-test oturumunda %0, son-test oturumunda %100 oranında genelleyebilmektedirler.

5. Bölüm

Tartışma ve Öneriler

5.1. Tartışma

Araştırmamızda, hafif düzey zihinsel yetersizlikten etkilenmiş özel eğitim sınıfı öğrencilerine Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretimin etkililiğini incelemek hedeflenmiştir.

Hafif düzey zihinsel yetersizlikten etkilenmiş özel eğitim sınıfı öğrencilerinin, eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemiyle Floor Curling oynama becerisini, öğrenip öğrenmediklerini, Floor Curling oynama becerisini öğretim oturumları bittikten bir, üç ve beş hafta sonrasında koruyup korumadıklarını, öğrenilen Floor Curling becerisini farklı ortam ve farklı kişiye genelleyip genellemedikleri ayrıca normal gelişim gösteren takım arkadaşlarının, özel öğretim yapılmadan sadece özel eğitim öğrencilerine yapılan öğretimi gözlemlenmeleri yoluyla Floor Curling oynama becerisinin öğrenip öğrenmedikleri incelenmiştir.

Araştırma bulguları (1) Öğrencilerin zincirleme beceri olan, Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin etkili olduğunu, (2) Öğrencilerin kazandıkları Floor Curling oynama becerisinin bir, üç ve beş hafta sonunda da kalıcılığını koruduklarını, (3) Kazandıkları Floor Curling oynama becerisini farklı ortam ve farklı kişiye genellebildiklerini, (4) Normal gelişim gösteren takım arkadaşlarının, özel öğretim yapılmadan sadece özel eğitim öğrencilerine yapılan öğretimi gözlemlenmeleri yoluyla Floor Curling oynama becerisini öğrendiklerini göstermektedir.

Eş zamanlı ipucu yöntemiyle Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde öğrencilerin belirlenen ölçüte ulaşması için uygulanan oturum sayıları farklılık göstermektedir. Çalışmada Şaban sekiz, Muharrem on bir, Gizem on bir öğretim oturumu sonrasında istenen ölçüte ulaşmıştır. Öğretim oturumlarında ayırt edici uyarıcı ve kontrol edici ipucunun (model

olma ve sözel ipucu) eş zamanlı olarak sunulmasıyla deneklerin hata yapmalarına fırsat verilmemiş ve günlük yoklama oturumları en az hata seviyesinde gerçekleştirilmiştir. Bu şekilde öğrenciler öğrenilmesi istenen beceriyi kısa sürede kazanmışlardır. Bunun yanında kullanılan pekiştiricilerin uygunluğunun (masa tenisi oynama, renkli kalem, hikâye kitabı, bisiklete binmek, pinpon topu, dart oynamak, müzik dinlemek, film izlemek, bilgisayarda oyun oynamak, şarkı söylemek, toka, küpe, anahtarlık, renkli defter, saklambaç oynamak, voleybol oynamak, futbol oynamak, oyuncak bebek, top, bileklik vb.) onların beceriyi kısa sürede öğrenmelerinde etken olduğu söylenebilir.

Aynı zamanda öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor dersine olan ilgilerinin, becerilerin kazanımında olumlu etken olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersleriyle ilgili tutumlarının olumlu yönde olması, etkinliklerin istenilen seviyede işlenmesini sağlayıp dersin amaçlarına ulaşmasını kolaylaştırabilir ve öğrencilerin daha sonraki zamanlarda farklı fiziksel etkinliklere gönüllü olarak katılmalarına sebep olabilir (Silverman ve Scrabis, 2004).

Genel ve özel eğitimde araç-gereç kullanımının, etkili öğretim ortamları oluşturmak için, öğrencilerin amaçlarına erişiminde ve uygulanan programın başarıya ulaşmasında etkin bir rolü vardır (Karamustafaoğlu, 2004) Ders ortamlarında materyallerin dikkat çekiciliği öğrencilerin güdülenmesine büyük katkı sağlar. Görsel materyallerle hazırlanacak öğretim ortamı uygulamayı etkili kılar(Ö. Demirel, Seferoğlu, ve Yağcı, 2004). Floor Curling oyununda kullanılan materyallerin öğrenciler için yeni ve dikkat çekici olması oyuna olan ilgiyi artırdığı düşünülmektedir. Bunun sonucunda, öğretime yardımcı bir etken oluşmuş olabileceği düşünülebilir.

Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucu yönteminin etkililiğini araştırırken, oyunun bütünlüğünü oluşturmak için 1 zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrenci ve 3 normal gelişim gösteren

öğrenciden ikişer kişilik iki takım oluşturulmuştur. Bir oyunun akışında takip edilen atış sırası gereği nezaket çizgisi arkasında bekleyen öğrenciler, atışı yapacak olan zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrenciyi gözlemlemektedirler. Bu doğrultuda, normal gelişim gösteren öğrenciler sürece, öğretmenin özel gereksinimli öğrenciyle gerçekleştirdiği eş zamanlı ipucu öğretim uygulamasını izleyerek katılmışlardır. Aynı şekilde beceri öğretimi tamamlanıp ve atış sırasını kullandıktan sonra beceri analizinin son iki basamağında bulunan “Rakibin taşı atmasını nezaket çizgisi arkasında bekler” ve “Atış sırasını takip eder” basamaklarını gerçekleştirirken normal gelişim gösteren akranlarının atışlarını izler. Bu gözlem sonucunda da zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilerin beceri öğretim oturumlarının azaldığı söylenebilir.

Eşzamanlı ipucu yönteminin etkililiği ile ilgili gerçekleştirilen araştırmaların sonuçları incelendiğinde; seçilen becerilerin öğrencilerin yaşları, cinsiyetleri, ihtiyaçları dikkate alındığında, kriterleri karşılar beceriler olması ve öğrencilerin becerilere ilişkin önkoşul becerileri yapabiliyor olmaları sonucunda, seçilen yöntemin öğretim sürecinde etkili olduğu ve becerilerin kalıcılığının devam ettiği görülmektedir(Leblebici, 2012).

Araştırma bulguları incelendiğinde, genel olarak öğrencilerin doğru tepki oranlarında büyük bir düşüş görülmemiştir. Şaban’ın verilerinde bakıldığında sadece bir öğretim oturumunda doğru tepki oranında bir düşüş görülmektedir. Bir önceki oturumda yaptığı bütün beceri basamaklarını doğru yapmasına rağmen, dikkat gerektiren “Dirseğini uzatarak atış eli Tee çizgisini geçmeyecek şekilde taşı hedef bölgesine iter” beceri basamağını yapamamasının sebebi olarak; Öğretmenin bilgilendirmesi doğrultusunda, Şaban’ın diğer günlerden daha yorucu bir gün geçirmiş olduğu düşünülmektedir. Muharrem’in verilerine bakıldığında doğru tepki oranlarında devamlı bir artış olmamasına rağmen düşüş de görülmemiştir. Eş zamanlı ipucu ile öğretim yönteminin sürecinin işleminde, Muharrem’in fiziksel ve sosyal olarak bir olumsuzluk yaşamamasının etkisinin olduğu ve sonuç olarak diğer arkadaşlarından daha istikrarlı bir öğretim süreci yaşadığını düşünebiliriz. Gizem’in verileri Şaban’ın verileriyle

benzerlik göstermektedir. Gizem önceki öğretim oturumlarında gerçekleştirdiği doğru tepkilerden farklı olarak “Dirseğini uzatarak atış eli Tee çizgisini geçmeyecek şekilde taşı hedef bölgesine iter” beceri basamağında doğru tepki verememiş ve doğru tepki oranını düşürmüştür. Gizem’in o gün yapılan öğretim oturumunda yaşadığı rahatsızlık, doğru tepki oranının düşüşüne sebep olmuş olabilir. Karabulut (2009)’un yaptığı çalışma bu durumu destekler nitelik taşımaktadır.

Normal gelişim gösteren öğrencilerin verilerine bakıldığında, öğretim oturumları, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş akranlarına göre daha kısa sürmüştür. Bunun sebebi, normal gelişim gösteren öğrencilerin hazır bulunuşluklarının, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş akranlarına göre daha yüksek olması ve beceriyi daha az sayıda oturumda eş zamanlı ipucu öğretim yöntemiyle etkili bir şekilde öğrenmiş olmaları olarak gösterilebilir. Eş zamanlı ipucuyla öğretim yönteminin Beden eğitimi ve Spor öğretim programlarında kullanılması, gösterip yaptırma yöntemiyle benzer bir nitelik göstermesi; normal gelişim gösteren öğrenciler ile zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilerin bir arada öğretim süreçlerine katılımını sağlaması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Sonuç olarak; beden eğitimi ve sporda kapsayıcı eğitime atılacak önemli bir adım olabilir. Park ve ark. (2020)’in “Hafif ve Orta Derecede Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Akran Tarafından Sağlanan Eş zamanlı İpucu Yöntemi Kullanılarak Fiziksel Aktivite Öğretimi” adlı çalışmasında, zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilerin beden eğitimi ve spor ortamlarına, normal gelişim gösteren akranlar dahil edilerek kapsayıcı eğitime yönelik bizim çalışmamızı da destekler kanıtlar sunmuşlardır.

Eş zamanlı ipucu ile öğretim yönteminin etkililiğini araştırdığımız bu çalışmada yöntemin, bir zincirleme beceri olan Floor Curling oynama becerisinin öğretiminde etkili olduğu sonucunu destekleyen, eş zamanlı ipucu yönteminin farklı zincirleme becerin öğretiminde etkililiğini araştıran çalışmalar şu şekilde sıralanabilir: Atbaşı ve Pürsün (2020)’ün “Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Havlu Katlama Becerilerinin Öğretiminde Eş Zamanlı

İpucunun Etkililiği”, Alagöz (2019)’ün “Eş Zamanlı İpucu Yöntemi ile Resimli Kartlar Kullanılarak Tuvalet Kullanma Becerisi Öğretiminin Etkililiği”, Tiryaki (2019)’nin “Down Sendromlu Öğrencilerin El Becerilerinin Geliştirilmesi Temel Şekillendirme Tekniklerinin Kazandırılmasında Doğrudan Öğretim Ve Eşzamanlı İpucu İle Öğretim Yönteminin Etkililiği”, Okyar ve Çakmak (2019)’in “Yetişkin Görme Engellilere Günlük Yaşam Becerilerinin Kazandırılmasında Eşzamanlı İpucu İle Yapılan Öğretimin Etkililiği”, Rasmussen ve Tekinarslan (2017)’in “Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Yemek Masası Hazırlama Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Çotuk ve Arslantekin (2017)’in “Görme Engellilere Kardeş Öğretimiyle Sunulan Elle Duvar Takibi Yaparak Yürüme Becerisinin Eş zamanlı İpucuyla Öğretiminin Etkililiği”, Çay ve Özbey (2016)’in “Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Gitarla Ritim Atma Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Gökmen, Tekinarslan ve Tekinarslan (2015)’in “Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Bilgisayarda Eğitsel Cd İzleme Becerisinin Öğretiminde Eş Zamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Batu (2014)’nün “Görsel Desteklerle Eşzamanlı İpucu Öğretiminin Gelişimsel Yetersizliği Olan Çocukların Ebeveynlerine Etkileri”, Güneş (2012)’in “Annelerin Sunduğu Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Gelişimsel Yetersizliği Olan Çocuklarına Bağcık Bağlama Becerisinin Öğretimi Üzerindeki Etkililiği”, Bülbül (2012)’ün “Zihinsel Yetersizlikten Etkilenmiş Erkek Ergenlere Ebeveynleri Aracılığıyla Uygun Mastürbasyon Yapma Becerisinin Kazandırılmasında Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Lelebici (2012)’nin “Zihinsel Engelli Öğrencilere Galoş Yapma Becerisinin Öğretiminde Eş Zamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Sönmez ve Aykut (2011)’un “Gelişimsel Yetersizliği Olan Bir Çocuğa Annesi Tarafından Bağımsız Tuvalet Yapma Becerisinin Eşzamanlı İpucu İle Kazandırılması”, Taptık Şahin (2011)’in “Otizmi Olan Çocuklara Diş Fırçalama Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Çankaya ve Eratay (2011)’in “Zihinsel Engelli Öğrencilere Haroşa Örgü Örne Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla

Öğretimin Etkililiği”, Odluyurt ve Batu (2010)’nun “Gelişimsel Yetersizlik Gösteren Çocuklara Kaynaştırmaya Hazırlık Becerilerinin Öğretimi”, Topsakal ve Düzkantar (2010)’ın “Zihin Özürlü Çocuklara Oto Yıkama Becerisi Öğretiminde Hata Düzeltmesi Yapılarak Gerçekleştirilen Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Genç (2010)’ın “Otistik Özellikler Gösteren Çocuklara Eşzamanlı İpucuyla Öğretim İle Eşzamanlı İpucuyla Öğretim ve Video Modelle Öğretimin Birlikte Sunulmasının Etkilerinin Karşılaştırılması”, Aslan (2009)’ın “Zihin Engelli Bireylere Elektrikli Çim Biçme Makinesiyle Çim Biçme Becerisi Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Saygın (2009)’ın “Zihin Engelli Öğrencilere Günlük Yaşam Becerilerinin Kazandırılmasında Eşzamanlı ve Sabit Bekleme Süreli İpucu İşlem Süreçlerinin Etkililik Ve Verimliliklerinin Karşılaştırılması”, Aslan (2009)’ın “Zihin Engelli Bireylere Kumaş Üzerine Çizilen Desene Pul İşleme Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Batu (2008)’nun “Gelişimsel Engelli Bireylere Ev Becerilerini Öğretmek İçin Eş Zamanlı İpucu Kullanarak Bakıcı Tarafından Sağlanan Evde Eğitim”, Varol ve Çakmak (2008)’ın “Zihinsel Engelli Kız Öğrencilere Ped Değiştirme Becerisinin Kazandırılmasında Eş zamanlı İpucu İşlem Sürecinin Etkililiği”, Arslan Armutçu (2008)’nun “Zihinsel Yetersizlikten Etkilenmiş Öğrencilere Word Belgesi Üzerine Yazı Yazma Becerisinin Kazandırılmasında Eşzamanlı İpucu İşlem Süreci İle Yapılan Öğretimin Etkililiği”, Yücesoy Özkan ve Gürsel (2006)’in “Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Fotokopi Çekme Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Kurt (2006)’un “Otistik Özellikler Gösteren Çocuklara Zincirleme Serbest Zaman Becerilerinin Öğretiminde Sabit Bekleme Süreli Öğretimin Ve Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Gömülü Öğretimle Sunulmasının Etkililik Ve Verimliliklerinin Karşılaştırılması”, Özbey (2005)’in “Zihinsel Engelli Öğrencilere İş Becerilerinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği”, Tekin-İftar Acar ve Kurt (2003)’un “Eşzamanlı İpucunun Nesnelere İfade Edici Tanımlama Öğretimine Etkisi” isimli çalışmaları yurt içinde yapılan çalışmalardır.

Araştırmamızın sonuçlarını destekleyen ve yurt dışında yapılan: Park, Collins ve Lo (2020)'nun "Orta Derecede Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Akran Tarafından Sağlanan Eşzamanlı İpucu Yöntemi Kullanılarak Fiziksel Aktivite Öğretimi", Kearney ve ark. (2018)'nin "Zihinsel Engelli Üniversite Öğrencilerine Otomatik Harici Defibrilatörle Kardiyopulmoner Resüsitasyon Öğretmek için Bir Eğitim Paketinin Kullanımı", Davis, Spriggs, Rodgers, ve Campbell (2018)'in "Komorbid Down Sendromlu ve Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Yetişkinler İçin Akran Tarafından Sağlanan Sosyal Beceriler Müdahalesinin Etkileri", Collins, Terrel ve Test (2017)'in "Potansiyel Bir İstihdam Becerisi Öğretirken Gömülü Temel İçerik için Eş Zamanlı İpucu Yönteminin Kullanımı", Seward, Schuster, Ault, Collins, ve Hall (2014)'in "Orta Düzeyde Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Boş Zaman Becerilerini Öğretmek İçin Eş Zamanlı İpucu ve Sabit Bekleme Süreli Karşılaştırılması", E. E. Fetko, Collins, Hager, ve Spriggs (2013)'in "Akran Öğreticiler Tarafından Yürütülen Boş Zaman Becerileri Öğretiminde Bilim Gerçeklerini Yerleştirilmesi", Dollar, Fredrick, Alberto ve Luke (2012)'un "Ağır Zihinsel Engelli Yetişkinlere Bağımsız Yaşam ve Boş Zaman Becerilerini Öğretmek İçin Eş Zamanlı İpucuyu Kullanma", Maciag, Schuster, Collins ve Cooper (2000)'in "Orta ve İleri Düzeyde Zeka Geriliği Olan Yetişkinleri Eş Zamanlı İpucu Yöntemi Kullanarak Mesleki Bir Beceri Konusunda Eğitmek", Parrott, Schuster, Collins ve Gassaway (2000)'in "Zincirleme Görevleri Öğretirken Eş Zamanlı Yönlendirme Ve Öğretici Geri Bildirim", Fetko, Schuster, Harley, ve Collins (1999)'in "Ağır Zihinsel Engelli Genç Yetişkinlere Zincirleme Bir Mesleki Görevi Öğretmek İçin Eş Zamanlı İpucu Kullanma", Fickel, Schuster, ve Collins (1998)'in "Heterojen Küçük Bir Grupta Farklı Uyarınları Kullanarak Farklı Görevleri Öğretmek", Sewell, Collins, Hemmeter ve Schuster (1998)'in "Gelişimsel Geriliği Olan Okul Öncesi Çocuklarına Giyinme Becerilerini Öğretmek İçin Aktivite Temelli Bir Format İçinde Eş Zamanlı İpucuyu Kullanma", Schuster ve Griffen (1993)'in "Eşzamanlı Yönlendirme Prosedürü ile Zincirleme Bir Görevi Öğretmek" isimli çalışmalar, eş zamanlı ipucu yönteminin

zincirleme bir becerinin öğretiminde etkili olduğunu gösteren ve aynı zamanda bizim çalışma sonuçlarını destekleyen çalışmalardır.

Zihinsel yetersizliği olan öğrencilere gitarla ritim atma becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği çalışmasında yapılan değerlendirmeler sonucunda izleme verilerinde kararlı veri toplanamamıştır. Bu çalışmanın izleme verileri bizim çalışmanın sonuçlarını destekler nitelik taşımamaktadır (Çay ve Özbey, 2016).

Zincirleme becerilerin öğretiminde eş zamanlı ipucu yönteminin etkililiğini araştıran bir çalışmada, 3 öğrenciden ikisinin becerileri %100 oranında öğrendiğini göstermektedir. Çalışmanın sonuçlarına göre, kalan 1 öğrenci okul dönemi bittiği için beceri öğrenimini gerçekleştirememiştir. Bu sonuç bizim çalışmanın sonuçlarını desteklememesine rağmen eş zamanlı ipucu öğretim yönteminin etkili olmadığını göstermeyeceği düşünülmektedir (E. E. Fetko ve ark., 2013).

Yapılan başka bir çalışmada; ikişer kişilik 5 gruba mesleki becerilerin öğretiminde eş zamanlı ipucunun etkililiğinin incelenmesi sonucunda, sadece 1 grupta öğretimin istenen seviyede gerçekleşmediği (Maciag ve ark., 2000); diğer bir çalışmada el yıkama becerisinin 5 katılımcıdan sadece 1 tanesi tarafından öğrenilemediği (Parrott ve ark., 2000), başka bir çalışmada kilit açma becerisini 4 öğrenciden sadece birinin öğrenemediği (K. S. Fetko ve ark., 1999) görülmektedir. Bizim çalışmada tüm öğrenciler becerilerin öğrenimini istenen seviyede gerçekleştirmişlerdir. Alan yazında incelenen bu çalışmalar, beceriyi sadece az sayıda kişilerin farklı etkenlerden dolayı öğrenemediğini göstermektedir ve buna rağmen diğer öğrenen öğrenciler açısından bizim çalışmayı destekler nitelik taşımaktadır.

Alan yazında incelenen çalışmalara bakıldığında eş zamanlı ipucu ile öğretimi yapılmak istenen ve öğretilen becerilerin tümü öğrenciler tarafından farklı ortamlara, araç-gereçlere ve öğreticilere genellenebilmiştir. Çalışmaların bu sonuçları eş zamanlı ipucu yöntemiyle öğretilen becerilerin genelleme açısından başarılı olduğu ve bizim çalışma ile de bu yönlerden

paralellik gösterdiği söylenebilir (Alagöz, 2019; Arslan Armutcu, 2008; T. Aslan, 2009; Y. Aslan ve Eratay, 2009; Atbaşı ve Pürsün, 2020; Batu, 2008, 2014; Bülbül, 2012; Collins ve ark., 2017; Çankaya ve Eratay, 2011; Çay ve Özbey, 2016; Çotuk ve Arslantekin, 2017; Davis ve ark., 2018; Dollar ve ark., 2012; E. E. Fetko ve ark., 2013; K. S. Fetko ve ark., 1999; Fickel ve ark., 1998; Genç, 2010; Gökmen ve ark., 2015; Güneş, 2012; Kearney ve ark., 2018; Kurt, 2006; Leblebici, 2012; Maciag ve ark., 2000; Odluyurt ve Batu, 2010a; Okyar ve Çakmak, 2019; Özbey, 2005; Özkan ve Gürsel, 2006; Park ve ark., 2020; Parrott ve ark., 2000; Rasmussen ve Tekinarslan, 2017; Saygın, 2009; Schuster ve Griffen, 1993; Seward ve ark., 2014; Sewell ve ark., 1998; Sönmez ve Aykut, 2011; Taptık Şahin, 2011; Elif Tekin-İftar ve ark., 2003; Tiryaki, 2019; Topsakal ve Düzkantar, 2010; Varol ve Çakmak, 2008).

Alan yazında zincirleme becerilerin eş zamanlı ipucu ile öğretimlerinin etkililiğini inceleyen çalışmaların sonuçları incelendiğinde, öğretilmek istenen becerilerin izleme oturumları verilerine göre becerilerin, 1 haftadan 8 haftaya kadar öğrenciler tarafından kalıcılıkları devam ettirilmiştir. Bu sonuçlar, bizim çalışmanın izleme verilerini destekler nitelik taşımaktadır.

5.2. Öneriler

Öğretim süreçlerinde, Spor Bilimleri ve Eğitim Fakültelerinde yetişen beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının, özel eğitim öğrencilerine yönelik uygulanacak yöntem ve teknikler açısından yeterlik sahibi olması için eş zamanlı ip ucuyla öğretim yönteminin ve diğer öğretim yöntemlerinin eğitim programlarında yer alması alana katkı sağlayacaktır.

Floor Curling oyununun zihinsel, fiziksel ve sosyal etkilerinin araştırılacağı daha sonraki çalışmalar yaptığımız bu çalışma için tamamlayıcı bir nitelik taşıyacaktır.

Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş olan öğrencilerden ayrı olarak Floor Curling oynama becerisi, özel gereksinimlere sahip farklı gruplara eş zamanlı ipucu yöntemi kullanılarak öğretilbilir.

Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere Floor Curling'den farklı olarak diğer spor branşları ve farklı fiziksel aktiviteler uyarlanarak eş zamanlı ipucu yöntemi ile öğretim yapılabilir.

Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere farklı spor branşları, farklı öğretim yöntemlerinin kullanımı ile öğretiler.

6.Bölüm

KAYNAKÇA

- Ainscow, M. (2005). Developing inclusive education systems: what are the levers for change? *Journal of educational change*, 6(2), 109-124.
- Ainscow, M. (2015). *Towards Self-Improving School Systems: Lessons from a City Challenge*. London: Routledge.
- Alagöz, N. (2019). *Eş zamanlı ipucu yöntemi ile resimli kartlar kullanılarak tuvalet kullanma becerisi öğretiminin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Alquraini, T., ve Gut, D. (2012). Critical components of successful inclusion of students with severe disabilities: Literature review. *International Journal of Special Education*, 27(1), 42-59.
- Arslan Armutcu, O. (2008). *Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere word belgesi üzerine yazı yazma becerisinin kazandırılmasında eşzamanlı ipucu işlem süreci ile yapılan öğretimin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Aslan, T. (2009). *Zihin engelli bireylere elektrikli çim biçme makinesiyle çim biçme becerisi öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Aslan, Y., ve Eratay, E. (2009). Zihin engelli bireylere kumaş üzerine çizilen desene pul işleme becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 10(02), 15-39.
- Atalay, A., ve Karadağ, A. (2011). The Importance of Sports Therapies in the Rehabilitation Process of Autistic Patients. *Selçuk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Dergisi, Konya*, 13(Ek sayı).

- Atbaşı, Z., ve Pürsün, T. (2020). The Effectiveness of Simultaneous Prompting in the Teaching of Towel Folding Skills for Students with Intellectual Disabilities. *World Journal of Education, 10*(4). doi:10.5430/wje.v10n4p15
- Balyan, M., Kamuran, Y. B., ve Kiremitci, O. (2012). Farklı Sportif Etkinliklerin İlköğretim 2 Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Derslerine Yönelik Tutum Sosyal Beceri ve Öz Yeterlik Düzeylerine Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi 14*, 196-201.
- Batu, S. (2008). Caregiver-delivered home-based instruction using simultaneous prompting for teaching home skills to individuals with developmental disabilities. *Education and Training in Developmental Disabilities, 541-555*.
- Batu, S. (2014). Effects of teaching simultaneous prompting through visual supports to parents of children with developmental disabilities. *Education and Training in Autism and Developmental Disabilities, 505-516*.
- Belley-Ranger, E., Carbonneau, H., Roult, R., Brunet, I., Duquette, M.-M., ve Nauroy, E. (2016). Determinants of Participation in Sport and Physical Activity for Students with Disabilities According to Teachers and School-based Practitioners Specialized in Recreational and Competitive Physical Activity. *Sport Science Review, 25*(3-4), 135-158. doi:10.1515/ssr-2016-0008
- Block, M. (2007). *A teacher's guide to including students with disabilities in regular physical education* (3 ed.). Baltimore: Brookes Publishing.
- Block, M. E., ve Obrusnikova, I. (2007). Inclusion in physical education: a review of the literature from 1995-2005. *Adapt Phys Activ Q, 24*(2), 103-124. doi:10.1123/apaq.24.2.103
- Bloemen, M. A. T., Backx, F. J. G., Takken, T., Wittink, H., Benner, J., Mollema, J., ve de Groot, J. F. (2015). Factors associated with physical activity in children and adolescents

- with a physical disability: a systematic review. *Developmental Medicine & Child Neurology*, 57(2), 137-148. doi:<https://doi.org/10.1111/dmcn.12624>
- Bülbül, I. A. (2012). *Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş erkek ergenlere ebeveynleri aracılığıyla uygun mastürbasyon yapma becerisinin kazandırılmasında eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- CDCP. (2011). *School health guidelines to promote healthy eating and physical activity*. Retrieved from https://www.cdc.gov/healthyschools/physicalactivity/pdf/13_242620-A_CSPAP_SchoolPhysActivityPrograms_Final_508_12192013.pdf
- Collins, B. C., Lo, Y.-y., Park, G., ve Haughney, K. (2018). Response Prompting as an ABA-Based Instructional Approach for Teaching Students With Disabilities. *TEACHING Exceptional Children*, 50(6), 343-355. doi:10.1177/0040059918774920
- Collins, B. C., Terrell, M., ve Test, D. W. (2017). Using a Simultaneous Prompting Procedure to Embed Core Content When Teaching a Potential Employment Skill. *Career Development and Transition for Exceptional Individuals*, 40(1), 36-44. doi:10.1177/2165143416680347
- Çankaya, Ö., ve Eratay, E. (2011). Zihinsel engelli öğrencilere haroşa örgü örme becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 11-34.
- Çay, E., ve Özbey, F. (2016). Zihinsel yetersizliği olan öğrencilere gitarla ritim atma becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi* 2(4), 43-66. doi:DOI: 10.5578/amrj.27877

- Çotuk, H., ve Arslantekin, B. A. (2017). Görme engellilere kardeş öğretimiyle sunulan elle duvar takibi yaparak yürüme becerisinin eşzamanlı ipucuyla öğretiminin etkililiği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 586-607.
- Davis, M. A. C., Spriggs, A., Rodgers, A., ve Campbell, J. (2018). The Effects of a Peer-Delivered Social Skills Intervention for Adults with Comorbid Down Syndrome and Autism Spectrum Disorder. *J Autism Dev Disord*, 48(6), 1869-1885. doi:10.1007/s10803-017-3437-1
- Demirel, N., ve Şirinkan, A. (2018). The Effect Of Special Activity Education Program Applied In Special Education Rehabilitation Centers To Female Students. 2018. doi:10.46827/ejse.v0i0.1350
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S. S., ve Yağcı, E. (2004). *Öğretim teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: PegemA.
- Doğan, O. S., ve Tekin-İftar, E. (2002). The effects of simultaneous prompting on teaching receptively identifying occupations from picture cards. *Research in Developmental Disabilities*, 23(4), 237-252.
- Dollar, C. A., Fredrick, L. D., Alberto, P. A., ve Luke, J. K. (2012). Using simultaneous prompting to teach independent living and leisure skills to adults with severe intellectual disabilities. *Res Dev Disabil*, 33(1), 189-195. doi:10.1016/j.ridd.2011.09.001
- E. Tekin-İftar. (2018). *Eğitim ve Davranış Bilimlerinde Tek Denekli Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Ankara Anı Yayınları.
- Elif Tekin İftar, ve İftar, G. K. (2001). *Özel Eğitimde Yanlızsız Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Ercis, S. (2017). Analysis of Physical Fitness Norms of Students Aged 10-15 With Learning Disabilities Using Euro fit Tests (Erzurum City Sample). . *New Trends and Issues Proceedings on Humanities and Social Sciences*, 3(3), 89–93.

- Fetko, E. E., Collins, B. C., Hager, K. D., ve Spriggs, A. D. (2013). Embedding science facts in leisure skill instruction conducted by peer tutors. *Education and Training in Autism and Developmental Disabilities*, 400-411.
- Fetko, K. S., Schuster, J. W., Harley, D. A., ve Collins, B. C. (1999). Using simultaneous prompting to teach a chained vocational task to young adults with severe intellectual disabilities. *Education and Training in Mental Retardation and Developmental Disabilities*, 318-329.
- Fickel, K. M., Schuster, J. W., ve Collins, B. C. (1998). Teaching different tasks using different stimuli in a heterogeneous small group. *Journal of Behavioral Education*, 8(2), 219-244.
- Gast, D. L. (2009). *Single Subject Research Methodology in Behavioral Sciences*. New York: Routledge.
- Genç, D. (2010). *Otistik özellikler gösteren çocuklara eşzamanlı ipucuyla öğretim ile eşzamanlı ipucuyla öğretim ve video modelle öğretimin birlikte sunulmasının etkilerinin karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eskişehir
- Gibson, A. N., ve Schuster, J. W. (1992). The use of simultaneous prompting for teaching expressive word recognition to preschool children. *Topics in Early Childhood Special Education*, 12(2), 247-267.
- Gökmen, C., Tekinarslan, E., ve Çiftçi Tekinarslan, İ. (2015). Zihinsel yetersizliği olan öğrencilere bilgisayarda eğitsel cd izleme becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 190-217.

- Güneş, N. (2012). *Annelerin sunduğu eşzamanlı ipucuyla öğretimin gelişimsel yetersizliği olan çocuklarına bağcık bağlama becerisinin öğretimi üzerindeki etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Henninger, W., ve Gupta, S. (2014). How Do Children Benefit from Inclusion? Retrieved from <http://archive.brookespublishing.com/documents/gupta-how-children-benefit-from-inclusion.pdf>
- Karabulut, A. (2009). *Zihin Engelli Bireylere Saat Söyleme Becerisinin Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Karabulut, A., ve Yıkılmış, A. (2010). Zihin engelli bireylere saat söyleme becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 103-113.
- Karamustafaoğlu, O. (2004). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Öğretim Materyallerini Kullanma Düzeyleri: Amasya İli Örneği. *AÜ. Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 90-101.
- Kearney, K. B., Dukes, C., Brady, M. P., Pistorio, K. H., Duffy, M. L., ve Bucholz, J. L. (2018). Using an Instructional Package to Teach Cardiopulmonary Resuscitation With Automated External Defibrillator to College Students With Intellectual Disability. *The Journal of Special Education*, 53(3), 142-152. doi:10.1177/0022466918813362
- Kırcaali-İftar, G., ve Tekin, E. (1997). *Tek Denekli Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Türk Psikologları Derneği Yayınları.
- Kurt, O. (2006). *Otistik özellikler gösteren çocuklara zincirleme serbest zaman becerilerinin öğretiminde sabit bekleme süreli öğretimin ve eşzamanlı ipucuyla öğretimin gömülü öğretimle sunulmasının etkililik ve verimliliklerinin karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Eskişehir.

- Leblebici, T. (2012). *Zihinsel engelli öğrencilere galoş yapma becerisinin öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir.
- Maciag, K. G., Schuster, J. W., Collins, B. C., ve Cooper, J. T. (2000). Training adults with moderate and severe mental retardation in a vocational skill using a simultaneous prompting procedure. *Education and Training in Mental Retardation and Developmental Disabilities*, 306-316.
- MEB. (2020). *Eğitimde Birlikteyiz Projesi Yönetici Eğitim Kitabı*. Ankara.
- Messiou, K., Ainscow, M., Echeita, G., Goldrick, S., Hope, M., Paes, I., . . . Vitorino, T. (2016). Learning from differences: a strategy for teacher development in respect to student diversity. *School Effectiveness and School Improvement*, 27(1), 45-61. doi:10.1080/09243453.2014.966726
- Mwakyeya, B. M. (2013). *Teaching students with visual impairments in inclusive classrooms: A case study of one secondary school in Tanzania*. (Master's Thesis). University Of Oslo., Oslo.
- Odluyurt, S., ve Batu, E. S. (2010a). Gelişimsel Yetersizlik Gösteren Çocuklara Kaynaştırmaya Hazırlık Becerilerinin Öğretimi. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 10(3).
- Odluyurt, S., ve Batu, E. S. (2010b). Teaching Inclusion Preparation Skills to Children with Developmental Disabilities. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 10(3), 1563-1572.
- Okyar, S., ve Çakmak, S. (2019). Yetişkin Görme Engellilere Günlük Yaşam Becerilerinin Kazandırılmasında Eşzamanlı İpucu İle Yapılan Öğretimin Etkililiği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 1-28. doi:10.21565/ozelegitimdergisi.403738

- Özbey, F. (2005). *Zihinsel engelli öğrencilere iş becerilerinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Özkan, Ş. Y., ve Gürsel, O. (2006). Zihinsel yetersizliği olan öğrencilere fotokopi çekme becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 7(02), 29-48.
- Öztürk, M. A. (2011). *Özel sporcular, özel sporlar*. Paper presented at the Zihinsel Engelliler ve Spor Kongresi, Mersin Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu.
- Park, G., Collins, B. C., ve Lo, Y.-y. (2020). Teaching a Physical Activity to Students with Mild to Moderate Intellectual Disability Using a Peer-Delivered Simultaneous Prompting Procedure: A Single-Case Experimental Design Study. *Journal of Behavioral Education*. doi:10.1007/s10864-020-09373-7
- Parrott, K. A., Schuster, J. W., Collins, B. C., ve Gassaway, L. J. (2000). Simultaneous prompting and instructive feedback when teaching chained tasks. *Journal of Behavioral Education*, 10(1), 3-19.
- Pitetti, K. H., ve Yarmer, D. A. (2002). Lower Body Strength of Children and Adolescents with and Without Mild Mental Retardation: A Comparison. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 19(1), 68. doi:10.1123/apaq.19.1.68 10.1123/apaq.19.1.68
- Qi, J., ve Ha, A. S. (2012). Inclusion in Physical Education: A review of literature. *International Journal of Disability, Development and Education*, 59(3), 257-281. doi:10.1080/1034912x.2012.697737
- Rasmussen, M. U., ve Tekinarslan, İ. Ç. (2017). Zihinsel yetersizliği olan öğrencilere yemek masası hazırlama becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Education Sciences*, 12(4), 147-162.

- Rekaa, H., Hanisch, H., ve Ytterhus, B. (2019). Inclusion in Physical Education: Teacher Attitudes and Student Experiences. A Systematic Review. *International Journal of Disability, Development and Education*, 66(1), 36-55. doi:10.1080/1034912X.2018.1435852
- Rieser, R. (2013). Educating teachers for children with disabilities: Mapping, scoping and best practices exercise in the context of developing inclusive education. New York, NY: UNESCO.
- Salisbury, R. (2007). *Teaching pupils with visual impairment: A guide to making the school curriculum accessible*: Routledge.
- Sallis, J. F., McKenzie, T. L., Beets, M. W., Beighle, A., Erwin, H., ve Lee, S. (2012). Physical Education's Role in Public Health. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 83(2), 125-135. doi:10.1080/02701367.2012.10599842
- Saygın, B. (2009). *Zihin engelli öğrencilere günlük yaşam becerilerinin kazandırılmasında eşzamanlı ve sabit bekleme süreli ipucu işlem süreçlerinin etkililik ve verimliliklerinin karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Schuster, J. W., ve Griffen, A. K. (1993). Teaching a chained task with a simultaneous prompting procedure. *Journal of Behavioral Education*, 3(3), 299-315.
- Seward, J., Schuster, J. W., Ault, M. J., Collins, B. C., ve Hall, M. (2014). Comparing simultaneous prompting and constant time delay to teach leisure skills to students with moderate intellectual disability. *Education and Training in Autism and Developmental Disabilities*, 49(3), 381-395.
- Sewell, T. J., Collins, B. C., Hemmeter, M. L., ve Schuster, J. W. (1998). Using Simultaneous Prompting Within an Activity-Based Format to Teach Dressing Skills to Preschoolers With Developmental Delays. *Journal of Early Intervention*, 21(2), 132-145. doi:10.1177/105381519802100206

- Shaddock, T., King, B. S., ve Giorcelli, L. (2007). Project to improve the learning outcomes of students with disabilities in the early, middle and post compulsory years of schooling.
- Silverman, S., ve Scrabis, K. (2004). A review of research on instructional theory in physical education. *International journal of physical education*, 41(1), 4-12.
- Simon, C., Echeita, G., Sandoval, M., ve Lopez, M. (2010). The inclusive educational process of students with visual impairments in Spain: An analysis from the perspective of organizations. *Journal of Visual Impairment & Blindness*, 104(9), 565-570.
- Sönmez, N., ve Aykut, Ç. (2011). Gelişimsel yetersizliği olan bir çocuğa annesi tarafından bağımsız tuvalet yapma becerisinin eşzamanlı ipucu ile kazandırılması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 1151-1171.
- Speciality, S. (2018). The Benefits of Physical Education for Children with Special Needs. Retrieved from <https://blog.schoolspecialty.com/benefits-physical-education-children-special-needs/#:~:text=Research%20has%20shown%20that%20physical,motivation%20in%20various%20areas%20of>
- Stanish, H. I., Curtin, C., Must, A., Phillips, S., Maslin, M., ve Bandini, L. G. (2019). Does physical activity differ between youth with and without intellectual disabilities? *Disabil Health J*, 12(3), 503-508. doi:10.1016/j.dhjo.2019.02.006
- Şirinkan, A. (2017). The Examination Of The Individual Movement Training Program Which Is Applied To Autistic Students With Brockport Tests. 2017. doi:10.46827/ejpe.v0i0.1269
- Şirinkan, A. (2018). The Impact Of Therapeutic Recreational Exercises On Development In Basic Skills Of Male And Female Students With Down Syndrome. 2018. doi:10.46827/ejse.v0i0.2090

- Şirinkan, A., ve Saraçoğlu, R. N. (2017). The Investigation Of The Effects To Physical Parameters Of 24 Weeks Special Movement Training Program Which Is Applied To Autistic Children With Eurofit Tests. 2017. doi:10.46827/ejpe.v0i0.944
- Taptık Şahin, G. (2011). *Otizmi olan çocuklara dış fırçalama becerisinin öğretiminde eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Tawney, J., ve Gast, D. (1984). *Single subject research in special education*. Columbus: Merrill Publishing Company.
- Taylor, S., ve Sidhu, R. K. (2012). Supporting refugee students in schools: What constitutes inclusive education? *International Journal of Inclusive Education*, 16(1), 39-56.
- TCF, T. C. F. (2016). Türkiye Curling Federasyonu Tarihçesi. Retrieved from <http://www.curling.gov.tr/detaylar/56/federasyon-tarihi#>
- Tekin-İftar, E. (2003). Effectiveness of peer delivered simultaneous prompting on teaching community signs to students with developmental disabilities. *Education and Training in Developmental Disabilities*, 38(1), 77-94.
- Tekin-İftar, E. (2012). Çoklu yoklama modelleri içinde. In E. T. İftar (Ed.), *Eğitim ve davranış bilimlerinde tek denekli araştırmalar* (pp. 217- 254). Ankara: Türk Psikologları Derneği.
- Tekin-İftar, E., Acar, G., ve Kurt, O. (2003). The Effects of Simultaneous Prompting on Teaching Expressive Identification of Objects: An instructive feedback study. *International Journal of Disability, Development and Education*, 50(2), 149-167. doi:10.1080/1034912032000089657
- Tekin-İftar, E., Olcay-Gul, S., ve Collins, B. C. (2019). Descriptive Analysis and Meta Analysis of Studies Investigating the Effectiveness of Simultaneous Prompting Procedure. *Exceptional Children*, 85(3), 309-328. doi:10.1177/0014402918795702

- Tekin, E., ve Kırcaali-İftar, G. (2004). *Özel Eğitimde Yanlızsız Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Tiryaki, M. A. (2019). *Down sendromlu öğrencilerin el becerilerinin geliştirilmesi temel şekillendirme tekniklerinin kazandırılmasında doğrudan öğretim ve eşzamanlı ipucu ile öğretim yönteminin etkililiği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Topsakal, M., ve Düzkantar, A. (2010). Zihin özürlü çocuklara oto yıkama becerisi öğretiminde hata düzeltmesi yapılarak gerçekleştirilen eşzamanlı ipucuyla öğretimin etkililiği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 79-94.
- UNESCO, U. N. E., Scientific and Cultural Organization. (2001). The open file on inclusive education. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000125237>
- Ün, N., Erbahçeci, F., ve Ergun, N. (2001). Mental retarde çocuklarda fiziksel uygunluğun değerlendirilmesi. *Romatizma*, 16(1), 16-21.
- Varol, N., ve Çakmak, S. (2008). *Zihinsel Engelli Kız Öğrencilere Ped Değişirme Becerisinin Kazandırılmasında Eşzamanlı İpucu İşlem Sürecinin Etkililiği*. Paper presented at the 18. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, 13-15 Kasım, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Vitello, S. J., ve Mithaug, D. E. (2013). *Inclusive schooling: National and international perspectives*: Routledge.
- WCF. (1990). History of Curling. Retrieved from <https://worldcurling.org/about/history/>
- Webb, L. M., ve Pennington, C. G. (2019). Facilitating Physical Activity with Individuals with Marfan Syndrome. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 90(8), 64-65. doi:10.1080/07303084.2019.1649573
- Webb Pennington, L. M., ve Pennington, C. G. (2020). Inclusive Physical Activity and Physical Education for Students with Epilepsy. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 91(2), 52-53. doi:10.1080/07303084.2020.1696135

- Winnick, J. P. (2011). *Adapted Physical Education and Sport* (5 ed.). United States of America.
- Wolery, M., Jr, D. B. B., ve Sugai, G. M. (1988). *Effective teaching: pricipal and procedures of applied analysis with exceptional students*. Boston: Allyn&Bacon.
- Yıkımsı, A. (1999). *Zihinsel Engelli Çocuklara Temel Toplama ve Çıkarma İşlemlerinin Kazandırılmasında Etkileşim Ünitesi ile Sunulan Bireyselleştirilmiş Öğretim Materyalinin Etkililiği*. (Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Yun, J., ve Beamer, J. (2018). Promoting Physical Activity in Adapted Physical Education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 89(4), 7-13.
doi:10.1080/07303084.2018.1430628

EKLER

1. Etik Kurul Onayı

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTI TUTANAĞI

OTURUM TARİHİ
25 Ekim 2019

OTURUM SAYISI
2019-08

KARAR NO 21: Kurulumuzun 6 Eylül 2019 Tarih ve 8 nolu kararı ile çalışması uygun görülen Muhammed Yunusnur NİŞLİ'nin tez çalışması, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora öğrencisi iken alınan kararda Yüksek Lisans öğrencisi olarak yazıldığından kişiye ait yeni bir karar çıkarılmasının görüşülmesine geçildi.

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı doktora öğrencisi Muhammed Yunusnur NİŞLİ'nin "Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerinde Floor Curling Oyununun Eş Zamanlı İpucuyla Öğretiminin Etkililiği" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak soruların, fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Prof. Dr. Ferudun YILMAZ
Kurul Başkanı

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR
Üye

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ
Üye

Prof. Dr. Ayşe OGUZLAR
Üye

Prof. Dr. Abdurrahman KURT
Üye

Prof. Dr. Gülşay GÖĞÜŞ
Üye

Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU
Üye

2. Araştırma İzni

T.C.
BARTIN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 64441482-604.01.02-E.25755863
Konu : Muhammed Yunusnur NİŞLİ
Araştırma İzni

25.12.2019

MÜDÜRLÜK MAKAMINA

- İlgi : a) M.E.B Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 22/08/2017 tarih ve 12607291 sayılı yazı ekindeki 2017/25 No'lu Genelge.
b)Müdürlük Makamından alınan "Araştırma Değerlendirme Komisyonu Kurulması" konulu 25/06/2019 tarih ve 12175186 sayılı Olur.
c)Bursa Uludağ Üniversitesi Genel Sekreterlik 23/09/2019 tarih ve 33883 sayılı yazısı.
d)Bursa Uludağ Üniversitesi Genel Sekreterlik 10/12/2019 tarih ve 45412 sayılı yazısı.

Bursa Uludağ Üniversitesi Genel Sekreterliği ilgi (c) yazısında Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora öğrencisi Muhammed Yunusnur NİŞLİ'ye ait belgeleri sehven Yüksek Lisans öğrencisi olarak düzenlemiş olup, ilgi (d) yazısı ile gerekli düzeltmeleri yapmıştır. Muhammed Yunusnur NİŞLİ'nin "*Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerinde Floor Curling Oyununun Eş Zamanlı İpucuyla Öğretiminin Etkililiği*" konulu doktora tez çalışmasına veri toplamak için İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı Şehit Necdet Orhan Yatılı Bölge Ortaokulunda ilgi (d) yazı ekinde belirtilenler doğrultusunda veri toplama araçlarını uygulama talebi bildirilmiştir.

İlgi (d) yazı gereği yapılmak istenen Anket Uygulama Çalışma İzninin ilgi (a) 2017/25 No'lu Genelge kapsamında "Araştırma ve Değerlendirme Komisyonu"na değerlendirilmiş ve uygun bulunmuştur.

Söz konusu doktora tez çalışmasına veri sağlamak için ilgi yazı (d) eki doğrultusunda İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı Şehit Necdet Orhan Yatılı Bölge Ortaokulunda öğrencilerin eğitim-öğretimini aksatmamak şartı ile anket uygulayabilmesi hususunu;

Olur'larınıza arz ederim.

İsa KIRAL
İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı

OLUR
25.12.2019

Bilal Yılmaz ÇANDIROĞLU
İl Millî Eğitim Müdürü

Adres: Bartın İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Elektronik Ağ: <http://bartinarge.meb.gov.tr/>
e-posta: arge74@meb.gov.tr

Bilgi için:ARGE
Tel: 0 (378) 227 68 90
Faks: 0 (378) 227 16 96

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden fce2-5e3c-386a-8d0d-1413 kodu ile teyit edilebilir.

3. Veli İzin Belgesi

ANNE BABA İZİN FORMU

Muhammed Yunusnur NİŞLİ'nin, Dr. Öğrt. Üyesi Zaim Alpaslan ACAR'ın danışmanlığında yürüteceği "Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerinde Floor Curling Oyununun Eş Zamanlı İpucuyla Öğretiminin Etkililiği" konulu doktora tezi kapsamında, çocuğuma eş zamanlı ipucuyla öğretimi kullanarak Floor Curling oyunu oynama becerisini öğretmesine izin veriyorum.

Araştırmada çocuğumun isminin hiçbir yerde rapor edilmeyeceği, araştırmanın çocuğum için hiçbir sakınca taşımayacağı ve araştırmadan istediğim zaman çekilebileceğim koşulları ile araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

Bu araştırma sürecinde, çocuğuma hiçbir şekilde Floor Curling oynama becerisi ile ilgili öğretim yapmayacağımı ve çocuğumun okula devamı için özen göstereceğimi taahhüt ediyorum.

Tarih :

Anne veya Babanın Adı-Soyadı :

Anne veya Baba İmzası :

4. Gözlemci Bilgilendirme

GÖZLEMÇİ BİLGİLENDİRME FORMU

Sayın gözlemci;

Bu bilgi formu, gözlemciler arası, güvenilirlik ve uygulama güvenilirliği verilerini toplayacak olan gözlemciye ışık tutması amacıyla düzenlenmiştir. Bu amaçla gözlemciye araştırmada planlaması yapılan durumlar hakkında bilgi sunulmuştur.

Araştırmanın Amaçları

Bu araştırmanın amacı, hafif düzey zihinsel yetersizlikten etkilenmiş özel eğitim sınıfı öğrencilerine Floor Curling öğretiminde eş zamanlı ipucuyla öğretimin etkililiğini incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır.

1. Eşzamanlı ipucuyla öğretim zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere Floor Curling öğretiminde etkili midir?
2. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrenciler, Floor Curling becerilerini eş zamanlı ipucuyla öğrendiklerinde bu becerileri, uygulamanın tamamlanmasından sonra kalıcılığı bir, üç ve beş hafta sonra devam etmekte midir?
3. Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilere, eş zamanlı ipucu öğretimi ile kazandırılan, Floor Curling becerisini farklı ortama, farklı uygulayıcılara genellemeleri sağlanabilir mi?
4. Normal gelişim gösteren öğrencilere Floor Curling Oynama becerisinin öğretiminde Eşzamanlı ipucuyla Öğretim etkili midir?

Çalışmada Kullanılan İpuçları

Bu çalışmada dikkat sağlayıcı ipucu ve kontrol edici ipucu sunulmuştur. Çalışmada öğrencilere "Emre, şimdi seninle Floor Curling oyununu çalışacağız hazır mısın?" biçiminde dikkati sağlayıcı ipucu sunulmuştur. Öğretim oturumlarında kontrol edici ipucu olarak sözel ipucu ve model olma ipucu birlikte kullanılmıştır. Bu ipucu "Şimdi Floor Curling sahasının başına geliyorum" denilerek aynı anda basamak uygulamacı tarafından yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada Kullanılan Hedef Uyarı

Araştırma süresince hedef uyarı olarak "Floor Curling oyna" beceri yönergesi kullanılmıştır.

Çalışmada Kullanılan Yanıt Aralığı

Araştırmanın yoklama oturumları, öğretim oturumları, genelleme oturumları ve izleme oturumlarının tümünde yanıt aralığı olarak 3 saniye kullanılmıştır.

Çalışmada Gerçekleştirilen Deneme Sayısı

Araştırmanın yoklama oturumları, öğretim oturumları, genelleme oturumları ve izleme oturumlarının tümünde birer oturum gerçekleştirilmiş ve tüm basamakların bir arada öğretimi kullanılmıştır.

Sunulan Davranış Sonrası Uyarılar

Araştırmanın toplu yoklama, günlük yoklama ve izleme oturumlarında doğru tepkiler sürekli pekiştirme tarifesiyle sözel olarak pekiştirilmiştir, yanlış tepkilerde oturum sonlandırılmıştır. Öğretim oturumlarında doğru tepkiler sürekli pekiştirme tarifesiyle sözel olarak pekiştirilmiştir, yanlış tepkilerde kontrol edici ipucu tekrar sunulmuştur.

5. Pekiştireç Belirleme Formu

ÖDÜL BELİRLEME FORMU

Sevgili Öğrenci;

Bu formda, hoşunuza gidebileceği düşünölen 20 adet ödöl ve etkinlik yer almaktadır. Bu ödöl listesini dikkatlice okuyarak en çok hoşunuza giden 5 ödölün karşısına (X) işareti koyarak ya da aşağıda ayrılan boşluğa yazarak istediğiniz ödülleri belirleyiniz.

Ödüller	Öğrenci Seçeneği
Masa tenisi oynamak	()
Renkli kalem	()
Hikaye kitabı	()
Bisiklete binmek	()
Pinpon topu	()
Dart oynamak	()
Müzik dinlemek	()
Film izlemek	()
Bilgisayarda oyun oynamak	()
Şarkı söylemek	()
Toka	()
Küpe	()
Anahtarlık	()
Renkli defter	()
Saklambaç oynamak	()
Voleybol oynamak	()
Futbol oynamak	()
Oyuncak bebek	()
Top	()
Bileklik	()
Diğer :	

ÖDÜL BELİRLEME FORMU-2

Sevgili Anne-Baba;

Bu formda, çocuğunuzun hoşunuza gidebileceği düşünülen 20 adet ödül ve etkinlik yer almaktadır. Bu ödül listesini dikkatlice okuyarak en çok hoşunuza giden 5 ödülün karşısına (X) işareti koyarak ya da aşağıda ayrılan boşluğa yazarak istediğiniz ödülleri belirleyiniz.

Ödüller	Öğrenci Seçeneği
Masa tenisi oynamak	()
Renkli kalem	()
Hikaye kitabı	()
Bisiklete binmek	()
Pinpon topu	()
Dart oynamak	()
Müzik dinlemek	()
Film izlemek	()
Bilgisayarda oyun oynamak	()
Şarkı söylemek	()
Toka	()
Küpe	()
Anahtarlık	()
Renkli defter	()
Saklambaç oynamak	()
Voleybol oynamak	()
Futbol oynamak	()
Oyuncak bebek	()
Top	()
Bileklik	()
Diğer :	

6.Toplu ve Günlük Yoklama Veri Toplama Formu

FLOOR CURLING OYNAMA BECERİSİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:

Oturum Çeşidi (B.D., Ö.O., İ., G.) :

BECERİ BASAMAKLARI	OTURUMLAR															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Floor Curling sahasının başına gelir.																
2. Başat eli ile Floor Curling taşıını bölgesinden alır.																
3. Taş atış eli tarafındaki dizi geride, diğer dizi dik duracak şekilde Back çizgisini geçmeden oturur.																
4. Floor Curling taşıını dirseğini bükerek gerideki dize doğru çeker.																
5. Dirseğini uzatarak atış eli Tee çizgisini geçmeyecek şekilde taşı hedef bölgesine iter.																
6. Taşı oyun bölgesi içine Hog çizgisini geçecek şekilde atar.																
7. Taşı hedefe gönderdikten sonra bulunduğu yerden kalkar.																
8. Nezaket çizgisi arkasına geçer.																
9. Rakibin taşı atmasını nezaket çizgisi arkasında bekler.																
10. Atış sırasını takip eder.																
Doğru Tepki Sayısı:																
Yanlış Tepki Sayısı:																
Tepkide Bulunmama Sayısı:																

B. D.: Başlama Düzeyi Ö.O.: Öğretim Oturumları İ.: İzleme G.: Genelleme

7. Genelleme Oturumları Veri Toplama Formu

FLOOR CURLING OYNAMA BECERİSİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:

Oturum Çeşidi (B.D., Ö.O., İ., G.):

BECERİ BASAMAKLARI	OTURUMLAR															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Floor Curling sahasının başına gelir.																
2. Başat eli ile Floor Curling taşı bölgesinden alır.																
3. Taş atış eli tarafındaki dizi geride, diğer dizi dik duracak şekilde Back çizgisini geçmeden oturur.																
4. Floor Curling taşımlı dirseğini bükerek gerideki dize doğru çeker.																
5. Dirseğini uzatarak atış eli Tee çizgisini geçmeyecek şekilde taşı hedef bölgesine iter.																
6. Taşı oyun bölgesi içine Hog çizgisini geçecek şekilde atar.																
7. Taşı hedefe gönderdikten sonra bulunduğu yerden kalkar.																
8. Nezaket çizgisi arkasına geçer.																
9. Rakibin taşı atmasını nezaket çizgisi arkasında bekler.																
10. Atış sırasını takip eder.																
Doğru Tepki Sayısı:																
Yanlış Tepki Sayısı:																
Tepkide Bulunmama Sayısı:																

B. D.: Başlama Düzeyi Ö.O.: Öğretim Oturumları İ.: İzleme G.: Genelleme

8. İzleme Oturumları Veri Toplama Formu

FLOOR CURLING OYNAMA BECERİSİ VERİ KAYIT FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:

Oturum Çeşidi (B.D., Ö.O., İ., G.):

BECERİ BASAMAKLARI	OTURUMLAR															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Floor Curling sahasının başına gelir.																
2. Başat eli ile Floor Curling taşı bölgesinden alır.																
3. Taş atış eli tarafındaki dizi geride, diğer dizi dik duracak şekilde Back çizgisini geçmeden oturur.																
4. Floor Curling taşı dirseğini bükerek gerideki dize doğru çeker.																
5. Dirseğini uzatarak atış eli Tee çizgisini geçmeyecek şekilde taşı hedef bölgesine iter.																
6. Taşı oyun bölgesi içine Hog çizgisini geçecek şekilde atar.																
7. Taşı hedefe gönderdikten sonra bulunduğu yerden kalkar.																
8. Nezaket çizgisi arkasına geçer.																
9. Rakibin taşı atmasını nezaket çizgisi arkasında bekler.																
10. Atış sırasını takip eder.																
Doğru Tepki Sayısı:																
Yanlış Tepki Sayısı:																
Tepkide Bulunmama Sayısı:																

B. D.: Başlama Düzeyi Ö.O.: Öğretim Oturumları İ.: İzleme G.: Genelleme

9. Öğretim Oturumları Uygulama Güvenirliği Veri Toplama Formu

FLOOR CURLİNG OYNAMA BECERİSİ UYGULAMA GÜVERNİRLİĞİ VERİ KAYIT FORMU

Yönerge: Bu form “Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerine Floor Curling Öğretiminde Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim Yönteminin Etkililiği” konulu çalışmanın başlama düzeyi, günlük değerlendirme, izleme ve genelleme oturumlarında uygulayıcı tarafından yapılan uygulamanın güvenilirliğini belirlemek için geliştirilmiştir. Hangi oturum için uygulama güvenilirlik verisi toplanyorsa o sütun üzerinde yukarıdan aşağıya doğru yönergelere uygun şekilde gözlem yapılır. Uygulayıcı söz konusu davranışı gerçekleştirmişse sütun karşısında +, gerçekleştirilmemişse – işaretlenir.

Gözlemci :

Oturum Çeşidi (B.D., Ö.O., İ., G.) :

DAVRANIŞLAR	OTURUMLAR															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Araç-gereci hazırılar.																
2. Öğrencinin dikkatini çeker.																
3. Öğretim sonunda öğrencinin kazanacağı pekiştireci açıklar.																
4. Yönergeyi verir.																
5. Öğrencinin tepki vermesini bekler.																
6. Doğru tepkiyi pekiştirir.																
7. Yanlış tepki veya tepkisiz kalmada yönergeyi tekrarlar.																
8. Öğrenciye pekiştireci verir.																
9. Öğrencinin işbirliği davranışını sözel olarak pekiştirir.																
Doğru Tepki Sayısı:																
Yanlış Tepki Sayısı:																

B. D.: Başlama Düzeyi **Ö.O.:** Öğretim Oturumları **İ.:** İzleme **G.:** Genelleme

10. Yoklama Oturumları Uygulama Güvenirliği Veri Toplama Formu

FLOOR CURLİNG OYNAMA BECERİSİ UYGULAMA GÜVERNİRLİĞİ VERİ KAYIT FORMU

Yönerge: Bu form "Özel Eğitim Sınıfı Öğrencilerine Floor Curling Öğretiminde Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim Yönteminin Etkliliği" konulu çalışmanın başlama düzeyi, gümlük değerlendirme, izleme ve genelleme oturumlarında uygulayıcı tarafından yapılan uygulamaların güvenilirliğini belirlemek için geliştirilmiştir. Hangi oturum için uygulama güvenilirlik verisi toplanıyorsa o sütun üzerinde yukarıdan aşağıya doğru yönergelere uygun şekilde gözlem yapılır. Uygulayıcı söz konusu davranışı gerçekleştirmişse sütun karşısında +, gerçekleştirmemişse – işaretlenir.

Gözlemci :

Oturum Çeşidi (B.D., Ö.O., İ., G.) :

DAVRANIŞLAR	OTURUMLAR															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Araç-gereci hazırlar.																
2. Öğrencinin dikkatini çeker.																
3. Öğretim sonunda öğrencinin kazanacağı pekiştireci açıklar.																
4. Yönergeyi verir.																
5. Öğrencinin tepki vermesini bekler.																
6. Doğru tepkiyi pekiştirir.																
7. Yanlış tepki veya tepkisiz kalmada yönergeyi tekrarlar.																
8. Öğrenciye pekiştireci verir.																
9. Öğrencinin işbirliği davranışını sözel olarak pekiştirir.																
Doğru Tepki Sayısı:																
Yanlış Tepki Sayısı:																

B. D.: Başlama Düzeyi **Ö.O.:** Öğretim Oturumları **İ.:** İzleme **G.:** Genelleme

11. Öğretim Planı

EŞ ZAMANLI İPUCUYLA ÖĞRETİM YÖNTEMİYLE FLOOR CURLİNG OYNAMA BECERİSİ ÖĞRETİM PLANI

Uzun Dönemli Amaç: Denek1, Denek2, Denek3 “Floor Curling oyna” yönergesi verildiğinde %100 doğrulukta bağımsız olarak Floor Curling oynar.

Kısa Dönemli Amaç:

1. Denek1, Denek2, Denek3 “Floor Curling oyna” yönergesi verildiğinde %100 doğrulukta model olma ipucuyla Floor Curling oynar.
2. Denek1, Denek2, Denek3 “Floor Curling oyna” yönergesi verildiğinde %100 doğrulukta sözel ipucuyla Floor Curling oynar.
3. Denek1, Denek2, Denek3 “Floor Curling oyna” yönergesi verildiğinde %100 doğrulukta bağımsız olarak Floor Curling oynar.

Öğretimsel Amaçlar:

1. Öğrenci kendisine “Floor Curling sahasının başına gel” yönergesi verildiğinde Floor Curling sahasının başına gelir.
2. Öğrenci kendisine “Başat elin ile Floor Curling taşımlı bölgesinden al” yönergesi verildiğinde taşı bölgesinden alır.
3. Öğrenci kendisine “Taş atış elin tarafındaki diz yerde, diğer dizin dik duracak şekilde otur” yönergesi verildiğinde oturur.
4. Öğrenci kendisine “Taşı tutmayan elin ve ayakların back line(Dip çizgi)’ı geçmeyecek şekilde otur” yönergesi verildiğinde söylenen şekilde oturur.
5. Öğrenci kendisine “Atış bölgesine doğru bak” yönergesi verildiğinde atış bölgesine bakar.
6. Öğrenci kendisine “Floor Curling taşımlı dirseğini bükerek yerdeki diz hizasına kadar çek” yönergesi verildiğinde taşı çeker.
7. Öğrenci kendisine “Taşımlı dirseğini uzatarak hedef bölgesine it” yönergesi verildiğinde taşı hedef bölgesine iter.
8. Öğrenci kendisine “Taşı ev içine at” yönergesi verildiğinde taşı atar.
9. Öğrenci kendisine “Taşımlı gönderdiğin elin Tee Line’ı geçmeyecek şekilde uzat” yönergesi verildiğinde taşı uzatır.
10. Öğrenci kendisine “Taşı hedefe gönderdikten sonra bulunduğu yerden kalk” yönergesi verildiğinde bulunduğu yerden kalkar.
11. Öğrenci kendisine “Nezaket çizgisi arkasına geç” yönergesi verildiğinde çizginin arkasına geçer.

12. Öğrenci kendisine “Rakibin taşı atmasını nezaket çizgisi arkasında bekle” yönergesi verildiğinde çizgi arkasında rakibin oynamasını bekler.

Öğretimde Kullanılacak Materyal: Floor Curling Oyun Seti

- Floor Curling oynamak için zemine serilen mat
- 4 adet mavi Floor Curling taşı
- 4 adet kırmızı Floor Curling taşı

Öğretimin Yapılacağı Yer: Çok Amaçlı Salon

Öğretim Süreci:

Araştırmanın öğretim oturumları eş zamanlı ipucuyla öğretim yöntemi kullanılarak yürütülür. Öğretim oturumlarında hedef uyarının (Floor Curling oyna) hemen ardından kontrol edici ipucu sunulur (örneğin; Floor Curling sahasının başına gel). Her denemede denegin belirlenen yanıt aralığı süresi içinde (3 sn.) verdiği doğru yanıtlar sözel olarak (aferin, bravo, çok güzel, harikasin) pekiştirilir, yanlış verdiği veya tepkisiz kaldığı durumlarda görmezden gelinerek bir sonraki denemeye geçilir veri kayıt formunda ilgili sütuna işaretleme yapılır.

Uygulamacı öğrenci gelmeden okulun çok amaçlı salonunda Floor Curling malzemelerini hazır hale getirir.

Öğretime başlamadan önce “Bugün seninle Floor Curling oynamayı öğreneceğiz. Daha önce buradaki malzemelerin isimlerini ve oyuna dair kavramları öğrenmiştik. Eğer beni dikkatlice dinler, senden istediklerimi yaparsan dersimiz bittikten sonra bisiklet sürebilirsin.” diyerek öğrenci öğretime hazırlanır. Öğretimde kullanılacak pekiştireçler öğrenci ve ailelerinin doldurmuş olduğu formdan belirlenir. Uygulamacı “Hazırsan başlayalım” diyerek öğrencinin dikkatini öğretime çeker. Öğrenciye “Floor Curling sahasının başına gel” yönergesi verilir. Beceri yönergesinden hemen sonra kontrol edici ipucu olarak model ipucu ve sözel ipucu birlikte sunulur. Uygulamacı ‘Şimdi ben Floor Curling sahasının başına geliyorum’ derken aynı anda sahanın başına gelir. Daha sonra öğrenciye basamağı yapması söylenir. Uygulamacı “Şimdi sen yap” der ve öğrencinin de Floor Curling sahasının başına gelmesi için 3 sn. yanıt aralığı süresi içinde öğrencinin tepki vermesi beklenir. Öğrenci yanıt aralığı süresi içinde doğru tepki verirse “bravo, harikasin” diyerek pekiştirilir ve öğretim oturumu veri kayıt formundaki hedef uyarının yanında bulunan doğru sütununa “+” işareti konulur. Eğer öğrenci yanıt aralığı süresi içinde (3 sn.) yanlış tepki verirse veya tepkisiz kalırsa görmezden gelinerek bir sonraki basamağa geçilir.

Uygulamacı öğrenciye “Başat (kullandığın) elin ile Floor Curling taşını bölgesinden al” yönergesini verir. Beceri yönergesinden hemen sonra kontrol edici ipucu olarak model ipucu ve sözel ipucu birlikte sunulur. Uygulamacı ‘Şimdi ben Floor Curling taşını bölgesinden alıyorum’ derken aynı anda taşı eline alır. Daha sonra öğrenciye basamağı yapması söylenir. Uygulamacı “Şimdi sen yap” der ve öğrencinin de Floor Curling taşını eline alması için 3 sn. yanıt aralığı süresi içinde öğrencinin tepki vermesi beklenir. Öğrenci yanıt aralığı süresi içinde doğru tepki verirse “bravo, harikasin” diyerek pekiştirilir ve öğretim

oturumu veri kayıt formundaki hedef uyarının yanında bulunan doğru sütununa “+” işareti konulur. Eğer öğrenci yanıt aralığı süresi içinde (3 sn.) yanlış tepki verirse veya tepkisiz kalırsa görmezden gelinerek bir sonraki basamağa geçilir.

Bu süreç Floor Curling oynama beceri analizinin tüm basamakları tamamlanmaya kadar devam etmiştir. Uygulamaer öğrencinin gösterdiği tüm doğru tepkilerini pekiştirir. “Bugün seninle Floor Curling oynamayı öğrendik. Ders sırasında beni dikkatle dinlediğin için, yönergelere uyduğun için teşekkür ederim.” denilerek öğrenciye dersin başında söylendiği gibi bisiklet sürmesi için fırsat verilir ve öğretim sonlandırılır.

Değerlendirme:

Öğretim sürecinde öğretilmesi hedeflenen Floor Curling oynama becerisi, öğretim yapıldıktan bir gün sonra yapılacak olan öğretim oturumu başlamadan önce gerçekleştirilen yoklama oturumları ile değerlendirilir. Yoklama oturumu veri kayıt formu kullanılarak öğrencinin verdiği tepkiler kayıt edilir. Tepkiler doğru tepki yüzdesi ve yanlış tepki yüzdesi olarak belirlenir. Öğrenci belirlenen ölçütte doğru tepki verdiğiğinde hedef becerilerin kazanımı gerçekleşmiştir.

12. Öğretim Materyalleri

13. Beceri Analizi

Floor Curling sahasının başına gelir.

Başat eli ile Floor Curling taşını bölgesinden alır.

Taş atış eli tarafındaki dizi geride, diğer dizi dik duracak şekilde Back çizgisini geçmeden oturur.

Floor Curling taşını dirseğini bükerek gerideki dize doğru çeker.

Dirseğini uzatarak atış eli Tee çizgisini geçmeyecek şekilde taşı hedef bölgesine iter.

Taşı oyun bölgesi içine Hog çizgisini geçecek şekilde atar.

Taşı hedefe gönderdikten sonra bulunduğu yerden kalkar.

Nezaket çizgisi arkasına geçer.

Rakibin taşı atmasını nezaket çizgisi arkasında bekler.

Atış sırasını takip eder.

14. Özgeçmiş

Adı-Soyadı : Muhammed Yunusnur NİŞLİ

Doğum Yeri ve Yılı : Erzurum – 1985

Öğrenim Gördüğü Kurumlar

	Başlangıç	Bitirme	Kurum Adı
	Yılı	Yılı	
Lise	1999	2003	Mehmet Akif Ersoy Yabancı Dil Ağırlıklı Lise (Süper Lise)
Lisans	2004	2008	Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu-Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Yüksek Lisans	2015	2017	Atatürk Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Doktora	2017	2021	Uludağ Üniversitesi-Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyleri

İngilizce (71,25 YDS)

Arapça (Başlangıç)

Çalıştığı Kurumları

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	2008-2012	Velibaba İlköğretim Okulu Horasan/Erzurum
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	2011-2012	İnkılap İlköğretim Okulu Horasan/Erzurum
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	2012	Horasan Lisesi/Erzurum

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	2012-2017	Recep Birsin Özen Özel Eğitim Uygulama Merkezi (2. Kademe) /Erzurum
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	2012-2017	Recep Birsin Özen İş Uygulama Merkezi (3. Kademe) /Erzurum
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	2017-2021	Şehit Necdet Orhan Yatılı Bölge Ortaokulu/Bartın
Müdür Yardımcısı	2019-2020	Şehit Necdet Orhan Yatılı Bölge Ortaokulu/Bartın
Öğretim Görevlisi	2019-2020	Bartın Üniversitesi-Spor Bilimleri Fakültesi
Müdür Yardımcısı	2020-2021	Arit İmam-Hatip Ortaokulu
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni	2021-...	Kayakyolu Çimento Müstahsilleri İşveren Sendikası Ortaokulu/Erzurum

Uzmanlıklar

Basketbol Antrenörlüğü (1.Kademe)

Badminton Antrenörlüğü (1. Kademe)

Bireysel Antrenörlük (ULUSEM Sertifika)

Floor Curling Eğitici Eğitmeni

Yayınlar

1. Nişli M.Y., Şirinkan, A., Acar, Z.A., Öz Nişli, E. and Toy, H. (2021). The Investigation of Acquisition Sufficiency of Physical Education Lesson Aims in A Special Education

School in Turkey: A Pilot Study. Int J Disabil Sports Health Sci;4(1):24-37.

<https://doi.org/10.33438/ijdshts.800381>

2. Nişli, M , Acar, Z , Öz Nişli, E . (2019). Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Çalışmalarının Çeşitli Kriterler Açısından Gözden Geçirilmesi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 19 (2), 587-603. DOI: 10.17240/aibuefd.2019.19.46660-443300